

ถาม-ตอบ กับแม่โ
เค็ม ๓

โดย แม่ชีโย ศรัณญา เทียนเงิน

ถาม-ตอบ กับแม่โย

เล่ม ๓

โดย แม่ชีโย
ศรัณญา เทียนเงิน

WAT SAN FRAN

ถาม-ตอบ กับแม่โย

เล่ม ๓

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อไขข้อข้องใจในการปฏิบัติธรรม และเพื่อเป็นอุบายในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ผ่านบทถาม-ตอบ กับแม่โย ที่ได้มีการบันทึกไว้ในวิดีโอ ในช่วงระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๕๗-มกราคม ๒๕๖๕

ผู้ถาม	แม่ชีนิชา เทียนเงิน และญาติธรรมอื่น ๆ
ผู้ตอบ	แม่ชีศรีัญญา เทียนเงิน
ภาพปก	ธนวัฒน์ พิษณุวงศ์
ผู้จัดทำ	วัดชานพรานธัมมาราม
ผู้จัดพิมพ์	มูลนิธิ WSF สะพานบุญ
พิมพ์ครั้งที่ ๑	๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘
จำนวนพิมพ์	๓,๐๐๐ เล่ม
ISBN	978-1-958426-33-3

ขอสงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก หรือพิมพ์ซ้ำเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ หรือเผยแพร่ทางสื่อทุกชนิดโดยไม่ได้รับอนุญาต

คำปรารภ

ปัจจุบันคนสนใจที่จะปฏิบัติธรรมมีมาก ต่างก็เสาะแสวงหาครู อาจารย์ วิธีการปฏิบัติที่ตรงและถูกต้องที่สุด ให้ผลที่ดีที่สุดและพาให้เราออกจากกองทุกข์ได้ คำถามต่าง ๆ มากมายที่ต้องการคำตอบ หากยังคงความสงสัยลงไม่ได้ ผู้ปฏิบัติก็ไม่พร้อมจะเริ่มต้น ความสับสน ความเชื่อต่าง ๆ ที่มาจากพิธีการทางลัทธิพราหมณ์และศาสนาพุทธ ผู้ปฏิบัติไม่สามารถแยกแยะได้ว่าส่วนไหนคือพราหมณ์และส่วนไหนคือพุทธ

การที่ไม่สนับสนุนให้นักปฏิบัติมุ่งไปที่การทำสมาธิแต่เพียงอย่างเดียว หากต้องแบ่งไปที่การใช้ปัญญาพิจารณาธรรมต่าง ๆ ซึ่งสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน สมาธิและปัญญา ต้องเดินไปด้วยกัน ครึ่งต่อครึ่ง

เนื่องจากไม่คุ้นเคยกับการใช้ปัญญาพิจารณาความจริงของโลก จึงทำให้ดูเหมือนการปฏิบัติสายปัญญาเป็นสิ่งที่ทำลำบากและเป็นไปได้ยาก คำถามต่าง ๆ จึงเกิดขึ้น คำตอบที่ตอบไปแล้วแต่มาจากผลของปรีชาปฏิบัติ และปฏิเวธของผู้ตอบ ผู้ถามไม่ต้องเชื่อ แต่ขอให้อย่างน้อยก็คิดตาม ด้วยเหตุด้วยผล ก็อาจจะได้ประโยชน์จากการอ่านบ้างไม่มากนักน้อย ขอให้ทุกท่านเจริญในธรรมยิ่ง ๆ ขึ้น

ด้วยความปรารถนาดี
แม่ชีโย ศรัณญา เทียนเงิน
วัดชานพราหมณ์มาราม
๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

สารบัญ

คำปรารภ.....	(๓)
ถาม-ตอบ ๑๐๑	ซีลิม ๑
ถาม-ตอบ ๑๐๒	หน้าที่ของนักปฏิบัติที่แต่งงานแล้ว ๕
ถาม-ตอบ ๑๐๓	พระอรหันต์ไม่สอน ๖
ถาม-ตอบ ๑๐๔	เต็กโดนฆาตกรรม ๑๒
ถาม-ตอบ ๑๐๕	ความเจ็บปวดกับสมาธิ ๑๖
ถาม-ตอบ ๑๐๖	แบ่งปัน ๒๐
ถาม-ตอบ ๑๐๗	วิธีปฏิบัติธรรมตามนิสัย ๒๔
ถาม-ตอบ ๑๐๘	จิตสร้างกาย..... ๒๙
ถาม-ตอบ ๑๐๙	วัตถุประสงค์ที่มีวิญญูณครอง ๓๑
ถาม-ตอบ ๑๑๐	ยาคุมกำเนิดและศีล ๕..... ๓๓
ถาม-ตอบ ๑๑๑	ความหวังดีสร้างผลร้าย ๓๕
ถาม-ตอบ ๑๑๒	พระใช้ของแพง ๓๗
ถาม-ตอบ ๑๑๓	อึดตากกลาง..... ๔๑
ถาม-ตอบ ๑๑๔	เน้นแง่ร้าย..... ๔๕

ถาม-ตอบ ๑๑๕	เพื่อฝันเรื่องชีวิตนักบวช	๔๗
ถาม-ตอบ ๑๑๖	การบวชและนิพพาน	๕๐
ถาม-ตอบ ๑๑๗	การเป็นนักบวชเป็นโทษได้	๕๒
ถาม-ตอบ ๑๑๘	พระพิจารณาเรื่องอะไร	๕๔
ถาม-ตอบ ๑๑๙	การหาสติตั้งมั่น	๕๖
ถาม-ตอบ ๑๒๐	ความคิดที่ล้ามก.....	๕๙
ถาม-ตอบ ๑๒๑	ทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา).....	๖๒
ถาม-ตอบ ๑๒๒	ลูกค้าเรื่องมาก	๖๖
ถาม-ตอบ ๑๒๓	พุทธศาสนามองโลกในแง่ร้าย	๖๙
ถาม-ตอบ ๑๒๔	ความสำคัญของการนุ่งห่มสี.....	๗๒
ถาม-ตอบ ๑๒๕	บุญบวช	๗๕
ถาม-ตอบ ๑๒๖	พระฉันอาหารเหลือ	๗๗
ถาม-ตอบ ๑๒๗	พระกับโซเซียมมีเดีย	๘๐
ถาม-ตอบ ๑๒๘	นักบวชกับการโกนหัว.....	๘๒
ถาม-ตอบ ๑๒๙	เอาผลมาปฏิบัติ	๘๕
ถาม-ตอบ ๑๓๐	ตัวประกอบเปลี่ยนเป็นตัวแสดงนำ	๘๘

ถาม-ตอบ ๑๓๑	จากกำลังใจกลายเป็นไอ้อวด	๙๐
ถาม-ตอบ ๑๓๒	เกิดมาพร้อมหน้าเดิม	๙๓
ถาม-ตอบ ๑๓๓	อาจารย์แยกตัว	๙๕
ถาม-ตอบ ๑๓๔	คนโง่ผิดศีลข้อไหน	๙๗
ถาม-ตอบ ๑๓๕	เกิดใหม่ในประเทศอื่น	๑๐๑
ถาม-ตอบ ๑๓๖	เกิดมาสวยในครอบครัวชั่วเหرة	๑๐๔
ถาม-ตอบ ๑๓๗	พิจารณาขันธแล้วขี้ลืม	๑๐๖
ถาม-ตอบ ๑๓๘	ทำบุญให้คนในครอบครัว	๑๐๙
ถาม-ตอบ ๑๓๙	ทำบุญหยอดตู้	๑๑๒
ถาม-ตอบ ๑๔๐	ผลกรรมจากการทำลายศาสนวัตถุ	๑๑๔
ถาม-ตอบ ๑๔๑	อัตตาในรูป	๑๑๘
ถาม-ตอบ ๑๔๒	อัตตาในนามขันธ	๑๒๑
ถาม-ตอบ ๑๔๓	การขอขมาพระรัตนตรัย	๑๒๕
ถาม-ตอบ ๑๔๔	รายการผี ๆ	๑๒๘
ถาม-ตอบ ๑๔๕	บุญจากการถวายอาหารที่ไม่มีใครฉัน	๑๓๓
ถาม-ตอบ ๑๔๖	ทำไมคนไม่รู้คุณคนถึงไม่เจริญ	๑๓๕

ถาม-ตอบ ๑๔๗	ยมทูตเอาไปผิดคน ให้เที่ยวดูนรกก่อนกลับ	๑๓๘
ถาม-ตอบ ๑๔๘	ผีเข้าใครได้บ้าง.....	๑๔๓
ถาม-ตอบ ๑๔๙	การเลี้ยงสัตว์เป็นสิ่งที่ควรทำไหม.....	๑๔๖
ถาม-ตอบ ๑๕๐	การปฏิบัติธรรมสายนี้ จะไปถึงพระนิพพานได้อย่างไร.....	๑๔๙
ถาม-ตอบ ๑๕๑	ความขลังของเวทมนตร์คาถา.....	๑๕๓
ถาม-ตอบ ๑๕๒	จำเป็นต้องกรวดน้ำตอรับพรจากพระไหม.....	๑๕๗
ถาม-ตอบ ๑๕๓	ความเชื่อเกี่ยวกับคุณไสย ใครจะโดนคุณไสยได้บ้าง	๑๖๑
ถาม-ตอบ ๑๕๔	ศีล ๘ ข้อห้ามไม่ให้ดูหนังฟังเพลง	๑๖๗
ประวัติย่อ	แม่ชีโย ศรัณญา เทียนเงิน	๑๗๐
ติดต่อสอบถาม.....		๑๗๒

ถาม-ตอบ กับแม่โย

เล่ม ๓

ถาม-ตอบ

๑๐๑

ซีลิม

ถาม: สังเกตว่าหลายคนที่ปฏิบัติธรรม แล้วก็ป็นอริยบุคคล เคลื่อนไปเรื่อย ๆ เหมือนกับว่าจะเป็นคนซีลิม ทำไม มันเกี่ยวอะไรกับการปฏิบัติธรรม ที่คนจะซีลิม

ตอบ: เคยถามหลวงพ่อก่อน คำถามนี้ เคยมีคนถามมาหลายครั้งแล้ว เคยถามหลวงพ่อก่อนว่า ทำไมปฏิบัติไปแล้วมันซีลิม หลวงพ่อบอกว่า ถ้าอยากจำ มันจะจำได้ คำตอบก็คือว่าอะไร

ถาม: ก็ไม่ยากจำ

ตอบ: ไม่อยากจำ คือเราอยู่กับปัจจุบันมากขึ้น ๆ สิ่งที่ผ่านมาไปแล้วเราก็ปล่อยไป เราก็ไม่จำ มันไม่เป็นสาระแล้ว จบแล้วคือจบกัน มันก็เลยทำให้เห็นว่าไม่จำ สิ่งที่ยังจบแล้วเราก็ปล่อยทิ้งไปแล้ว จริงไหม

มันเหมือนกับว่าเราไม่จำ แต่จริง ๆ ถ้าเราอยากจำ จำได้แม่นกว่าเดิมด้วยซ้ำ แต่ต้องย้ำสองสามครั้งนะว่าจะจำเรื่องนี้ กลับบ้านไป นิซาบอกว่า อย่าลืมให้เตือนเรื่องพຽ່ງนี้ต้องตื่นเจ็ดโมงเช้า สักพักนึง นิซาบอกว่าให้เตือนด้วยว่าพຽ່ງนี้ให้ตื่นเจ็ดโมงเช้า คือเราจำสักสองสามครั้ง แล้วมันจะอยู่ในหัว มันจะไม่ลืมเลย เพราะว่าจำแม่นกว่าเดิม เพียงแต่ว่าสิ่งที่มันเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เราเห็นว่ามันจบไปแล้ว มันไร้สาระแล้ว มันจบคือจบกัน เราไม่ได้ไปย้ำพูดย้ำคิดเหมือนเดิมแล้ว เพราะฉะนั้นตรงนี้ มันทำให้เหมือนกับเราคิดว่าเราขี้ลืม จริง ๆ แล้วก็ไม่ใช่ขี้ลืมนะ เพียงแต่ว่าเราไม่เอาแล้ว หลาย ๆ เรื่องเราปล่อยไปแล้ว คำตอบก็คือว่า ถามว่าขี้ลืมใช่ไหม ก็ไม่ใช่ขี้ลืม แต่ว่าไม่จำ ขี้ลืมนับไม่จำไม่เหมือนกันนะ

ถาม: แล้วมันจะมาจากเหตุอื่นได้ไหม อย่างสมมติว่าปฏิบัติถูกทางหรือผิดทางก็ตาม แต่ผลมันออกมาเหมือนกัน คือขี้ลืม มันมาจากอันเดียวกันได้ไหม หรือว่ามันมาจากเหตุคนละเหตุกัน

ตอบ: อันนี้น่าคิดนะ ต้องระวังให้ดีด้วย ถ้าปฏิบัติผิดแล้วเราก็บอกว่าขี้ลืมนั้นเป็นไปได้ด้วยว่า ปฏิบัติแบบนี้แล้วขี้ลืม คืออยู่กับสมาธิมาก ๆ แล้วก็พยายามอยู่กับปัจจุบัน ก็จะไม่ขี้ลืมได้เหมือนกัน

ถาม: เหมือนปฏิบัติผล

ตอบ: ปฏิบัติผล คือขี้ลืม ขี้ลืมโดยที่จำลืมจริง ๆ แต่ของเราปฏิบัติที่บอกว่า อยู่กับปัจจุบันเราไม่จำ มันไม่ใช่ขี้ลืม แต่มันไม่จำ แต่ว่าจะจำ

จะรื้อจำขึ้นมา มันขึ้นมา ถ้าเราแบบค่อย ๆ เบา ๆ ปล่อยให้รื้อมันขึ้นมา มันขึ้น เพียงแต่เราวางมันไว้ แต่อีกประเภทหนึ่งคือนั่งสมาธิ กลบมันไว้ ไม่ได้วาง กลบไว้ เอาอะไรทับไว้ เพราะฉะนั้นมันจะไม่มีตรงนี้เลย มันจะลึมไปเลย

ถาม: ผลคืออาการคล้าย ๆ กัน จำไม่ได้ อย่างนี้ใช่ไหม

ตอบ: จำไม่ได้เลยโดยเด็ดขาด ไม่รู้เลยว่าอันไหนมาจากไหนยังไง ไม่รู้เลย คือว่าปิดเอาไว้เลย ไม่รู้รายละเอียด แต่ทางปัญญา ถ้าให้ย้อนกลับไป มันจะมีรายละเอียด เหมือนกับเรารู้ว่าเราทำกับข้าวใส่ชั้นตอนอะไรลงไปบ้าง ใส่อันนี้เข้าไป ใส่อันนั้นเข้าไป คืออันไหนก่อน อันไหนหลัง เราจะรู้หมด เพียงแต่ว่าพอทำเสร็จแล้วเราวาง เราไม่ได้จำ แต่ถ้ามาถามอีกครั้งว่า แกงอ่อมเมื่อกี่ทำยังไงนะ เราจะบอกอ้อ ทำแบบนี้ บอกได้ แต่ว่ากับอีกแบบหนึ่ง ทำแกงอ่อม ทำเสร็จ ถามว่าจำได้ไหม จำไม่ได้ เพราะว่าในระหว่างที่ทำไม่ได้มีขั้นตอน คือใส่อะไรเข้าไปไม่รู้ อะไรที่เขาวางไว้ให้ใส่ตรงนั้นใส่หมด ถามว่าใส่อะไรลงไปบ้าง ไม่รู้ คือมันจะแตกต่างกันนิดหนึ่งตรงรายละเอียด จะมาบอกว่าปฏิบัติผิดทางก็ชี่ลิ้ม ปฏิบัติถูกทางก็ชี่ลิ้ม ไม่ใช่

ถาม: มันก็ชี่ลิ้มเหมือนกัน แต่ไม่เหมือนกัน

ตอบ: ไม่เหมือนกัน ปฏิบัติถูกทาง ไม่ได้ลึม แต่ไม่จำ แต่ปฏิบัติผิดทาง จะลึมจำไม่ได้ รายละเอียดมันแตกต่างกันนิดหน่อย

ถาม-ตอบ

๑๐๒

หน้าที่ของนักปฏิบัติที่แต่งงานแล้ว

ถาม: นักปฏิบัติผู้หนึ่งว่าตัวเองเป็นนักปฏิบัติที่ดี ก็ไม่อยากทำหน้าที่บนเตียง หน้าที่ภรรยา แล้วสามีก็ว่าให้ แต่ว่าเขาอยากรู้ว่าเขาทำผิดหรือทำถูกกันแน่

ตอบ: ถ้าตราบใดที่ยังเป็นภรรยาเขาอยู่ เขายังไม่ได้อนุญาตให้บวชกันเป็นเรื่องเป็นราว ก็ต้องทำหน้าที่ หน้าที่ของภรณาก็ยังต้องทำอยู่ไม่ว่าจะบนเตียงหรือในครัวในบ้าน เพราะฉะนั้นอย่าเข้าใจผิดคิดว่าตนเองเป็นนักปฏิบัติแล้วก็จะไม่ทำตรงนี้จริง ๆ แล้วตรงนี้ก็กลับเป็นประโยชน์ด้วยซ้ำ ถ้าเราเป็นนักปฏิบัติที่ดี เราจะเอาตรงนี้เป็นประโยชน์ การที่เราต้องทำหน้าที่ตรงนี้มีมันรู้สึกละอายใจ อะไรที่ทำให้มนุษย์ชอบ อะไรที่ทำให้มนุษย์ไม่ชอบ คือเราเอาตรงนี้มาเป็นข้อมูลในการศึกษา ในการที่เราจะออกจากมัน เพราะฉะนั้นมันไม่ได้เสียหาย เพราะว่ายังไง ๆ

เราก็ตกลงเป็นภรรยาของเขาแล้ว เราก็ต้องทำหน้าที่ไม่อย่างนั้นมันจะเสียหายไปถึงสามี่จะต่อต้านศาสนาด้วยซ้ำว่า พวกเธอเป็นนักปฏิบัติ ทำให้ฉันขาดส่วนที่ฉันควรได้ ไม่ถูกต้อง ฉันเกลียดศาสนาเราด้วยซ้ำที่จะเป็นคนทำร้ายเขา จนกว่าวันนึงเราปฏิบัติถึงที่แล้วเราก็ตกลงกันว่า ฉันขอหยุดตรงนี้ มันเป็นเรื่องที่คุยกันได้ แต่ตอนนี้ที่ยังไปไม่ถึงก็ทำหน้าที่ไป แต่เอาประโยชน์ส่วนนี้ให้สูงสุด อย่าไปหลงกับมันแล้วกัน คือบอกไม่เอา ๆ แต่พอหลงเข้าไปจริง ๆ แล้วเกิดไปหลงไปติดตรงนั้นก็ลำบาก แต่ราบไคที่เรายังเป็นภรรยาเขาอยู่ก็ทำทำแล้วก็เอาข้อมูลตรงนั้นมาคิดมาพิจารณา จนกว่าจะออกจากมันได้

ถาม-ตอบ

๑๐๓

พระอรหันต์ไม่สอน

ถาม: ทำไมเหมือนกับว่าพระอรหันต์เก็บตัวอยู่ในถ้ำ หรือว่าไม่ค่อยเขียนหนังสือเท่าไร? ไม่ค่อยได้สอนเลย แต่คนอื่นที่ยังไม่ถึงขั้นอรหันต์เขียนหนังสือก็เยอะ ออกมาสอนก็เยอะ

ตอบ: แม้ว่า จะตอบว่าทั้งจริงและไม่จริง คือถามว่าหลวงพ่เขียนหนังสือเล่มแรก ท่านเป็นอรหันต์แล้วนะ “ทวนกระแสน” ของท่าน ท่านเขียนตอนนั้นท่านเป็นอรหันต์เรียบร้อยแล้ว พรรษาที่แปด ท่านเป็นอรหันต์แล้ว ท่านถึงเริ่มเขียนหนังสือ ถ้าจะพูดว่าอรหันต์ไม่เขียน ก็ น่าจะไม่ใช่ ท่านจะเขียน และเขียนหลายเล่มด้วย และเป็นหนังสือที่บอกทางเดินที่ท่านเดินมาโดยตลอด อย่างแจ่มแจ้งเลย แล้วหลวงปู่มั่นก็เขียน เขียนโน้ตของตัวเอง เขาเรียก บันทึก ของท่านเอง หลวงตาบัวก็เขียน เขียนด้วยมีอนะ หลวงปู่หล้า วัดภูจ้อก้อ

ก็เขียน หลวงปู่เจี๊ยะก็เขียน อันนี้เขียนด้วยตัวเองทั้งหมด แล้วก็ใคร
 อีก อาจารย์จวน แล้วก็อาจารย์สิงห์ทอง อาจารย์วัน นี้อ่านแล้วแต่ว่า
 ดับขันธืไปแล้วกระดูกเป็นพระธาตุหมด ก็เขียนนะ เขียนทุกองค์ เมื่อกี้
 บอกว่าแบ่งเป็นสองประเด็นใช้ใหม่ว่าทั้งเขียนและไม่เขียน ก็จะมีอีก
 หลายองค์ที่ไม่ได้เขียน อย่างหลวงปู่เสาร์ ตอนท่านอยู่ท่านก็ไม่ค่อย
 จะชอบพูดอยู่แล้วตามประวัติ หลวงปู่ชอบเป็นอรหันต์ ก็ไม่ชอบพูด

ถาม: คือบางองค์ที่คนยังไม่รู้เลยว่าท่านเป็นอรหันต์ จนกว่าท่านดับขันธ
 ไปแล้ว มีกระดูกเป็นพระธาตุ

ตอบ: มีหลายองค์ ดับขันธ หลวงปู่เหรียญอย่างนี้ แต่ว่าเขาก็มีเทศน์ที่อัด
 เทปไว้ อีกอย่างหนึ่งคือว่าเทศน์สมัยก่อนนี้เราไม่มีเครื่องมือเครื่องมือที่
 จะอัด มันก็เลยทำให้เป็นเหมือนกับว่า การเขียน การจดบันทึกออก
 จะไม่ทันสมัย ก็เลยไม่ค่อยมีเหลือให้เราได้ตามเท่าไร ก็เลยเหมือน
 กับว่าท่านไม่ได้เขียน ท่านไม่ได้สอน ก็เนื่องจากที่พูดเมื่อกี้ว่ามันไม่มี
 เครื่องมือเครื่องมือที่จะเก็บหลักฐาน แต่เราก็เห็นว่ามิ จะแย้งประโยค
 นี้ว่าไม่จริง ก็คือว่า เขียน เขียนตั้งเยอะ ทีนี้คำสันนิษฐานก็ว่าจะ
 ไปได้ใหม่ว่า คนทำตามได้ยาก เข้าใจได้ยาก อย่างของหลวงปู่ดูลย์
 หลวงปู่ดูลย์บอกให้ดูจิต เป็นอาการของจิต คือเข้าไปดูจิตมันดูง่าย
 นะ ดูจิต เข้าไปนั่งตั้งสติดี ๆ แล้วก็ดูว่าตอนนี้เรากำลังทุกขใจเรื่อง
 อยากรู้ได้ทีไร ตอนนี้เรากำลังอยากกินขนมหวาน ๆ คือเราจับความคิด
 ของเราได้ว่ามันกระโดดไปไหน ๆ แล้วพอเรานั่งดูนาน ๆ เข้า มันก็
 หยุด ตามหลักของ เกิด-ดับ ของความไม่เที่ยง เพราะฉะนั้นมันก็จะ

เห็นง่าย หลวงปู่ดุลย์บอกให้ดูจิต บางทีคนดูจิตก็ดูแค่นี้ คิดว่ามันดับไปแล้วก็คือดับ แต่ว่าจะเฉลียวใจใหม่่ว่า พระอรหันต์บอกว่าให้ดูจิตแล้วทำยังไงกับมัน คือหน้าที่ของคนดูแล้วว่าจะทำยังไงกับเห็นว่าจิตเหลวไหล จิตไปทำแบบนี้อยู่บ่อย ๆ มันจะมาหวังว่าพอเห็นแล้วเขาจะหยุด มันไม่ใช่ มันมีสิ่งที่ทำให้มันเกิด ถ้าเราไม่ไปดับสิ่งที่ทำให้มันเกิด ตรงนี้มันก็จะเกิดอีกอยู่ตลอดนั่นแหละ มันไม่มีทางดับ เป็นหน้าที่ของเราที่ต้องเข้าไปดูว่า เห็นมันเป็นแบบนี้แล้ว ต่อจากนั้นเป็นหน้าที่ของเรา

อรหันต์เขาไม่มานั่งบอกเราหรอกว่า ทำแบบนี้แบบนี้ ก็บอกเหมือนกันแหละ แต่บางทีเราจับไม่ได้ เป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องรู้ ต้องมีปัญญาเอง ว่าฝึกยังไงเราถึงจะรู้ว่า จะดับอาการเกิดของจิตแบบนี้ เราจะไปดับที่ตรงไหน เหตุมันมาจากไหน ไปค้นหาเหตุ แล้วก็ดับที่เหตุ สิ่งใดเกิดแต่เหตุ จะดับเพราะเหตุดับ พระพุทธเจ้าตรัสไว้แจ่มแจ้ง แต่ว่าคนฟังพระอรหันต์แล้วก็แค่นี้ ก็คือ ไปดูจิต เห็นใหม่ว่ามันเป็นสิ่งที่ยาก มันทั้งดี และก็อาจจะไม่ดี คือถ้าพระอรหันต์บอกว่าเดินอย่างนี้ เปะ ๆ เลย นั่นก็คือทางเดินของท่าน แต่ละคนเราก็ต้องเดินทางของเราเอง

คือหลวงพ่อบุญทูลพูดว่า “ไม่เอาตามตำรา แต่เราก็ไม่ทิ้งตำรา” ท่านบอกให้ดูจิต เราจะดูจิตแน่นอน แต่ว่าดูแล้วเราจะทำยังไงกับจิตอันนั้นมันเรื่องของเรา ก็เหมือนกับว่าต้องแกงส้ม เขาให้เราแกงยัง

ไง เราก็จะแกงอย่างนั้นแน่นอน แต่ว่ามันต้องเป็นสูตรของเรา ต้องเป็นสัดส่วนที่จะใส่ น้ำปลา มะนาว น้ำตาล ต้องเป็นรสชาติที่เรากินแล้วอร่อย มันต้องเป็นของของเราเอง อันนั้นคือกลับมาดูตรงที่ว่า พระอรหันต์ไม่สอน สอน แต่เราเข้าใจไม่ได้ เข้าใจได้ลำบาก ก็เลยทำให้ทำตามไม่ได้ ก็คิดว่าท่านไม่ได้สอน สมมติว่าคนร้อยคนมาฟัง พระอรหันต์องค์หนึ่งสอน อาจจะฟังได้เหมือนกันหมด คือให้ดูจิต แต่ว่าคนหนึ่งไปดูแล้วทำแบบหนึ่ง อีกคนไปดูแล้วก็ทำอีกแบบหนึ่ง ทำตามไม่ได้ก็เลิกล้ม ก็ไปหาวิธีอื่น ก็เลยเหมือนกับท่านไม่เคยสอน หรือสอนแล้วไม่ได้เรื่อง มันอาจจะเป็นในทำนองนั้นก็ได้อีก

ถาม: แล้วหนังสือที่คนเขียนไม่ได้เป็นพระอรหันต์ อาจจะตามง่ายขึ้น เพราะว่าคนที่อ่านก็ไม่ได้เป็นอรหันต์ เหมือนกับระดับใกล้เคียงว่า

ตอบ: มันสื่อกันได้ แล้วอีกอย่างหนึ่ง อยากจะพูดว่าสิ่งแวดล้อมของอรหันต์ ซึ่งอรหันต์ส่วนใหญ่อยู่ในเมืองไทย ไม่ค่อยมีในประเทศอื่น สิ่งแวดล้อมในเมืองไทยกับสิ่งแวดล้อมในอเมริกา หรือสิ่งแวดล้อมในเม็กซิโก สิ่งแวดล้อมในแอฟริกา มันแตกต่างกัน มันสื่อกันไม่ค่อยได้

ถาม: ถ้าวรหันต์จะเทศน์เรื่องอะไรสักเรื่อง แล้วก็ยกตัวอย่างจากประเทศตัวเอง พูดเรื่องวิธีการทำปลาร้า หรือว่าเรื่องความยากจน คนที่อยู่ประเทศอเมริกาอาจจะคิดภาพไม่ออก ก็เลยไม่เข้าใจ

ตอบ: คิดไม่ออก สื่อไม่ออกว่าถนอมมีฝุ่นฟุ้งไปหมดเป็นยังไง ฉันทไม่เข้าใจ หรือบ้านต้องคลานเข้าไป บ้านที่มีพื้นเป็นดิน ที่มันไม่ได้สูง คลาน

เข้าไปแค่ตอนนอน อาจจะมีภาพไม่ออกเลย คือสมัยด้วย มันทำให้การสื่อสารผิดไป คือออรหันต์ก็อาจจะไม่ทุกองค์ที่จะปรับเก่งถึงขนาดจะมาพูดถึงว่า จีเอ็มโอ หรือว่าพูดถึงคอมพิวเตอร์ เฟซบุ๊ก คืออาจจะไม่พูดถึงตรงนั้นได้ เพราะฉะนั้นการที่จะมาสื่อกับประชาชน สื่อกับคนฟังนี้ มันสำคัญเหมือนกัน ทำให้เขาเข้าใจได้ยาก อันนี้ก็เป็นอย่างอื่นประเด็นนี้เหมือนกัน ที่แม่คิดว่า ออรหันต์เข้าใจโลกอย่างถ่องแท้ สิ่งพวกนี้ก็คือสมมติ ไม่ได้สนใจด้วยซ้ำ จะพูดเรียกมันว่าเป็นอะไรก็ตาม คือว่าสร้างทุกอย่างเดียว พอตอนเทศน์อาจจะไม่สามารถโยงกันให้เขาเข้าใจได้ จะเห็นว่าพวกที่เขาเรียนดอกเตอร์ เรียนหมอ เรียนกฎหมาย จะเข้าใจธรรมะได้ยากมาก เพราะว่าหนักไปในทางโลก ส่วนจะหนักกลับมาหนักไปทางธรรมมันปรับตัวยากนิดนึง ทำให้เหมือนกับว่าไม่ได้สอน หรือว่าสอนแล้วไม่เข้าใจ อันนั้นก็เป็นไปได้ อันนี้แม่สันนิษฐานนะ

ถาม: คือว่าคนที่บอกว่าออรหันต์ไม่สอนก็เป็นคนที่ฟังออรหันต์ไม่รู้เรื่อง

ตอบ: แม่อยากจะคิดว่าเป็นแบบนั้น แล้วก็ถ้าสมมติว่าเขาเป็นอนาคามี เป็นสกิทาคามี หรือโสดาบัน เขาก็จะสอนได้ในระดับเขา ที่เขารู้ แล้วก็ใครจะรับรองเขาได้ล่ะว่าเขาได้ธรรมะในขั้นนั้น

ถาม: ก็แค่คนที่อยู่ระดับเหนือเขาก็จะรับรองได้ แต่ว่าคนที่อยู่ระดับที่ต่ำกว่าเขาก็ไม่มีทางว่าจะรู้

ตอบ: เราเดาตั้งแต่บุคคลคนนั้นยังอยู่ จนกระทั่งบุคคลคนนั้นตาย ก็ยังเป็นเดาอยู่นะ ในสามขั้นนี้ เพราะว่าจะไม่มีอะไรพิสูจน์เลย กระจกอาจจะขาวขึ้นนิดหน่อย ซึ่งก็ไมแน่อีก เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะเห็นว่าพวกนี้เป็นอริยบุคคลจริง ๆ ก็จากการประพจน์ตัวของเขา จากการกระทำคำพูดของเขา ที่พอจะเดา คาดคะเนเอา ร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ไม่ได้ คนนี้โสดาบัน คนนี้สกิทาคามี คนนี้อานาคามี ก็เดาเอาจากว่าเขาไม่โลภ เขาให้ได้ง่าย หรือว่าเขาไม่สามารถจะเสพงามเมถุนได้อีกแล้ว มันดูได้ยาก บางคนก็แค่อาจจะเป็นเบาหวานแล้วทำไม่ได้แล้ว มาบอกว่าไม่มีแล้ว หรืออะไรอย่างที่ว่าหลงพ้อทูลเคยพูดว่า ควายอีตัวอะไรนั่น

ถาม-ตอบ

๑๐๔

เด็กโดนฆาตกรรม

ถาม: มีเด็กบางคน อายุแค่ห้าหกขวบ เดินกลับบ้าน โดนขูดตัวไป โดนลักพาตัวไป หรือว่ามีคนฆ่า หรือว่าเด็กที่ถูกคนร้ายยิงตายเป็นยี่สิบคนที่โรงเรียน ในช่วงส่วนใหญ่เขาก็จะวางกรอบไว้ เขาจะแสดงให้เห็นว่าเด็กพวกนี้เหมือนไม่ได้ทำอะไรผิดเลย เกิดมาขี้ไม่ได้ประสบความสำเร็จ ยังไม่ได้เจออะไรเลย ก็โดนกระชากออกจากโลกนี้ไป มันช่างไม่ยุติธรรม แล้วหลายคนที่ดูข่าวฟังข่าวก็จะรู้สึกเสียใจ บางคนก็ร้องไห้ ถ้าแม่โยจะให้คำแนะนำในการปฏิบัติว่าควรจะทำอย่างไรให้เด็กพวกนี้เป็นอย่างนี้ ถ้าเราฟังข่าวนี้ เรื่องราวอย่างนี้ แล้วทำให้เราเศร้า และร้องไห้ ถึงกับลูกไม่ขึ้น

ตอบ: เพราะเราไม่เข้าใจ จึงสงสัยและร้องไห้ บางทีเหมือนกับเราคิดว่าเราเป็นเด็กคนนั้น หรือว่าลูกเต้าเรา ลูกหลานเรา เรามีความรู้สึกว่าเขา

ยังเด็ก ไม่สมควรถูกทำร้าย หลาย ๆ อย่างบนโลกใบนี้เราจะไม่รู้ที่มา
ที่ไปของมัน ถ้าให้ดูเฉพาะโลกตอนนี้ มันก็ดูได้ว่าเด็กนั้นบริสุทธิ์ แล้ว
คนที่ทำเป็นคนร้าย แต่ลองคิดดูบ้างไหมว่า ถ้าดูจากสมมติของชาติ
ที่แล้ว ชาติก่อนหน้านั้น ถ้าเด็กเป็นคนร้ายละ ฆ่าเขาหรือว่าฆ่าพ่อแม่
เขา หรือทำกับครอบครัวนี้อย่างร้ายกาจ ฆ่าเขาตายทั้งครอบครัว
แล้วตัวเองก็หนีรอด หนีรอดในที่นี้คือหมายความว่า ชาตินั้นไม่ได้
รับโทษอะไร แล้วก็ตายไปอย่างสบาย ๆ แล้วพอมาเกิดใหม่ เขาก็ถูก
ตามเอาคืน จะเห็นว่าอย่างกับพวกเด็กที่เขาแทงนะ มาเกิดยังไม่ทัน
ได้ออกเลย บางทีก็แทงแล้ว บางทีออกมาก็ตายเลย เด็กน่ารัก ๆ ด้วย
ตายแล้ว อันนี้อธิบายได้ง่าย ๆ เลยว่า หนีมา เขาจับฉลากนะ พวกที่
จะมาเกิด เขาจะต้องมีคิว เหมือนกับเราไปเข้าคิวที่ตลาด มันจะต้อง
มีคิว แล้วตัวเองจะไปเข้าคิวกับเขา แต่คนอื่นเขามีคิว เขามีบัตร เขา
พร้อมที่จะมา แต่ตัวเองแทรกคิวเขา ไปลัดคิวเขา หรือเหมือนกับ
ว่ามีได้โต๊ะ แล้วก็มาเกิด พอเขาจับได้ว่าพวกนี้แข่งคิว พวกนี้แอบ
ลักขโมยมา เขาก็มาตามจับ คนที่อยากได้ลูก พอได้ลูกมาเกิดก็บอก
น่ารัก ยังไม่ได้ทำอะไรเลยก็ตายเสียแล้ว เขายังไม่ได้ทำผิดอะไรเลย
แต่ใครจะรู้ว่าชาติก่อนที่เขาจะมา เขาทำผิดอะไรมาบ้าง เขาซีโกงยัง
งบบ้าง เขาทำร้ายคนอื่นยังงบบ้าง เราไม่รู้เลย เพราะฉะนั้นการที่เรา
รู้รอบ การที่รู้ความจริงทั้งหมด มันจะทำให้เรายุติธรรม ยุติธรรมกับ
คนที่ไปฆ่าเขา เขาเพิ่งถูกกระทำมา พอตอนนี้เขาจะเอาคืนบ้าง มัน
เป็นนิสัยของมนุษย์ที่จะแก้แค้นกัน ซึ่งมันไม่สมควร แต่ว่าอยากจะ

เอาคืนบ้าง ทีนี้ถ้าเราเห็นว่าคนนี่ฆ่าคนนั้น พออีกชาติหนึ่ง คนอีกคนที่ถูกฆ่ากลับมาเอาคืน บอกว่ายุติธรรมใหม่ มันยุติธรรม แต่ว่าเราเห็นแค่ฉากเดียว ฉากว่าคนมาเกิดใหม่โดนทำร้าย

เคยดูละครเรื่องกุหลาบสีดำนี่ไหม กุหลาบสีดำโดนกระทำยังไงบ้าง ผู้หญิงคนนึงโตที่เมืองนอก กลับไปเมืองไทย แม่ฆ่าตัวตาย ตัวเองวิ่งเข้าไปหาคนที่เป็นสาเหตุแห่งการตายของแม่ ถูกเขาจับฉลาก จับเข้าห้องขังห้าปีสี่สิบวัน ทุกข์ทรมานในห้องขัง โดนตบ โดนตี โดนสารพัดเลยในห้องขัง แล้วพอออกมา เขาตามจัดการคนที่ทำร้ายครอบครัวเขา ทีละคน ๆ ดูอย่างนั้นนะ เราารู้สึกว่ามันยุติธรรมใหม่ เราว่ามันยุติธรรม เพราะเขาถูกกระทำก่อน เราเห็นว่ากุหลาบสีดำคนนี้ได้ทำอะไรใครเลย แต่ว่าพอกลับมาถึงเมืองไทย ภาษาไทยก็ไม่รู้ ไม่รู้อะไรสักอย่าง ถูกเขาจับเซ็นเอกสารอะไรก็ไม่รู้ คิดว่าเขาจริงใจจะช่วย แต่จริง ๆ เอกสารนั้นเป็นเอกสาร ให้รับผิดว่าตัวเองฆ่าคนจริง ๆ ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ฆ่า ในเรื่องนี้ ในกรณีอย่างนี้เราเห็นว่ามันยุติธรรม เพราะเราเห็นทั้งสองฝ่าย เห็นว่าฝ่ายผู้ร้ายทำครอบครัวเขาก่อนอย่างเจ็บแสบ เขาเข้าห้องขังห้าปีสี่สิบวัน กว่าที่จะออกมาได้ แล้วเขาทุกข์ทรมานยังไว้ในห้องขังนั้น โดยที่เขาไม่ได้ทำผิดอะไรเลย แต่พอกลับออกมา มาแก้แค้น เราบอกสะใจใช่ไหม เราบอกว่าถูกต้องแล้ว พอใจ ในกรณีอย่างนี้เราเห็นทั้งสองฝ่าย แต่ว่าในกรณีที่ถามเมื่อกี้ เราเห็นเพียงฝ่ายเดียว จริง ๆ แล้วถ้าเชื่อกกรรม เชื่อพระพุทธเจ้านะ มันมีทั้งสองฝ่าย มันไม่มีหรือกว่าฝ่ายนี้อยู่ ๆ จะเอาปืนมายิงเด็กบริสุทธิ์ให้ตาย

ไปฟรี ๆ ไม่มี บางที บางกรณี ฆ่าเสร็จ ฆ่าตัวเองด้วย ก็คือว่าเจ็บใจ นัก ฆ่ามึงซะ แล้วตัวเองก็ตายตามไป ก็คืออาจจะจบกันหรือไม่จบกัน ไม่รู้ แต่มันเป็นเรื่องของอาฆาตพยาบาท เป็นเรื่องของการจองเวร มันเป็นเรื่องระหว่างพวกเขา เราไม่เกี่ยว ถ้าเราเข้าใจอ่องแท้เสีย เราก็จะไม่ทุกข์ เหมือนดุกุหลาบสีดำนั่นแหละ เราไม่ได้ทุกข์ มันมีแต่ว่า ดีแล้ว คนชั่วเขาต้องได้รับกรรม มันเป็นอย่างนั้น แต่ถ้าเด็กห้าขวบพวกนี้คือคนชั่วหนีมาเกิด ทำร้ายเขาแล้ววิ่งหนีมาเกิด แล้วจริง ๆ มันจะเป็นอย่างนั้น ถ้าพูดถึงเรื่องของกรรมแล้ว มันจะเป็นอย่างนั้น มันไม่มีใครหนีกรรมพ้นใจใครทำอะไรไว้ ก็ต้องชดใช้ มีอยู่แค่นั้น ถ้าเรารู้รอบเสีย เราก็จะไม่ทุกข์

ถาม: ถ้าเราสรุปว่าแผนการปฏิบัติ ถ้าคนที่คิดอย่างนี้ ให้ไปเริ่มทำตรงไหน ก็คือไปหาหลักฐาน ให้รู้รอบ

ตอบ: หาหลักฐานบนโลกใบนี้ ไม่ได้ต้องดูอะไรมากมายเลย เช่น เรื่องละคร บางเรื่อง เราจะเห็นได้ว่าไม่มีใครหนีพ้นนะ จากสิ่งที่ตัวเองทำ จะร้ายขนาดไหนก็ตาม ในที่สุดมันจะมีคนรู้ว่าคนนี้ร้าย และก็ต้องรับกรรม ยังไงบ้าง เหมือนกัน แต่เราเห็นช่วงเดียว เห็นข้างเดียวว่า เด็กมาเกิดห้าขวบเอง เด็กมาเกิดสิบสองขวบเอง ยังไม่ได้ทำร้ายใครเลย ทำไมโดนฆ่า มันมีผลสืบเนื่องมาแน่นอน อันนี้จากหลักของพุทธศาสนา นะ เขาเรียกว่ากรรม

ถาม-ตอบ

๑๐๕

ความเจ็บปวดกับสมาธิ

ถาม: คนเจอแม่ก็จะบอกเหมือน ๆ กันหมดว่า แม่สติไส้จิ้งเลย แม่ฟ่องไสจิ้งเลย แม่ทำอะไรมา คนไม่ค่อยรู้ว่าแม่เป็นคนป่วย ไม่รู้ว่าแม่ประสบอุบัติเหตุมา และหลังหัก ต้องกินยาที่แรงมาก คราวนี้แม่ทำยังไงที่ไม่เหมือนคนป่วย ที่ไม่เหมือนคนปวดอยู่ตลอดเวลา

ตอบ: ใจแม่ไม่เคยจับอยู่กับสิ่งที่มันปวดมันเจ็บ ปล่อยให้มันเป็น ไม่ได้สนใจแต่จริง ๆ แล้วมันเป็นการฝึก ฝึกผู้รู้มาตั้งแต่สมัยเริ่มปฏิบัติ

ถาม: ผู้รู้คืออะไรคะ

ตอบ: ผู้รู้ก็คือว่า มีสติตั้งมั่นอยู่ตลอดเวลา ว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ คิดอะไรอยู่ มันเป็นตัวอัตโนมัติตัวหนึ่ง ที่คอยจับความรู้สึกของเรา อย่างเวลาเราเจ็บเราปวด เราจะจับที่ตรงนั้น จนกระทั่งมันชิน เป็นการฝึกของ

นักปฏิบัติ นักปฏิบัติทุกคนจะต้องรู้จักตัวนี้ จับจนชินแล้วมันก็แยกกัน ต่างคนต่างอยู่ ปวดก็อยู่ที่นี้ เราอยู่ที่นี้ ไม่ได้เอามาไว้ในหัวใจ เป็นแบบนี้เราก็เลยไม่ได้แสดงออก และหลวงพ่อกุศลก็สอนแม่อีกว่า เจ็บที่ส่วนกายแต่ใจต้องทำเหมือนมันสนุก เหมือนได้ไปเล่นอะไรที่เราชอบ ใจคึกคักตลอดเวลา ฝึกนานวันเข้ามันก็ชินไปเอง

ถาม: แล้วที่บางคนบอกว่า ถ้าแม่ให้เวลาเขาสักสิบห้านาที แล้วเขาจะพาแม่นั่งสมาธิ จะทำให้แม่หายป่วยได้ สิ่งพวกนี้มันเป็นไปได้หรือ ถ้าอาการป่วยนี้มันมาจากร่างกายจริง ๆ มันไม่ได้เป็นแค่ป่วยอยู่ในหัวสมองที่เราคิด นั่งสมาธิมันจะช่วยได้ไหม

ตอบ: จริง ๆ แล้วมันคงช่วยได้ระดับหนึ่ง คนที่ไม่เคยมีสมาธิเลยเวลาเจ็บป่วย มันฟุ้งซ่าน มันปวดไปทั่ว เหมือนกับมันกระจัดกระจายไปทั่ว ไม่ได้รวบรวมเอาไว้ที่ใดที่หนึ่ง ถ้านั่งสมาธิ มันก็จะรวม ความเจ็บปวดบรรเทา ลง มันอาจดีขึ้น การทำสมาธิก็มีหลายแบบ แบบที่เขาพูดถึงว่าต้องมานั่งให้เป็นรูปแบบ นั่งหลับตาสิบห้านาที ยี่สิบนาที โอเค ช่วงนั้นเราอาจจะสบาย พอลืมตาออกจากสมาธิ ความเจ็บปวดมันก็รุมเข้ามาอีก ถ้ามารักษาได้ไหม ช่วงที่มันอยู่อาจจะได้ ก็ไม่ใช่รักษาหรือกส่งบลลงเหมือนกับเวลาเราโกรธมาก ๆ หรือเหนื่อยมาก ๆ เรานั่งลงหลับตา แนนอนเราสบายขึ้นนิดหน่อย ดีกว่าว่าเดินโผงผางไปกับความเจ็บปวด เดินไปกับความเหนื่อย ยิ่งเหนื่อยอยู่แล้วก็ยิ่งเดินยิ่งกระโดด มันก็ไม่หาย ถ้าเราพักลง นั่งลง มันก็จะดีขึ้น ก็เป็นแบบนี้

แต่ถามว่าความเจ็บปวดหายไปจากตัวเราไหม ไม่ แต่สิ่งที่แม็โยทำอยู่ปัจจุบันนี้ คือเอาจิตเกาะอยู่กับผู้รับวกกับใจที่ไม่เดือดร้อนกับกาย ก็พออยู่ได้ จิตมันจะเป็นสมาธิเอง

ถาม: แล้วมันเป็นสมาธิไหน เป็นสมาธิตั้งมั่น หรือเป็นสมาธิสงบ

ตอบ: เป็นสมาธิตั้งมั่น ก็เหมือนกับเราตั้งใจจะอ่านหนังสือ ตั้งใจจะพูดกับใครให้มันรู้เรื่อง ที่ทำอยู่ก็เป็นแบบนั้น เพียงแต่ว่าเป็นถาวร มันเป็นตลอดเวลา จะพูดอยู่กับนิชาตอนนี้ ใจก็ระบองความเจ็บปวดเอาไว้ มันจะอยู่แบบนั้นตลอดเวลา มันเรียกว่าสมาธิถาวร ไม่ต้องมาตั้งเอา เพราะฉะนั้นคำตอบที่ถามเมื่อกี้ก็คือ สมาธิช่วยได้ไหม แน่นนอน แต่ว่าจะเป็นสมาธิแบบไหน ที่เขาบอกว่ามานั่งกันยี่สิบนาที ก็อีกละ อันนั้นคือว่าต้องมาตั้งเอาตลอดเวลา แต่ที่แม็โยทำอยู่นี้ ไม่ต้องมาตั้งหรอก คือมันตั้งมาแล้วตั้งแต่ปีที่เริ่มปฏิบัติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ มันก็ตั้งอยู่ของมันแบบนั้นตลอดมา เพราะฉะนั้นคำตอบก็คือว่าสมาธิช่วยได้ไหม ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ว่าจะเป็นสมาธิแบบไหน จะเป็นแบบว่าจะมานั่งทำทีละนิด ๆ หรือว่าจะเป็นแบบถาวร

ถาม: แต่มันไม่ได้รับการให้อาการทางกายเรามันหายได้ขาด มันเป็นไปได้

ตอบ: ไม่ได้รักษาเลยด้วยซ้ำ เพียงแต่ว่ามันบรรเทาลง ความทรมานทรมานมันไม่ออกมา ลองดูสิว่าเรากลับมา ริงอยู่เหนือๆ จัด ๆ นี้ เหนือโทรมกาย แล้วเราก็ไม่หยุด ทำโน่นทำนี่ต่อเลย อาการร้อนหรืออาการ

เหนื่อยมันไม่หยุดนะ แต่ถ้าเรานั่งแล้วก็พัก หายใจแรง ๆ มันก็ค่อย ๆ เบาลง ๆ มันจะสบายขึ้น ความเหนื่อยจากการวิ่งมามันจะหมดไป มันก็เป็นแค่นั้น เหมือนกันกับการป่วยของแม่ไม่ใช่ว่ามันหายไปไหน เผลอมันก็ปวดอีก เจ็บอีก มันไม่หายไปไหน เพียงแต่ควบคุมมันไว้

ถาม-ตอบ

๑๐๖

แบ่งปัน

ถาม: นักปฏิบัติท่านหนึ่งบอกว่า ไม่ชอบแบ่งของที่ตัวเองมีกับเพื่อน ๆ แต่เพื่อนชอบมาใช้ของเรา มายืมของเรา บางทีก็ทำเสีย ถึงไม่ทำเสีย เราก็อึดอัดไม่อยากให้เขาใช้ ปฏิเสธก็ไม่ได้ จะทำยังไงดีกับความรู้สึกทุกข์อันนี้ ที่ไม่อยากแชร์ของกับคน

ตอบ: จริง ๆ แล้วจะว่าไป แม่เองก็เป็นนะ คือว่าของของตัวเองมี เรามีครบ เราอยากได้อะไร เราก็ไปหาซื้อได้ อยากมีอะไรเราก็มีได้ ไม่ต้องไปยุ่งกับคนอื่น มันก็เป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งที่ดี แต่ว่าการที่คนเราอยู่ในโลกใบนี้ เราจะไม่แชร์เลยมันเป็นไปได้ เรากำลังพูดถึงว่าแม่แชร์กับคนข้างนอก แต่ตอนนี้แม่ไม่อยากจะแชร์ แต่คิดว่าแม่กับลูกละ แม่กับนิชา กับป้า กับคนในบ้านล่ะ แม่ต้องแชร์ไหม เราอยู่ในบ้านเดียวกัน มันก็ต้องแชร์นะ ตั้งแต่ระดับยูนิตเล็ก ๆ ไปถึงยูนิตใหญ่ ๆ

จนเป็นสังคมใหญ่ข้างนอกจนเป็นเมือง จนเป็นประเทศ มันมีผลนะ ว่าคนคนหนึ่งที่ไม่แชร์ใครเลย กับอีกคนหนึ่งที่แชร์คนอื่นตลอด ผลของมันจะต่างกันมากมาย

มีสุภาวดีจินบอกว่า “ปลาตัวหนึ่งกินไม่หมด” คือเมื่อได้ปลามาตัวหนึ่ง ตัดแบ่งเพื่อนบ้าน คนละนิด ๆ พอเขามีอะไร เขาก็แบ่งให้เรา คือ แบ่งกันไปแบ่งกันมา แต่การที่เราไม่แบ่งเลย วันหนึ่งข้างหน้า เมื่อเรา จำเป็นที่ต้องขอความช่วยเหลือคนอื่น หรืออย่างน้อยอยากให้เราแชร์ กับเราบ้าง อันนี้เรากำลังพูดถึงของ แต่ถ้าไม่แชร์ของ มันเลยเถิดไปถึงแชร์อย่างอื่นด้วย เช่น แชร์ความรู้ บางคนทุกข์มากเหลือเกินแล้ว เราไม่เคยแชร์ เราไม่สามารถที่จะไปพูดให้คนอื่นฟังได้ พูดไม่เป็น ผูกคอตายได้ก็มี นี่มาจากเรื่องเล็ก ๆ ว่าไม่แชร์ มันมาจากพื้นฐานเล็ก ๆ วัตถุประสงค์เล็ก ๆ ในมือเรา ไม่ว่าจะเป็นของเล่นชิ้นเล็ก ๆ เป็นหม้อข้าว หม้อแกง ที่เรามีแล้วคนอื่นไม่มี เราไม่อยากจะเที่ยวเขาทำแตก แต่อย่าลืมนั่นเป็นของพื้นฐานของการแบ่งปัน พอไม่แชร์ของพวกเขา นี่ ของอย่างอื่นเราก็แชร์ไม่เป็น ในที่สุดความเห็นของเราเราก็แชร์ไม่ได้ หรือว่าความอึดอัดขัดข้องในใจเรา เราก็แชร์กับคนอื่นไม่เป็น เอาออกไม่เป็นเพราะว่าเราก็อยู่กับตัวเองอย่างนี้ตลอด เขาเรียกว่ามันเป็นผลต่อเนื้องที่นำกลัวมาก

คนคนเดียวสามารถเปลี่ยนแปลงโลกได้ ถ้าเราให้ เราสามารถจะเรียกรอยยิ้มจากคนอื่น ๆ ได้ แต่ถ้าเราไม่ให้ เราก็ได้หน้าบูดบึ้งหรือ

เศร้าโศกจากคนอื่น โลกมันจะเป็นโลกที่แคบ เป็นโลกที่อึดอัดไม่น่าอยู่ เราคนเดียวนี่แหละสามารถทำให้โลกยืมได้

เพราะฉะนั้นการแชร์เป็นสิ่งที่สำคัญ ถ้าเราให้ไม่ได้ตอนนี้ ก็ฝึกเสียดูผลจากคนที่เขาให้เป็นยังงี้ ดูผลจากคนที่เขาไม่ให้เป็นยังงี้ แล้วเราจะรู้ว่า เราจะอยากได้อย่างไหนเป็นการตอบแทน เราอยากจะเป็นคนประเภทไหน มันต้องฝึก บางทีเราเกิดมาพ่อแม่ไม่เคยสอน ผู้ใหญ่ที่เราอยู่ด้วยไม่เคยสอน ละเลยเรื่องนี้ไปจนทำให้เรารู้สึกว่าเราจะต้องเก็บของเราไว้กับตัว ไม่ต้องแชร์คนอื่น เรามีความเห็นผิดด้วยนะว่า จะได้ไม่ไปยุ่งยากคนอื่น เรามีของของเรา เราเก็บของเรา เล่นของเรา พอเพียงกับของเรา อย่าไปเอาของคนอื่น อย่าไปยุ่งกับของของคนอื่น แต่มันมีขอบเขตนะ บางทีว่าอย่าไปเอาของของคนอื่น ไม่เอา แต่แชร์เฉย ๆ ขอดู ขอรู้ สิ่งต่าง ๆ พวกนี้มันเป็นเรื่องการแชร์ทั้งหมด ไม่ใช่เราคิดว่ามันเป็นมารยาทที่ดี เป็นคำสอนที่ถูกต้องคือไม่ไปยุ่งกับของคนอื่น บางทีเราเป็นครอบครัวใหญ่ ต้องเก็บของของตัวเอง ของใครของมัน จะได้ไม่ไปยุ่งคนอื่น จะได้ไม่หยิบผิดหยิบถูกของคนอื่น จะได้ไม่ต้องทะเลาะกัน

บ้านนี้ครอบครัวใหญ่ มีลูกเจ็ดแปดคน จริงอยู่เขาอาจจะสอนแบบนั้น แต่ไม่ใช่ว่าเราเก็บของของเราไว้แล้ว ไม่ให้คนอื่นเล่นด้วยไม่ให้คนอื่นแชร์ด้วย การแชร์เป็นสิ่งที่ดี ถึงของจะเสียหาย ถึงมันจะแตกหักพังไป เราอาจจะได้อย่างอื่นมาแทนที่ที่ดีกว่า หรือบางทีเราได้เห็น

น้ำใจคน ว่าคนนี้น้ำใจดีนะ ว่าทำของเขาพัง เขายังบอกว่าไม่เป็นไร มาคราวหน้ายังซื้อให้เราเล่นอีก เราจะเห็นว่านี่เป็นสิ่งที่ดี เราจะทำตามเขา ถ้าเราเป็นแบบนี้บ้าง เขาเรียกว่ามันเกี่ยวข้องกับหลายอย่างมาก ๆ การแชร์นิตเดียว ของเล่นที่มีอยู่ในมือนิตเดียว ตัวการ์ตูนตัวเดียว มันสามารถที่จะกระจายไปเป็นอย่างอื่นได้มากมาย สร้างนิสัย สร้างโลกได้เลยว่า โลกที่เราต้องการจะอยู่เป็นยังไง เราต้องการคน คับแคบ ต้องการอยู่อย่างระมัดระวัง ต้องการอยู่แบบไม่เป็นมิตร เราก็ทำไปเถอะ เราก็จะได้สิ่งนั้นตอบ แต่ว่าถ้าเราต้องการโลกที่เป็นมิตร ต้องการโลกที่มีการพูดคุย สนุกสนานหัวเราะ แชร์กันแบ่งปันกัน เราเป็นคนทำให้มันเกิด ไม่ใช่คนอื่น

ถาม-ตอบ

๑๐๗

วิธีปฏิบัติธรรมตามนิสัย

ถาม: คนเรามีหลายประเภท มีประเภทที่ขี้น้อยใจ ประเภทที่มั่นใจในตัวเอง เกินเหตุแบบพวกอึดตาสุง มีคนที่เอาแต่ใจ มีคนที่มีแต่ให้ ให้จนไม่มีประมาณ คราวนี้พอเรามาปฏิบัติธรรม จะใช้วิธีเดียวกันที่จะปฏิบัติธรรมที่จะพ้นจากทุกข์ได้ไหม ทั้ง ๆ ที่นิสัยคนละเรื่องคนละชั่วกันเลย

ตอบ: เมื่ออยากจะบอกว่าพระพุทธเจ้าทรงสอนแบบเดียว คือทุกข์ โทษ ภัย ส่วนอริยสัจ ๔ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค จะขึ้นต้นด้วยทุกข์ เพราะฉะนั้นแม้จะยืนหยัดอยู่ตรงนี้ว่า ทุกข์ โทษ ภัย เหมือนกันหาเหตุ ไม่เที่ยง คือทุกข์กับไม่เที่ยงมันสัมพันธ์กัน คือเที่ยงบีบทุกข์ทันที มันเหมือนกับเป็นตัวเดียวกันเลย เพราะฉะนั้นเราใช้ไตรลักษณ์อยู่ตลอดเวลา ไตรลักษณ์คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา มันก็คือ

ขั้นตอนของไม้เท้าขี้ คือมันเกิดขึ้น แล้วมันจะตั้งอยู่ ถ้าตั้งแล้วไม่ดับ เป็นทุกข์ทันที ความหมายของคำว่าทุกข์ ก็คือทนไม่ได้ ถ้ามันอยู่ที่เดิมนาน ๆ จะเรียกว่าทุกข์ทันที ที่จริงมันจะต้องเดินทางจากเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับ แต่เราอยากให้มันตั้งอยู่นาน ๆ การตั้งอยู่นาน ๆ มันเป็นทุกข์ เพราะฉะนั้นนี่ก็ใช้สูตรเดิม

ถาม: ถ้าเราเป็นคนที่มีอัตตาสูง เราควรจะไปหากัลยาณมิตรที่อัตตาสูงเหมือนกันไหม

ตอบ: หาหลักฐาน ไข่ ควรจะหาคนที่เป็นอย่างเดียวกัน อัตตาสูง คือใช้สูตรเดิมนะ แต่ว่าเทคนิคปลีกย่อยมันจะต่างกัน ต่างกันมาก

ถาม: แม้มือตัวอย่างใหม่คะ

ตอบ: อย่างเช่นคนอัตตาสูงต้องหากคนอัตตาสูงด้วยกัน เพราะเขาจะสามารถรู้อาการได้ว่าอัตตาสูงนี่คือพวกชอบอวด ชอบโอ้อะไรจะเป็นทางร่างกายหรือว่าทางปาก ทางวาจา หรือทางกาย เราจะรู้ทันที รู้อาการของซึ่งกันและกัน เราจะสามารถยกตัวอย่างให้ฟัง แล้วมันถึงใจ แล้วบอกว่ามันใช่ ๆ ๆ ให้มันรู้ว่าโทษมันเป็นอย่างนี้ รับโทษมาแล้วแบบนี้ ถ้าเธอทำ โทษก็จะเป็นแบบนี้ ๆ ซึ่งมันสื่อกันได้

ถาม: ซึ่งเรื่องอย่างนี้คนที่ขึ้นน้อยใจอาจจะไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร

ตอบ: ไม่เข้าใจเลย เพราะว่าบางทีคนที่อัตตาสูง ไม่เข้าใจเลยว่าคนอัตตาต่ำคิดอย่างนั้นได้ยังไง ทำไมเราพูดปกติ เราไม่ได้ว่าสักหน่อย ทำไมจะ

ตายจะเป็นแล้ว เหมือนกับว่าเอาเม็ดไปพินคอกเขาแล้ว สุดที่เราจะ
เข้าใจเขาได้จริง ๆ คนที่อึดตาดำจริง ๆ เขาจะพัฒนาวิธีการของเขา
แต่ว่าก็คือวิธีทุกซ์ โทษ ภัย เหมือนกัน

ถาม: ซึ่งวิธีโดยเฉพาะของเขานี้ก็จะไม่เวิร์กกับคนอึดตาดำสูง

ตอบ: ไม่เวิร์กเลย มีตัวอย่างคนอึดตาดำ จะเล่าให้ฟังคนหนึ่งที่แม่รู้จักก็คือ
เขาใช้วิธีว่าเอาใครเป็นต้นแบบสักคนหนึ่งว่า คนคนนี้หวังดีกับเรา จะ
ไม่มีทางทำในสิ่งที่เราคิดว่าเขากำลังอยากจะทำให้เราเจ็บช้ำ เขากำลัง
ช้ำเติมเรา ให้คิดว่าคนนี้จะไม่มีวันทำกับเราแบบนี้ แล้วก็ยกคนนี้ได้
สักคนหนึ่งหรือสองคน ยกเอาไว้ก่อน แล้วก็พยายามสังเกตตัวเองว่า
เรากำลังดีตัวเอง เรากำลังช้ำตัวเอง เรากำลังทับถมตัวเองก็ครั้งวัน
นี้ เพราะคนนี้พูดเราก็เขียนตัวเอง คนนั้นพูดเราก็ตำตัวเอง ว่าตัวเอง
เป็นอย่างนั้นอย่างนั้น พอจับได้บ่อย ๆ แล้วจะเห็นว่า จริง คนที่เรา
ยกเอาไว้ไม่เคยทำร้ายเราด้วยวาจาเลย หรือด้วยอะไรก็ตาม แต่เรา
กำลังทำร้ายตัวเองเพราะเขาพูดอย่างนี้ ๆ เราแปลความหมายว่าเขา
กำลังทำโทษเรา เขากำลังว่าเรา กำลังตีเตียนเรา ถ้าลองดูว่ามันไม่ใช่
มาหาเหตุอีกข้างหนึ่งของมันว่า ถ้าไม่ใช่สิ่งที่เราคิด เขากำลังทำอะไร
เขากำลังทำอะไร ถ้ามันไม่ใช่ว่าเขาดูถูกเรา หรือเขาตำหนิเรา เขา
กำลังทำอะไร แล้วทำไมเราถึงคิดว่าเขาตำหนิ ถ้าเขาไม่ตำหนิแล้ว
มันจะเป็นอะไรได้ เขาบอกว่าพอหาแบบนี้บ่อย ๆ บ่อย ๆ เข้า มัน
ทำให้เห็นว่าเป็นเขาเองที่เขียนตีตัวเองตลอดเวลา ไม่ว่าใครที่เหน

พูดอะไรก็ตาม เขาเห็นว่าเขาโง่มาก ที่เขียนตีตัวเองได้ทุกเรื่อง แล้วเขามาถามตัวเองว่า จะหยุดได้หรือยัง เพียงพอหรือยัง กระทบอกมาได้นะ ไม่นาน ก็หายน้อยใจเลย มั่นใจในตัวเองขึ้นมา มันทำให้แม่เห็นว่า แม่เป็นคนอึดตาสสูง แม่ไม่สามารถจะช่วยคนอึดตาดำได้เลย พอบุคคลท่านนี้พัฒนาวิธีของตัวเองขึ้นมา แม่ถึงบอกว่าวิธีการปลุกย่อยมันต่างกัน สำหรับคนที่เป็นอึดตาดัวกลางก็จะมียีกแบบแบบที่ว่าเฉย ๆ เหมือนไม่มีอารมณ์ คือ ใครเป็นอะไร ฉันก็เป็นตามนั้น หรือว่าเป็นได้ทั้งสูง เป็นได้ทั้งต่ำ ไม่ค่อยโชว์ออกมาเท่าไร คนพวกนี้ก็เหมือนกัน ต้องมีวิธีเฉพาะ คือว่าเค้นให้มันออก ว่าตอนนี้กำลังไปข้างไหน ไปข้างสูงหรือข้างต่ำ แล้วก็เอาทั้งสองวิธีนี้มาใช้ แต่ว่าไม่พันทุกซ์ โทษ ภัย คือว่าโทษที่ตัวเองได้รับในการที่เขียนตีตัวเองอยู่ตลอดเวลาสำหรับคนอึดตาดำ ภัยที่จะได้รับในอนาคตเป็นยังไง คนอึดตาสสูงก็เหมือนกัน เราจะสร้างพยาบาทเบียดเบียนกับคนอื่นมากมายโดยที่เราไม่รู้ตัว ทั้ง ๆ ที่เราไม่ได้ทำอะไรเลย คนอึดตาดำก็เสียใจอยู่แล้ว ทีนี้เราตั้งใจจะทำ ตั้งใจจะข่มเขาอีก มันยิ่งมากมายเหลือเกินสำหรับเรื่องพยาบาท เพราะฉะนั้นพยาบาทนี้เรียกได้เลยว่าเป็นภัย ภัยที่จะเกิดอีกไม่รู้กี่ภพกี่ชาติ ถ้าเรายังไม่จบชาตินี้ เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะเป็นอึดตาสสูง อึดตาดำ อึดตากลาง ล้วนแล้วแต่ต้องใช้วิธีทุกซ์ โทษ ภัย แล้วก็ไม่เอามาเทียบมาใส่ แต่ว่าเอาวิธีปลุกย่อยที่เราจะต้องสร้างขึ้นมาของแต่ละคน ถึงแม่จะเป็นอึดตาสสูง แม่จะไปใช้กับคนอื่น บางทีก็ไม่เวิร์ก เขาก็ต้องสร้างวิธีของตัวเองขึ้นมา คนอึดตาดำ

ก็เหมือนกัน เพราะฉะนั้นอัตราดำก็ต้องรักษา อัตราสุงก็ต้องรักษา คือรักษาให้หายจากการเป็นโรคนั้น เพราะฉะนั้นคือสูตรเดียวกัน

ถาม: คือสูตรเดียวกัน และก็ไม่ใช่สูตรเดียวกัน

ตอบ: สูตรเดียวกัน แต่รายละเอียดต่างกัน อัตราดำนี้เขาบอกว่าบางทีต้องบังคับ ต้องบอกให้หยุด หยุดชะง่อน หยุดไม่ให้คิด พอคิดปั๊บหยุดเดี๋ยวนี๊ ๆ ต้องดำตัวเองให้หยุด พอหยุดปั๊บแล้วค่อยมาว่ากัน แต่ของเราอัตราสุงนี้ไม่ต้องเลย คือว่าหวดลูกเดียว ทีไม่ค่อยเจ็บ พวกอัตราสุงนี้ทีไม่ค่อยเจ็บ เพราะฉะนั้นเราจะต้องให้หาอะไร หาโทษกับภัยให้หนัก และโทษที่เขาสร้างเอาไว้สำหรับการทำแบบนี้ การที่ไปพูดให้คนอื่นเจ็บปวด หรือไปดูถูกคนอื่น ไปยกตนข่มท่าน โทษเขาสร้างไว้มีอะไรบ้าง หาหลักฐานและพยาน คือว่าโทษที่ต้องได้รับก็คือเวลาที่ตัวเองตกกระป๋องหรือตกต่ำ หรือไม่มีอำนาจแล้ว เขาจะรวมกลุ่มกันจัดการแก โทษเขาจะวางไว้แบบนี้เหมือนกัน ตอนที่รับโทษ เรียกว่าทุกข์

ถาม-ตอบ

๑๐๘

จิตสร้างกาย

ถาม: เรื่องนี้อาจจะเกินความสามารถของหนูตอนนี้ แต่ก็ยังอยากจะถาม เพื่อจะได้เอามาใช้ในอนาคต คำถามคือ แม่เคยพูดว่า “จิตสร้างกาย”

ตอบ: จริง ๆ แล้ว มันก็ไม่ได้เป็นคำถามที่เกินหรือเลยไป แต่มันอาจจะ เป็นคำถามที่อาจจะทำร้ายเราได้ ก็ไม่แน่ เพราะว่าถ้าเรารู้คำตอบ แล้ว บางทีมันลุ่ม มันไม่สามารถที่จะเอาไปใช้ได้ ในอนาคต แต่เมื่อถามมาแล้วก็จะตอบคร่าว ๆ ก็คือว่า จากคำถามเมื่อครูที่บอกว่า จิตสร้างกาย ภาษาไทย เขาเรียกว่าจิตสร้างกาย ซึ่งแม่โยยอยาก จะเน้นว่ามันใช่ จิตสร้างกาย จิตสร้างทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าเราจะใช้จิตคำ นี้ มันหมายถึงสังขาร สังขารการปรุงแต่ง มันจะสร้างทุกสิ่งทุกอย่าง บนโลกใบนี้ อย่างเช่น องุ่น มันเคยมีเมล็ด มีเมล็ดอยู่ข้างใน แล้ว ต่อมามันไม่มีเมล็ด เพราะว่ามนุษย์ไม่อยากจะกินเมล็ดขององุ่น ก็

ผสมพันธุ์ ผสมไปผสมมาจนในที่สุดอุงุ่นไม่มีเมล็ด แต่งโมก็เหมือนกัน แต่ก่อนนี้มันมีแต่สีแดง แล้วคนก็อยากกินสีอื่น ๆ บ้าง เขาก็ผสมพันธุ์ออกมาเป็นสีเหลือง มากไปกว่านั้นอีก เขาจะมีแต่งโมที่ไม่มีเมล็ด เคยเห็นไหมคะ ซีตเลส วอร์เทอร์เมลอน มันมีเยอะมาก ตอนหลังมานี้ มนุษย์ไม่ต้องการให้มีเมล็ด เขาก็ผสมพันธุ์ให้มันไม่มีเมล็ด แม้กระทั่ง เนคทารีน หรืออีกอันนึงคล้าย ๆ กัน เป็นสีเหลือง ญี่ปุ่นเขาทำเป็นสีเหลือง เสริจแล้วก็มีหลายอย่างใหม่ที่เรารู้ว่า แต่ก่อนนี้ไม่มี แต่เดี๋ยวนี้มี เพราะว่ามนุษย์อยากจะให้เป็นแบบไหน เขาก็สร้างเอา หรือดอกไม้ ดอกกุหลาบ เขาให้มันเป็นสีดำ เคยเห็นไหม สีดำหรือสีม่วง มันไม่ได้เป็นตามธรรมชาติ เขาก็จะผสมมา และมีอีกหลายอย่าง เรบอกกว่า มนุษย์อยากจะให้เป็นอย่างนั้น จริง ๆ แล้วมนุษย์ในที่นี้หมายถึงใจของมนุษย์นั้นแหละ ก็คือจิตใจของมนุษย์ หรือพูดอีกชั้นนึงก็คือว่ามาจากสังขารที่ต้องการให้เป็นแบบนั้น ๆ เพราะฉะนั้น อันนี้เป็นตัวอย่างง่าย ๆ เลยว่ามันสร้างได้ เขาสร้างมาตลอดแหละ จากเซลล์เล็ก ๆ ก็สร้างมาเรื่อย จนเป็นเรา มีตาสองตา เราอาจจะมามากกว่าตาสองตา หรืออาจจะมแค่ตาเดียว แต่ตอนนั้นมันบอก โอ้ ไม่พอ สร้างเถอะ ในอนาคตอาจจะเป็นสามตาก็ได้ ใครจะรู้ คืออันนี้แหละที่มันเป็นตัวอย่งที่จะทำให้เราเอาไปคิดต่อได้ว่า มันเป็นเรื่องใหม่ที่จิตเราสร้างกาย หรือจิตมันสร้างสิ่งพวกนี้ ซึ่งอันนี้มันก็สำคัญที่จะรู้ เพราะว่ามันไปต่อถึงขั้นสุดท้ายได้ คือขั้นสุดท้ายนี้จะไม่มีการมาเกิดอีก เราก็ต้องใช้ตัวนี้ ต้องใช้ความเข้าใจ ตรงนี้เหมือนกัน

ถาม-ตอบ

๑๐๙

วัตถุประสงค์ที่มีวิญญานครอง

ถาม: มีนักปฏิบัติ ก็ไม่ใช่รายเดียว หลายรายนะ ที่ปฏิบัติขั้นเริ่มต้น แล้วก็เริ่มเห็นเรื่องวัตถุประสงค์ที่มีวิญญานครอง ก็คือคู่เขาบ้าง ลูกบ้าง พ่อแม่ ที่ติดมาก ส่วนใหญ่แล้วแม่จะแนะนำให้ถอยกลับมาดูวัตถุประสงค์ที่ไม่มีวิญญานครอง เพราะว่าอาจจะไม่พร้อม แต่ถ้าสมมติว่าเขาพร้อม แม่จะให้ดูยังงี้วัตถุประสงค์ที่มีวิญญานครอง ถ้าพร้อม

ตอบ: ถ้าเขาพร้อม แล้วเขาจะรู้ได้ยังไงว่าเขาพร้อม

ถาม: ก็สมมติว่าพร้อม

ตอบ: สมมติว่าพร้อม คนที่จะพร้อมก็คือว่า สามารถจะแยกแยะได้ว่าลูกกับสามีไม่ใช่ของเรา ชัดเจนว่าลูกก็ไม่ใช่ สามีก็ไม่ใช่ ตรงนี้มันพูดยากนะว่าเขาพร้อม สมมติว่าเขาพร้อม ก็ให้ดูเข้าตัว ดูเรื่องที่เกิด

ดูโทษของมัน ดูทุกข์ โทษ ภัย ของมัน ว่าการที่มีคู่ครองที่เรายึดว่าเป็นคู่ครองของเรา โทษมันเป็นอย่างยิ่งบ้าง เราต้องทำอะไรบ้างต่อคู่ครอง วิธีชีวิตของเรามันเป็นอย่างยิ่งบ้าง แล้วก็การเป็นห่วงลูกเป็นอย่างยิ่ง ลูกดึงเราเอาไว้ในโลกนี้ยังงัยบ้าง สามีดึงเราเอาไว้ให้มาตายเกิดในโลกนี้ได้ยังงัยบ้าง ทางไหนบ้าง แล้วหลังจากนั้นพิจารณาเข้าตัวว่า อะไรทำให้เราหลงขนาดนี้ ว่าเขาต้องการเรา ว่าเรามีความสำคัญต่อเขา เราเท่านั้นที่มีความสำคัญสำหรับเขา เขาไม่มีคนอื่น มีแต่เราเท่านั้น และถ้าไม่มีเราเขาอยู่ไม่ได้ อันนี้คือความเห็นส่วนใหญ่ของคนต่อวัตถุสมบัติที่มีวิญญูณครอง ก็ต้องพิจารณาเอาตรงนี้ออก เอาความจริงมาตีแผ่ ว่าจริงไหม ว่าใครที่จะรักคนอื่นมากกว่าตัวเอง แม้แต่เราก็ก็นั้นรักตัวเองมากกว่าเลย การที่เราคิดว่าเขาไม่มีเราแล้วจะอยู่ไม่ได้ อันนั้นเป็นอาหารชนิดเลิศของเราหรือเปล่า ทำให้เราอยู่ในโลกใบนี้ได้อย่างเชิดหน้าชูตา อย่างกับมันใจเหลือเกิน อันนั้นเป็นอาหารใจที่เป็นพิษมากมาย แต่เราก็เสพ มีความสุข ตัวนี้ต้องทำลาย เท่านั้นเอง เอาเข้าตัว จริง ๆ แล้วสิ่งที่เราคิดมันจริงแค่ไหน แล้วถ้าเห็นจริงตรงนี้ได้เมื่อไหร่ เราอาจจะสลัดออกได้ ว่าจริง ๆ เพราะเราเอง ไม่ใช่เขา เราคิดว่าเขาติดเรา ดูแล้วทางโลกมันอาจจะจริง แต่ทางธรรมแล้ว ใครติดใครกันแน่ เรามั่นใจแค่ไหนที่จะเดินทางโดยไม่มีลูกไม่มีสามี

ถาม-ตอบ

๑๑๐

ยาคุมกำเนิดและศีล ๕

ถาม: ถ้าเราถือศีล ๕ การใช้ยาคุมกำเนิดผิดไหม ที่ฉันคิดเรื่องนี้ก็เพราะว่า หากเราใช้ยาคุมกำเนิด เหมือนกับเราไม่อนุญาตให้จิตวิญญานมา เกิดกับเรา คือเราสร้างกำแพง ถ้าฉันอยากจะมาเกิดในโลกนี้ แล้ว ต้องการให้ใครมารองรับ เรามีคะแนนพอที่จะเกิดกับเขา แต่หากิน ยาคุมกำเนิด เราก็ไปเกิดไม่ได้ พอคิดว่าเป็นเราที่จะหาที่เกิด ก็เลย มีคำถามนี้

ตอบ: คิดกันไปไกลจังเลย ถ้าตอบตรง ๆ ก็บอกไม่ผิด เหตุผลก็คือว่า เรื่อง ยังไม่เกิดเลย แต่เราป้องกันเฉย ๆ เราไม่รู้ด้วยซ้ำว่าถึงเราไม่กินยา คุมกำเนิด เขาจะมาเกิดกับเราหรือเปล่า เพราะการมาเกิดของมนุษย์ มีข้อจำกัดหลายอย่างมาก ไม่ใช่ใคร ๆ ก็จะมาเกิดได้เลยง่าย ๆ การจะมาเกิดขึ้นอยู่กับกรรม แล้วคนที่ทำดี หรือว่าคนที่ถือศีลครบ

และคนที่มีความธรรมสูงนี้ คนจะมากเกิดด้วยยากมาก โอกาสที่คนจะมากเกิดยากมาก เพราะว่าวิญญานที่ไปแล้ว คนไม่มีเยอะกว่าคนดี เพราะฉะนั้นโอกาสที่เขาจะมามันยาก แต่ว่าอันนั้นก็เป็นอย่างอื่นนี่ คือมันเป็นเรื่องสนับสนุนกัน แต่จริง ๆ แล้วมันไม่ใช่เรื่องผิดอะไรเลย บอกได้ตรง ๆ ว่ามันไม่ผิด เพราะสิ่งนี้มันยังไม่เกิดขึ้น แล้วอย่างที่ว่า มันไม่แน่นด้วยซ้ำ ถึงเราไม่กิน เราไม่รู้ว่าจะมากเกิดกับเราหรือเปล่านั้นก็เหมือนกับที่เราทำไปลอย ๆ แล้วก็คิดว่าเราได้ป้องกัน หรือเหมือนกับเรามีเครื่องป้องกันขโมย ถ้ามีผู้บุกรุกจะมีสัญญาณเตือน มีกล้องคอยจับการเคลื่อนไหวในที่ทำงาน ในบ้าน เราผิดไหม หรือมีคนมาสมัครงานแล้วรับไม่รับเพราะเรามีเงินไม่พอจ่าย หรือไม่ต้องการคนเพิ่ม จะด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม เราผิดด้วยหรือ

ถาม-ตอบ

๑๑๑

ความหวังดีสร้างผลร้าย

ถาม: เรื่องเกิดแล้ว เราก็คิดดีแล้ว ก่อนที่เราจะพูด คือแทนที่จะอธิบายให้เขาเสียใจ ซึ่งเราคิดว่าเขาน่าจะเสียใจแน่ ๆ เสียใจแล้วก็แค้นเราอีก เราก็พูดไปแค่นิดเดียว คือไม่ต้องให้เขาไปแปลอะไรมากมาย เหมือนกับไม่ให้ดินระเบิดให้เขาไปทำระเบิดใหญ่ คราวนี้เขาไปเล่าให้คนโน้น คนนี้ฟังว่า เราใจร้าย เราไม่ดี เราอย่างโน้นอย่างนี้ ซึ่งเราก็ไม่มีใครที่จะมาแก้ต่างให้ มันเหมือนกับว่าชื่อเสียงเราก็จะเสียไปหมด เพราะคนคนนั้นที่ไม่เข้าใจความหวังดีของเรา ทำให้ชื่อเสียงเราเสียไปหมดแล้วเราจะทำยังไงดี

ตอบ: ก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจกับตัวเองก่อน ว่าสิ่งที่เราพูด สิ่งที่เราทำ มันดีแล้ว เราตั้งใจดีแล้ว เราไม่ได้ต้องการทำร้ายเขา ถ้าเราตั้งใจดีแล้ว ตรงนั้นก็ไม่น่ากังวล ไอ้ชื่อเสียงจะเสียไป หรือไม่เสีย

ไม่ต้องห่วง คนที่ไปพูด คนอื่นฟังก็จะรู้ว่าคนนี้นิสัยเป็นยังไง คนฟังก็จะฟังหูไว้หู แต่ถ้ากับบางคนเขาฟังหูเดียวฟังแล้วเชื่อเลย แต่บางคนที่ฟังแล้วไม่เชื่อเลย คนฟังเชื่อหูไว้หู ก็จะเป็นลักษณะนิสัยของเขายู่แล้ว ตัวของเราเป็นคนพูดเอง เราก็มีคาแรกเตอร์อยู่ในตัว ว่าคนนี้พูดจะต้องมีเมตตา จะต้องคิดดีแล้วถึงพูด ต้องหวังดีเท่านั้นถึงจะพูด จะไม่มีทางว่าจะทำร้ายใครอีกแล้ว คนส่วนใหญ่จะมีแบรนด์ของตัวเอง จะมีนิสัยประจำตัว คนจะรู้ เพราะฉะนั้นไม่ต้องกลัวเลยว่า สิ่งที่เราตั้งใจดีแล้วพูดไป และมันไปทำร้ายเขา เราไม่ได้ตั้งใจนี้ เราหวังดีจบแค่นั้น ไม่ต้องกลัวว่าชื่อเสียงเราจะเสีย แล้วคนที่ฟังแล้วเอาเราไปพูดอีกนั่นนะ คนอื่นฟังเขา เขาก็จะมีแบรนด์ของเขาเองเหมือนกันว่า คนนี้พูดเพื่อเจ้าหรือคนพูดเอเยะ เขาจะมีประเภทของแต่ละคน เพราะฉะนั้นไม่ใช่หน้าที่ของเราที่จะกังวลตรงนั้น เพราะเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงใครได้ และเราไม่สามารถติดตามบอกด้วยว่าฉันพูดไปแล้ว พูดดีนะ เธอจะต้องเอาฉันไปพูดแต่ดี ๆ เท่านั้น เป็นไปไม่ได้ บางทีเขาเข้าใจผิด บางทีมันไม่ถูกต้องกับสิ่งที่เขาคิด มันไม่เข้ากัน เป็นไปได้ว่าเขาจะต้องเอาไปพูด มันเป็นเรื่องธรรมชาติของโลก เราจะต้องรับ ก่อนที่จะพูดออกไป เราจะต้องรับอยู่แล้ว แต่ว่ามันจะมีผลออกมาได้ทั้งดีและเสีย ไม่ต้องห่วงตรงนั้นเลย

ถาม-ตอบ
๑๑๒
พระใช้ของแพง

ถาม: พระบางองค์จะมีของใช้แพง ๆ อย่างสมมติว่ามีคนถวายโรเล็กซีให้แพง ๆ หรือว่ามีรถเบนท์ลีย์มีรถเมอร์เซเดส มีอะไรแพง ๆ ที่คนอื่นเขาไม่มีกัน มันไม่ผิดหรือในเมื่อเขาบอกว่าพระไม่ควรจะเป็นเจ้าของอะไรมากกว่าแค่บาตรกับผ้าที่ทำนห่ม

ตอบ: มันอยู่ที่ว่า ถ้ามีแล้ว เป็นของพระองค์นั้น แล้วเขาไม่ได้แจกจ่ายออกไปจากตัวเอง ถือว่าผิด อย่างที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า พระควรจะมีแค่บาตรกับผ้าสามผืน คือก็ยังเป็นเหมือนเดิม ตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงตอนนี้ก็ยังเป็นเหมือนเดิม การที่พระจะมีของเยอะ ๆ แบบนั้น เรียกว่าผิด ถ้าเป็นชื่อของพระองค์นั้น และไม่ได้แจกจ่ายให้คนอื่นต่อไป

ถาม: แล้วถ้าใช้ของที่มียี่ห้อล่ะ

ตอบ: อย่างที่บอก มันแล้วแต่ ว่ามันเป็นของชื่อพระ หรือเขาให้พระองค์นี้ แต่ว่าในนามของวัด อย่างหลวงพ่อทูลนี่จะมีรตเบนซ์ไม่ใช่ชื่อของหลวงพ่อทูล แต่เป็นของวัดป่าบ้านค้อ ในเมื่อหลวงพ่อทูลเป็นเจ้าอาวาสของวัดป่าบ้านค้อ ก็เสมือนหนึ่งว่าเป็นของหลวงพ่อทูล แต่ไม่ได้เป็นชื่อหลวงพ่อ แต่มันเป็นชื่อของวัด การที่หลวงพ่อกำไม่ถึงอยากได้รตเบนซ์ ก็เข้าใจอย่างกับพวกเราประชาชนทั่ว ๆ ไป ทำมาหากิน ถ้าสมมติว่าจำเป็นต้องมีรตเบนซ์ แม้ว่าเงินเราจะไม่มีก็ตาม แต่ว่าหน้าที่การงานบางอย่างมันต้องใช้รตเบนซ์ อย่างพวกที่ทำงานหรือถือกระเป๋าแพง ๆ มันจำเป็นต้องมี เพราะการที่ไปติดต่องาน หรือไปติดต่อของงาน ถ้าเราทำตัวไม่เหมาะสม กระจก ก็ไม่ได้งาน มันจำเป็นต้อง แล้วมันก็อยู่ที่ว่า เรามีรตเบนซ์ เพื่อใช้กับหน้าที่การงาน หรือมีรตเบนซ์ เพื่อเอาไว้โชว์เฉย ๆ ทั้งที่เงินก็ไม่มี อันนั้นไม่สมควรอย่างยิ่ง เหมือนกันกับเป็นพระนี่แหละ ถ้าเป็นพระ แล้วเขาให้มา เพราะว่าเขานับถือ หรือว่าศรัทธา บางทีเราก็กำเป็นต้องใช้ อยู่อย่างหลวงพ่อทูลทำไม่ถึงต้องใช้รตเบนซ์ ก็เพราะว่าไปที่ไหน ๆ องค์กรต่าง ๆ นิมนต์ท่าน ก็จำเป็นต้องมีที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะหลวงพ่อไม่ใช่พระกระจก หรือไม่ใช่พระต่ำต้อย ท่านเป็นพระผู้ใหญ่ ก็ต้องทำตัวให้เหมาะสมกับการที่เป็นพระผู้ใหญ่ วัดของท่านออกใหญ่โต วัดมีที่หลายร้อยไร่ ห้าร้อยกว่าไร่ ชื่อเพิ่มอีกสองสามร้อยไร่ ถามว่าเป็นชื่อใคร ชื่อวัด ไม่ใช่ชื่อหลวงพ่อทูล ดับขันธไปแล้ว ไม่ได้เอาไปให้ลูกเต้า หรือให้พี่ให้น้อง แต่เป็นของวัดเหมือนเดิม มันจะ

เป็นแบบนี้ นั่น แต่ที่เขาบอกว่ามันเป็นเครื่องบินเจ็ท หรือเป็นอะไรต่าง ๆ พวกนั้น เป็นชื่อของบุคคล ไม่ได้เป็นชื่อของวัด อันนั้นผิด

ถาม: แล้วที่แม่บอกว่า มันผิดถ้าเป็นชื่อของท่าน แล้วท่านไม่ได้แจกจ่ายออกไป แม่หมายความว่ายังไงว่าแจกจ่ายออกไป คือสมมติว่าคนถวายของให้พระ พระจำเป็นไหมที่ต้องมาให้ญาติโยม หรือให้วัดคืนไป

ตอบ: ก็อย่างที่เรารู้กันครั้งแรกว่า พระควรจะมีแค่บาตรกับผ้าสามผืน แต่ว่าพระที่มีคนนับถือมาก ๆ คนเขาอยากจะถวายของที่แพงที่สุด ดีที่สุดเสมอ และถวายบ่อย ๆ มาก ๆ ด้วย เพราะฉะนั้นบางทีหลวงพ่อมีรองเท้ามากที่สุดสิบสี่คู่ และรองเท้าแต่ละคู่ร่อยกว่าเหรียญขึ้นไป แพง ๆ ทั้งนั้น และคนซื้อนาฬิกาให้ท่าน ซื้อแต่ของดี ๆ แพง ๆ ทั้งนั้นเลย แต่หลวงพ่อก็แต่บอกว่า เอ้า เลือกเอา จะเอาอะไร คือไปถึงก็แจกจ่ายหมด ท่านไม่เคยถือหรือเก็บเอาไว้เป็นส่วนตัว ไม่มี คือไปถึงแล้วก็ให้ญาติโยมไปหมด

ถาม: แล้วถ้าสมมติว่าพระในสมัยนี้ คือพระทำงาน อย่างสมมติว่าพระที่วัดเราจะต้องทำพวกวิดีโอ ออกยูทูป ท่านก็อาจจะมีแล็ปท็อป อาจจะมียอสองจอ อาจจะมียาร์ดโทรศัพท์ อาจจะไม่มีโครโฟน อาจจะมီးอะไรพวกนี้ที่ท่านซื้อเองด้วย โดยใช้เงินของวัดหรือเงินของท่านเอง ที่เป็นเครดิตการ์ดชื่อท่านเอง แล้วมันผิดไหมที่ท่านไม่ได้แจกจ่ายออกไปไหน แต่ก็ยังเป็นของท่าน อยู่ในห้องของท่าน ท่านใช้อยู่องค์เดียว

ตอบ: แต่นั่นเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคุณพระที่จะเผยแผ่ศาสนาเพื่อให้ทันกับโลกสมัยปัจจุบัน เราไม่ได้อยู่ในป่า ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติในป่าอีกแล้ว เดี๋ยวนี้อยู่ในป่าคอนกรีต เราอยู่ในยุคของอิเล็กทรอนิกส์ ในยุคของสิ่งจำเป็นจะต้องมี จะต้องรู้ พระบางรูปจบพีเอชดี ปริญญาเอกด้วย เพราะฉะนั้นของพวกนี้เป็นสิ่งที่ท่านต้องมี ไม่อย่างนั้นท่านจะสื่อสารกับคนอื่น หรือจะสอนคนอื่นได้อย่างไร ท่านจะไปพบกับคนมาหาคนมาปรึกษาได้อย่างไร ถ้าไม่พูดภาษาเดียวกัน ถ้าพูดกันไม่รู้เรื่อง เพราะฉะนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมี ไม่ว่าจะแปลบที่อบ หรือมากกว่านั้นด้วยซ้ำ เป็นสิ่งที่สมควรมี คือถ้าท่านมีไว้สนุกสนานสำหรับตัวเอง อันนั้นผิด แต่ถ้าท่านทำเพื่อที่ว่า จะเผยแผ่ศาสนา ทำเพื่อที่จะให้คนที่ไม่มีโอกาสมาหาพระถึงวัด ได้มีโอกาสได้รับธรรมะ ได้ฟังด้วย อันนั้นถือว่าไม่ผิด

ถาม-ตอบ

๑๑๓

อึดตายกลาง

ถาม: ในเรื่องปฏิบัติธรรม ถ้าสมมติว่ามีคนที่แรง คือไปตีกับคน เดี่ยวก็โกรธ มันก็ชัดเจนว่าเขาต้องแก้ไขอะไร หรือว่าคนที่ติจนติดติ ดีว่าตัวเองดีช่วยเหลือคน คือว่าให้ดูว่ามันสร้างโทษยังงี้ เพื่อที่ทั้งสองคน ทั้งคนที่ไม่ดีสุด ๆ กับคนที่ดีสุด ๆ ให้กลับมาอยู่ตรงกลาง แต่ถ้าสมมติว่ามันมีคนนึงทำอะไรมันก็อยู่ตรงกลางตลอด พอดีพอดีทุกเรื่องเลย แล้วเขาจะเอาอะไรไปปฏิบัติ

ตอบ: อันนี้แม่ก็บอกนะว่ามันยาก เพราะว่าอึดตายกลาง เหมือนกับที่เราไม่เป็นอะไรเลย ใครเป็นอะไร เราก็กไม่เป็น คืออะไรมันอยู่ตรงพอดี เหมือนกับเป็นคนเฉื่อยชา

ถาม: เหมือนกับปรับได้ตลอด

ตอบ: พวกนี้จะยากมากที่จะปฏิบัติ ยากมากเพราะว่าใครทำอะไรฉันก็เป็นหรือฉันก็รู้ หรือว่าไม่เป็นไร รับมือได้ พวกนี้จะยาก แต่ถามว่ามีวิธีใหม่ หรือว่าคำถามว่ายังไงนะเมื่อกี้

ถาม: แล้วเขาจะปฏิบัติยังไง คืออย่างคนที่ไม่ดีที่สุด ๆ หรือว่าเกเรสุด ๆ มันเห็นชัดเจนว่ามีทุกข์ อันนี้มันต้องปฏิบัติใช้ใหม่ แม้กระทั่งว่าคนที่ดีสุด ๆ

ตอบ: และเป็นสุขมาก ๆ

ถาม: พยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างที่ดี มันก็จะมียวันที่ผิดหวัง ลงทุนไปขนาดนี้ หวังดีไปขนาดนี้ ความชอกช้ำที่คนไม่เห็นในสิ่งที่เราทำ หรือว่ามาซ้ำเติมเราอีก แต่คนที่พอดี คือโคจรใหม่ ก็ไม่ค่อยโคจร

ตอบ: พอตินั้น คือเขาเห็นเองต่างหาก เขาว่าเขาพอดี เขาชอบต่างหาก เขาถึงสร้างพฤติกรรมนั้นขึ้นมา

ถาม: คือไม่สุดโต่งไปทางไหน

ตอบ: และมันก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ พวกนี้จะลำบากมาก เพราะว่ามันเหมือนกับเขาไม่เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเขามันคืออะไร

ถาม: ไม่มีปัญหา ไม่เคยมีปัญหา

ตอบ: มันไม่ใช่อิฏฐารมณฺ์ และไม่ใช่อนิฏฐารมณฺ์แต่ถามว่ามีอารมณ์ใหม่ มีแน่นอน เพราะเวทนาเขาบอกว่าเป็นสามอย่าง ไม่ใช่สอง คือว่าสุข กับทุกข์ กับไม่สุขไม่ทุกข์ ตัวไม่สุขไม่ทุกข์ ตามตำราหรือตาม

พระสูตรแล้ว เขาเรียกว่า มันเหมือนกับเป็นตะกอน มันนอนอยู่ใต้
 ก้นขวด ขวดน้ำที่มีตะกอนอยู่ เหมือนมันนอนนิ่งอยู่อย่างนั้น อันนี้
 ตามพระสูตรพูดอย่างนั้น มันอยู่ในลักษณะนั้นแหละ คือน้ำก็ไม่ได้
 ขุ่น จะให้ใสเลยก็ไม่ใส แต่ว่ามันอยู่แบบนั้น มีวิธีก็คือว่า ก่อนจะเอา
 ฝุ่นออกจากขวด เราจะต้องแน่ใจว่าในนั้นมันมีฝุ่นจริง เพราะฉะนั้น
 บุคคลนั้นต้องยอมรับว่ามันมีฝุ่นอยู่ข้างในตัวเองจริง ก็โดยการจับเข่า

ถาม: จับเข่าในที่นี้ก็คือว่า หาสื่ออะไรสักอย่างที่ทำให้เขารู้สึก ให้กระตือ
 มากกว่านี้

ตอบ: สิ่งแรกเลยคือ เขาต้องอยากเข่าขวดดู เขาต้องสงสัยก่อนว่า ฉันยัง
 ไม่ได้ปฏิบัติเลย และฉันก็ยังไม่ได้บรรลुरुธรรมชั้นไหนสักหน่อย คือ
 พูดอะไรมากระทบก็เหมือนกระทบอยู่ แต่ว่าฉันรับได้ ก็แสดงว่ามัน
 ต้องมีอะไรสักอย่าง คือให้ต้องสงสัยอะใจก่อนในขั้นแรก เขาถึงจะ
 ปฏิบัติได้ ถ้าเขายังคิดว่าเขาไม่ได้เป็นอะไรเลย เขาจะปฏิบัติทำไม
 เขาต้องมีข้อสงสัย และอยากจะทำ อยากจะดู อยากจะลองเข่า
 ขวดดู เพราะมอ่งยังงี้ก็ไม่เห็นมีฝุ่น มันต้องจับขวดเข่า เข่าในที่
 นี้ของแม่ก็คือว่า เรามี หู ตา จมูก ลิ้น กาย และใจ ใจไม่ต้องพูดถึง
 เราเอาแค่ว่า หู ตา จมูก ลิ้น กาย เอาห้าช่องนี้ ดูสิว่ากระทบห้าช่อง
 นี้ด้วยเรื่องอะไรก็ตาม เรารู้สึกไหม เราต้องพิสูจน์ ถ้าเราเป็นบุคคล
 นั้น ถ้าเราเป็นบุคคลที่เราเฉย ๆ สบาย ๆ เราต้องพิสูจน์ว่าห้าช่อง
 นี้โดนกระทบได้ไหม ต้องหลอกล่อมันขึ้นมา อันนี้ก็คือวิธีการจับขวด

เขย่า เขย่าดูว่าสิ่งนั้นเรามีอยู่นะ และเราก็มีความอยากสักนิดว่าเรา
อยากจะแก้ไข แม้ว่ามันก็เป็นจุดเริ่มต้นแล้วว่า คือแค่เอาใจตัวเองว่า
ตัวเองเป็น ก็เป็นสัญญาณที่ดีแล้ว สำหรับคนที่หนืด คืออยู่ตรงกลาง

ถาม-ตอบ

๑๑๔

เน้นแง่ร้าย

ถาม: มีคนมาปฏิบัติธรรมสายนี้ คือมาดู แล้วเขาก็บอกว่า อะไรก็ไม่รู้ เหมือนกับอะไร ๆ ก็แง้ลบจ้งเลย คือมองแต่ในด้านไม่ดี ให้ดูแต่ทุกข์ ให้ดูแต่โทษ ให้ดูแต่ภัย ไล่ส่วนที่ดี ๆ ทำไม่ไม่ดูกันบ้าง แล้วทำไมไม่มีการพูดถึงความเมตตา หรือว่าการให้ทาน ทำไมสายนี้ปฏิบัติแบบนี้

ตอบ: สายปัญญา สายหลวงพ่อบุญล มันเหมือนกับแง้ลบ เพราะพระพุทธเจ้าก็ยกเอาอริยสัจ ๔ ขึ้นหน้า ท่านเอาเรื่องทุกข์ขึ้นมาก่อน ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์แล้วก็เหตุแห่งทุกข์ แล้วก็การดับทุกข์ วิธีการและข้อมูลที่จะทำการดับทุกข์ เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าก็เอาทุกข์ขึ้นมา ก่อน เรื่องดี ๆ ไม่ต้องไปพูดถึงหรอก สิ่งต่าง ๆ พวกนั้นมันเป็นผลไม่ว่าจะกรุณา เมตตา อุเบกขา พวกนั้นล้วนแล้วแต่เป็นผลทั้งสิ้น ผลของการปฏิบัติ การที่ปฏิบัติทุกข์ก่อนก็เพราะว่า จริง ๆ แล้วโลกนี้

ไม่มีอย่างอื่นหรือ ก็มีแต่ทุกข์ แล้วถ้าจัดการกับทุกข์ได้ ผลของมันก็คือสุข เราไม่ได้เอาผลมาปฏิบัติ เราไม่ได้ปฏิบัติตรงความสุข ความเมตตาอะไรพวกนั้น ไม่ต้องทำ จะเรียกว่าปฏิบัติตรงนั้นเรียกว่าเพก (หลอก, ของเทียม) ก็ได้ คือเราบังคับให้มันเป็น ใจเราไม่ได้เป็น ใจเรายังสกปรกอยู่ ใจเรายังไม่มีเมตตา แต่ถ้าเราปฏิบัติโดยการที่ไม่เห็นโทษของการที่ไม่มีเมตตา ถ้าคนอื่นไม่มีเมตตาต่อเรา หิวจะตาย ขอกินหน่อย ขอหน่อยก็ไม่ให้ มันจะทำให้เห็นว่าโลกนี้มันไม่น่าอยู่ คนที่ไม่เผื่อแผ่ไม่เมตตาต่อกันเป็นยังไง เราจะซาบซึ้งไหมถ้ามีคนให้ มันต้องเป็นประสบการณ์ของเราเอง จากนั้นเราจะเป็นคนที่ถ้ามีเรา จะให้อันนั้นเมตตา มันออกมาจากใจ จากเหตุและผลการปฏิบัติจริง ไม่ใช่บังคับว่าต้องเมตตา ทั้ง ๆ ที่ยังไม่รู้ว่าต้องเมตตาทำไม เมตตาตัวเองก็ยังไม่เป็น จะไปเมตตาคนอื่นอย่างนี้ มันไม่ถูกต้อง

ถาม-ตอบ

๑๑๕

เพื่อฝันเรื่องชีวิตนักบวช

ถาม: หลายคนที่เข้ามาปฏิบัติธรรม เขาจะซาบซึ้งในธรรมมาก ถ้าเป็นผู้ชายก็อยากบวชเป็นพระ ถ้าเป็นผู้หญิงก็อยากบวชเป็นชี บอกว่าน่าจะดีนะที่ได้อยู่ใกล้คนที่มุ่งไปทางเดียวกับเราก็คือนิพพาน คราวนี้แม่เป็นแม่ชี มันมีดีเท่านั้นหรือในการเป็นชี แม่จะแนะนำไหม คนที่เพิ่งเข้ามาเห็นธรรมใหม่ ๆ และอยากมุ่งไปทางนี้โดยเฉพาะ ว่าจะให้เขาบวชดีหรือไม่ดี

ตอบ: แม้ว่ามันก็ดีนะ แต่มันต้องดูที่ความพร้อม ใจทุกคนก็เป็นแบบนั้น คือว่าพอประทับใจปุ๊บก็อยากจะบอกคนอื่นหรือว่าตัวเองก็อยากจะกระโดดลงไปเลยว่ายากบวช แม่อยากให้ดูความพร้อมของตัวเอง ให้ดีเสียก่อน ความพร้อมในที่นี้คือ ทางด้านการเงิน เราเป็นหนี้ใครไหม หรือเราต้องใช้ค่าประกัน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไหม เรามีการ

รองรับด้านนี้ใหม่ อยู่ที่นี่ เรากำลังพูดว่าที่นี่กับเมืองไทยไม่เหมือนกัน ถ้าเมืองไทยอาจจะไปบวชได้เลย ไปอยู่สำนักไหน ไปสมัครสำนักไหน เขาก็เลี้ยง คือไปอยู่ที่วัดเลย มันก็ได้ อันนี้พูดถึงด้านการเงิน ถ้าที่นี่จะลำบากนิดนึง คือจะต้องมีค่าประกัน ค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อาจจะลำบาก แต่บวชเป็นพระอีกเรื่องนึง บวชเป็นพระเข้าวัดไหนก็อยู่ได้เลยไม่มีปัญหา ทั้งที่อเมริกาและเมืองไทย ถ้าเป็นพระก็ดูว่ามีหนี้สินหรือไม่ ถ้ามีหนี้สินก็ต้องใช้ให้หมดก่อนแล้วก็บวชได้ แต่ส่วนหนึ่งที่แม่คำนึงถึงมากที่สุด ก็คือว่า ความประทับใจของหมู่พวกที่เรามาปฏิบัติแล้วเห็นเขาปฏิบัติ แล้วประทับใจ นั่นอาจจะเป็นภายนอกที่เรายังไม่ได้เข้าไปคลุกคลีด้วยจริง ๆ เราจะมองไม่เห็น ที่แม่คิดว่ามันเป็นปัญหาคือ พอเข้ามาจริง ๆ แล้ว จะมาเห็นนิสัยใจคอ กัน จะมาเห็นว่ากฎระเบียบที่อยู่ร่วมกัน อาจจะทำให้ตกใจมากก็ได้ เพราะคิดว่าคนส่วนใหญ่ที่เป็นแบบนี้ แม่อยากจะคิดว่าเพราะคิดว่าการบวชเข้ามาอยู่ร่วมกันแบบนี้แล้ว จะเป็นเหมือนกับเพื่อน เป็นเหมือนกับว่าพวกที่บวชจะมีแต่ดีเท่านั้น จะไม่ทะเลาะกัน จะไม่พูดนินทากัน จะไม่กระแนะกระแหนกัน เป็นความคิดที่ไม่เป็นตามความจริง เป็นความเพื่อนไป

ชีวิตของนักบวชจริง ๆ ก็ปะทะกันเหมือนกับคนข้างนอก ถ้าเรารู้วิธีที่ดีพอคือ ปะทะกันแล้วเราหันหลังแล้วก็จัดการสั่งสอนตัวเอง เขาก็หันหลังจัดการสั่งสอนตัวเอง กลับมาก็ไม่ต้องขอโทษกันด้วยซ้ำ

ก็ดำเนินต่อไปด้วยดี มีความสุข แต่ถ้าเราไม่มีวิธีที่ดีพอ เข้ามาถึงด้วยความคาดหวังของเราสูงอยู่แล้วว่า พวกนี้มีแต่ดี ๆ เท่านั้น พอโดนดูหรือโดนว่านิดหนึ่งหรือได้ยินเขาพูดกันเรื่องเราว่าเราขาดตรงนี้ตรงนั้นขึ้นมา ความรู้สึกผิดหวังมันจะสูงมาก เพราะฉะนั้นเหมือนกับว่าจะต้องมีภูมิต้านทานสูงพอ คือเข้าใจว่าชีวิตนักบวชหรือชีวิตข้างนอกเหมือนกัน มีการสู้รบตบมือกัน มีการด่าว่ากัน มันเหมือนกัน เพราะยังไม่ถึงที่สิ้นสุดด้วยกันทั้งนั้น กำลังเดินทางกันอยู่ มันก็มีกลุ่ม ๆ ตอน ๆ มีพุ่มเถียงกัน หากเราเข้าใจได้ตามนี้ คือเราเห็นภายนอกแบบหนึ่ง ถ้าเข้ามาอยู่รวมกลุ่มจริง ๆ ก็จะเป็นอีกแบบหนึ่ง ทีนี้ถ้าเราปรับได้ว่าผู้ที่บวชอยู่ก็ครึ่ง ๆ กลาง ๆ ยังไม่ได้เต็มคน เดินทางเหมือนกัน ก็ไม่น่าจะมีปัญหา ถ้าเป็นแบบนี้ ถ้ารับได้ ถ้าเข้าใจตรงนี้แน่นอน

ถาม-ตอบ

๑๑๖

การบวชและนิพพาน

ถาม: เป้าหมายของเราคือเราอยากร้อยเปอร์เซ็นต์กับนิพพาน แม่คิดว่าการที่บวช เราจะสามารถได้ร้อยเปอร์เซ็นต์มากกว่าการที่ไม่บวชหรือไม่

ตอบ: ถ้าถามแม่ส่วนตัวนะ แม่จะบอกว่าวิธีการของหลวงปู่ทูล ไม่บวชจะดีกว่า

ถาม: ทำไมคะ

ตอบ: เพราะว่าตอนที่เราไม่บวชสิ่งกระทบมีเยอะ เราทำมาหากินใช้หนี้ สิ่งกระทบมันมีเยอะ วันต่อวันเรากระทบกระทั่งกับสิ่งรอบตัวเราล้วนแล้วแต่เก็บกินเป็นธรรมดาได้หมดเลย นิชาจำไม่ได้หรอก ขอหลวงปู่บวชแล้วหลวงปู่ไม่ให้บวช เพราะอะไร ถ้าเราบวชตอนอายุสิบหก เราเข้ามาในฐานะนักบวชเราจะทำอะไรได้บ้าง เราจะไปรบ

ตบตีกับใครก็ต้องระมัดระวังเพราะเราเป็นนักบวช เราจะทำเสียเองว่าใคร หรือว่าไล่ใครออกจากงาน ไม่มีหอรอก ไม่มีประสบการณ์พวกนั้นเลย แต่เป็นฆราวาสนี่สะดวกมากเลยจะไล่คนงานออก จะทำอะไรแล้วผลมันออกมาเป็นยังไง เราโดนอะไรบ้าง แม้กระทั่งพกพยาบาทต่าง ๆ ไม่ใช่มาจากร้านอาหารทั้งหมดหรือ ไข่ไหม เพราะฉะนั้นถ้าเป็นส่วนตัวแม่แล้ว แม่อยากจะคิดว่าการเป็นฆราวาสจะได้ผลประโยชน์มากกว่าในระดับนี้ และเมื่อถึงระดับที่เราควรจะบวชได้ นั่นก็คือว่าเราเล่นวงในแล้ว หมายถึงว่าข้างนอกไม่ได้เป็นปัญหากับเราเลย ไม่ว่าจะอะไรก็ตามจะกระทบเราไม่ได้อีกต่อไปแล้ว มีแต่เราที่กระทบกับกิเลสของตัวเอง เมื่อนั้นแหละเราสมควรจะบวชได้ แม้คิดว่านั้นเป็นเวลาที่เหมาะสมและดีที่สุด เพราะว่าถึงจะบวชไปอยู่ในสังคมไหนก็ตาม ต่อให้เขาพาดพิงกับเราแค่ไหนก็ตาม เรามองไม่เห็นเลย ก็แค่ไปเป็นส่วนหนึ่งของนักบวชก็แค่นั้น แม้ว่าแบบนั้นปลอดภัย แต่ถ้าใครมีบารมีพอที่จะบวชได้และอยู่ในเพศบวชแล้วมีความสุข แม้ว่าก็มีทางที่จะเก็บกินได้เหมือนกัน คือมีข้อมูลเหมือนกันถึงเป็นนักบวชก็กระทบกระทั่งกับคนอื่นได้เช่นกัน แต่ขนาดไหนยังไง ถ้าทำได้แม้กว่าดี ถ้าบวชได้ก็ดี ดีทีเดียวก็จะเป็นเนกขัมมบารมี

ถาม-ตอบ

๑๑๗

การเป็นนักบวชเป็นโทษได้

ถาม: มีไหมที่บางคนบวชเป็นพระ แล้วจากเป็นนักเรียน จากถ่อมตัวอยู่ดี ๆ กลายเป็นว่า พอเป็นพระ ต้องรับสังฆทานมีคนมากกราบไหว้ เพราะเราเป็นพระ มีคนมาขอคำแนะนำ เลยทำให้เราไม่สามารถทุ่มเทในทางเดินของเรา เพราะต้องทำกิจพระอยู่เรื่อย ๆ

ตอบ: เป็นไปได้ เรียกว่าเป็นโทษเลยก็ได้ “ทิฐิพระ มานะกษัตริย์” ใครก็รู้อันนี้ดี คือพระจะมีทิฐิสูงมากกว่าฉันเป็นพระ พระไม่ต้องไหว้ใคร นอกจากพระด้วยกันที่พรรษาสูงกว่า เพราะฉะนั้นจึงมีทิฐิตรงนี้ มันจะเป็นโทษต่อตัวเขาเอง เพราะจะไม่สามารถรับธรรมะจากใครได้ เมื่อบวชเป็นพระแล้วมีทิฐิ ก็จบกัน

ถาม: คือครูบาอาจารย์ของเขากลับมาไหว้เขา มาไหว้ผ้าเหลืองเขา

ตอบ: ก็จบกัน ถ้าเป็นอย่างนั้นก็หมดโอกาส

ถาม: แล้วแม่มีสติที่จะเป็นแบบนี้เหมือนกันไหม เขาไม่มีทิวทัศน์

ตอบ: มีมากมาย ไปดูเอาเถอะซีที่เป็นหัวหน้าซีไม่ว่าวัดไหนทั้งนั้น ตะคอก ตวาดตำคนอื่น โขมงโงงเงง มีทั้งนั้น มันเป็นเรื่องการหลงผิดของคน ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง คือไม่ได้พยายามขัดเกลาตัวเองแล้วละก็ เป็นไปได้ทั้งนั้น

ถาม: ก็มีโอกาที่จะหลง

ตอบ: มีมาก

ถาม: หลงในเสื้อผ้าของเราอย่างนี้หรือ

ตอบ: หลงในชุดที่ใส่ และเวลาที่เราใส่ชุดนี้นานเท่าไร มันก็มีสิทธิ์ที่จะหลง

ถาม-ตอบ

๑๑๘

พระพิจารณาเรื่องอะไร

ตอบ: เคยถามเหมือนกันว่า อ้าว แล้วพระไม่มีวัดอุสมบัตินะจะเอาอะไรมาพิจารณา หลวงพ่อทูลท่านบอกว่าเข็มเล่มเดียว หรือว่าบาตรใบเดียวหรือผ้าผืนเดียว พระก็มีเรื่องได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องมีวัดอุสมบัตินะมากมายอะไร

ถาม: จำได้มีปริศนาครั้งหนึ่งที่มีพระไปสามสี่รูป แล้วมีราวตากผ้า พระทุกรูปได้ธรรมะจากสิ่งนี้

ตอบ: แยกที่ตากผ้ากัน

ถาม: ท่านบอกว่าพอเอาผ้าไปตาก อาตมาเอาผ้าไปตากก่อนพอกลับไปผ้าเราไม่อยู่แล้วเขาเอาไปไว้อีกที่หนึ่ง

ตอบ: หรือเขาเอาผ้ามาทับผ้าเราแค่นั้นแหละ แค่นั้นมีเรื่องได้แล้ว

ถาม: จะเป็นเสื้อผ้าของฆราวาสหรือจีวรของพระ เป็นสิ่งเดียวกัน แนวคิดเดียวกัน

ตอบ: ถ้าสมมติว่ามีบุญบวช มีบุญวาสนาดีได้บวชและยังคิดเก่งอีกด้วย คือพิจารณาธรรมะตลอดนะ ก็จะไปได้เร็วกว่าคนที่อยู่ในเพศฆราวาส หลวงพ่อพูดนะ ว่าธรรมะจะไปได้เร็วกว่า ธรรมะจะเคลื่อนได้เร็วกว่า แต่ว่าถ้าเราไม่มีบุญบวช คือเข้าไปถึงแล้วก็จะไปกัณฑ์ตรงนั้นไปเอาเรื่องตรงนี้ก็เป็นไปได้ คือให้เห็นว่าถ้าเป็นฆราวาสทำมาหากิน ธรรมดาแต่จัดการกับตัวเองทุกวันแม้ว่าจะได้เปรียบ คือก็แล้วแต่คนนะคือใครที่บุญบวชดีก็ตีไป แต่ในข้อที่ถามว่าจะหลงตัวเองได้ไหมและเข้าไปถึงแล้วจะผิดหวังอะไรหรือไม่ นั่นก็เป็นเรื่องสำคัญสำคัญอย่างมาก เพราะมีมาแล้วว่าพอปฏิบัติไป ชื่นชอบกระตือรือร้นอยากจะบวชเข้าไปเลยทันที แต่พอเข้าไปแล้วกลับผิดหวังว่าทำไมยังทะเลาะกัน ซึ่งพวกที่อยู่ด้วยกันก็เป็นเรื่องของคนธรรมดา สิ่งนี้ก็ต้องระวังเหมือนกัน

ถาม-ตอบ

๑๑๙

การหาสติตั้งมั่น

ถาม: ในหนังสือธรรมะบางที่พูดถึงเนสาชชิก ผ่านทุกข์ หรือว่าสติตั้งมั่น

ตอบ: มันเป็นเรื่องเดียวกัน ผ่านทุกข์เพื่อว่าจะให้ได้สติตั้งมั่น หรือพวกที่เขาเข้าไปป่าช้า ไปกล้วผี กล้วช่าง กล้วเสือ ก็เพื่อให้ได้สติตั้งมั่น สติตั้งมั่นตัวนี้ก็เหมือนกับว่าการลับมีดให้มันคม ให้มันสามารถที่จะเอามาใช้งานได้ทันที อดี อย่างมีคุณภาพ แล้วเนสาชชิกก็คือว่า ไม่นอน ไม่เอาหลังแตะพื้น อันนี้ก็คือแล้วแต่คน ๆ ไป บางคนทำได้ บางคนทำไม่ได้ ซึ่งไม่มีความหมายมากนัก มันเป็นการหาสติตั้งมั่นแบบอ่อน ๆ

ถาม: คือทำหายตัวเอง สามารถทำในสิ่งที่ยากไหม

ตอบ: ให้ได้กำลังใจ แต่ว่าถ้าจะให้ได้สติตั้งมั่นจริง ๆ แล้ว เนสาชชิกอย่างเดียวมันไม่พอ มันจะต้องเนสาชชิกด้วย ให้กลัวด้วย แล้วต้องให้มีวิธี

ถูกต้อง คือคิดเรื่องเดียวมัน ๆ มันต้องมีความกลัวหรือตกอกตกใจ
ถึงจะทำให้อยู่ในองค์ธรรม ต้องตั้งสติจริง ๆ

ถาม: แล้วในยุคสมัยนี้มันก็ไม่มีการเข้าไปแล้ว

ตอบ: ไม่มีต้องใช้วิธีอื่น

ถาม: มันจำเป็นไหม

ตอบ: จำเป็นมาก เนสัชชิกจำเป็นมาก ไม่จำเป็นต้องไปทำที่อื่น ทำที่บ้าน
ตัวเองก็ได้ หรือว่าอยู่ที่ไหนก็กลัว คนเรามนุษย์เรามาความกลัวเป็น
นิสัยอยู่แล้ว อยู่ไหนก็กลัว พอไปอยู่หลังบ้านคนเดียวก็กลัวได้

ถาม: แต่ถ้าเราไม่ได้กลัวแบบนั้น แต่ว่า อย่างสมมติว่าคนโดนหน่วยงาน
จัดเก็บภาษีมาตรวจ แล้วก็กลัวแบบนั้น แล้วจะได้สติตั้งมั่นจากอัน
นั้นได้ไหม

ตอบ: ได้นะ มีอยู่ครั้งหนึ่งที่แม่ไปลุยเซียนา แล้วพวกต่างศาสนามานั่งซัก
แม่หกชั่วโมง มานั่งซักแม่ว่าพระเจ้าเธอสอนอะไรเกี่ยวกับวัตถุ
สมบัติ พระเจ้าของฉันสอนแบบนี้ ๆ แม่จะก็ต้องตั้งสติอย่างมากที่
จะเห็นว่า ของของตน ของฉันในที่นี้คืออะไร พระเจ้าของฉันในตัว
นี้ พระเจ้าสอนเธอแบบนั้น พระเจ้าของฉันสอนแบบนี้ พระเจ้าของ
เธอสอนอะไร คือจะต้องมีหัวข้อธรรมเอาไปถกกับเขาได้ แม่เห็นว่า
แม่มีสติตั้งมั่นเปะเลย หกชั่วโมง ไม่ได้เข้าห้องน้ำ นั่งอยู่ตรงนั้น ให้
เขาซักแล้วก็ตอบ ซักแล้วก็ตอบ พอหลังจาก หกชั่วโมงเสร็จก็จะ

อีกกลุ่มหนึ่งเข้ามาถาม ถามปัญหาโน่นนี่ ทำให้แม่เห็นว่าแม่ได้สติตั้งมั่นจาก หกชั่วโมงนั้นมาตอบ หกชั่วโมงของอันนี้ได้สบาย

แม่เคยกลัวผีที่ตาคน้ำพุ พอแม่จะมาลองอีกครั้งที่อาร์คันซอ ต่อให้ผีผีมาเดินจริง ๆ สวบ ๆ เห็นแต่รอย เห็นแต่หญ้าที่มันยุบ ๆ เหมือนในหนัง แม่ยังไม่กลัวเลย แม่ว่าเป็นผีจริง ๆ ด้วยนั่นนะ แม่ยังไม่กลัวเลย มีผีเป็นสัตว์ด้วยนะ แม่ว่าเป็นกระต่าย หรือเป็นสัตว์อะไรไม่รู้ วิ่งซุดซัดซุดซัด ได้ยินแต่เสียงแต่ไม่เห็นตัว ยังไม่กลัวเลย ยังโผล่หน้าไปดูเลย มันไม่เวิร์ก แม่ถึงได้เรียนรู้ว่า การหาสติตั้งมั่นด้วยวิธีเดิมมากกว่าหนึ่งครั้งมันไม่เวิร์ก เวิร์กครั้งเดียวพอครั้งที่สองไม่เวิร์ก ถ้าใช้แบบวิธีเดิมนี่

ถาม: คือถ้าจะบอกว่า จำเป็นไหมว่าที่ต้องผ่านทุกข์ จำเป็นไหมที่ต้องเนสซซิก ก็คือไม่จำเป็นในรูปแบบ แต่อะไรก็ได้ที่ทำให้เรากลัว และทำให้เรามีสติตั้งมั่น

ตอบ: ถามว่าจำเป็นไหม หาสติตั้งมั่น จำเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์ ถ้าไม่มีสติตั้งมั่นตัวนี้ ก็เท่ากับคุณไม่มีอาวุธที่จะฟันกิเลส รูปแบบไหน หาเอาเองแล้วแต่ว่าตัวเองกลัวอะไรมากถึงมากที่สุด ก็กลัวจะช็อกตาย เอากลับเกือบมากที่สุดดีกว่า อย่างบางคนเข้าไปป่าช้าที่เพิ่งเผาศพใหม่ ๆ ไม่ได้ก็อย่าเพิ่ง บางคนกลัวเสือ ต่อตัวต่อหน้าไม่ได้เลยก็อย่าเพิ่ง เอาเป็นที่ลະชั้นตอนไป เพราะว่ามันหลายชั้นตอนมากกว่าเราจะไปถึงสุดท้าย

ถาม-ตอบ
๑๒๐
ความคิดที่ลามก

ถาม: มีคนมาปรึกษา เขาบอกว่าอายุมาก ต้องมากระชับคุ้ยด้วยนะ เพราะว่ามันเป็นเรื่องซีเรียสมาก เนี่ยเขาก็กราบพระพุทธรูปเมื่อไหร่ หรือว่ากราบพระ กราบซีเมื่อไหร่เห็นแต่जूพระ ขนาดเป็นพระพุทธรูปนะ รู้ว่ามันไม่ได้มีजूในนั้น เพราะว่ามันเป็นแค่ไม้ เป็นปูน แต่ก็จินตนาการขึ้นมาว่าเห็นजू เอ๊ะ ถ้ายืนอยู่จะเป็นทำยังไง และจริง ๆ แล้วก็ไม่ได้เป็นคนลามก แต่ว่าเข้าใกล้พระเมื่อไหร่คิดแต่เรื่องजू เข้าใกล้ซีก็คิดแต่เรื่องจิม เรื่องนม ทำยังไงดี มันจะบ้าตายแล้ว ไม่อยากคิดเรื่องนี้

ตอบ: มีคนนึงเหมือนกันว่ากราบพระเมื่อไหร่ดำพระพุทธรเจ้า ดำ ๆ ๆ ๆ หรือเดินจงกรมก็ดำ ๆ ๆ ก็กลัวแต่ตัวเองจะบาป กลุ้มใจมาก เคยมีแบบนี้มาหาแม่เหมือนกัน

ถาม: ไซ่มันท่าบาป

ตอบ: ทีนี้แม่เห็นว่าหนามยอกก็ต้องหนามบ่ง ถ้าเห็นอีกก็บอกใจว่า แล้วไง ใครก็มี ถ้าขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ชายต้องมี เหมือนกันหมด อวัยวะเพศของผู้ชายก็ต้องเป็นแบบนี้

ถาม: แต่ของผู้ชายธรรมดามันไม่ผิดนี้ เหมือนกับว่าพระหรือพระพุทธเจ้ามีจู้ มันผิด แต่คนธรรมดา มี มันไม่ผิด

ตอบ: ไม่ผิด พระพุทธเจ้าก็เป็นผู้ชาย พระพุทธเจ้าก็เป็นคนธรรมดาที่ต้องมีเหมือนกัน ตอนที่พระองค์ยังมีชีวิตอยู่ ท่านก็ต้องมี ไม่มีท่านจะมี พระราहुลได้ยังไง เป็นธรรมชาติของมนุษย์ คือคิดให้จบ สำคัญคือคิดให้จบ ที่เราเป็นอย่างนี้ก็เพราะว่าเมื่อกักราบพระจะเห็น เราก็ห้าม เราก็หยุด พอหยุดปั้มนันก็เป็นอีก มันก็เป็นตลอด คราวต่อไปอย่าห้าม ถ้ามันอยากจินตนาการทางไหน ปล่อยมันไป เราจะได้รู้ว่ามันบ้าไปได้ถึงไหน พอบ้าไปถึงที่สุด เราก็ค่อยถอยแก้ คิดจนจบแล้ว ก็ค่อยถอยแก้ แล้วไง มันเป็นอย่างนี้ ก็อย่างที่แม่พูดเมื่อกี้ พระพุทธเจ้ามีจู้ อ้าว ก็มีอะ ไม่มีจะมีพระราहुลได้หรือ เออ ก็แค่นั้น จบ อย่างนี้คือมันหมดใจ มันคิดไม่จบ มันก็ไม่หมด มันต้องคิดให้จบ

อยากด่าพระพุทธเจ้า ด่าไปสิ มันด่าว่ายังไง ขอฟังหน่อยซิ แม่ก็ไม่ได้ถามนะว่าด่าว่ายังไง มันด่าตลอด ผมจะทำยังไง ผมจะบ้า ตกนรกตายแล้วนี่ ไม่ตกหรอก สักขารมันหลอกเฉย ๆ ลองถามมันดูสิ มันด่าว่าอะไร จะได้แก้ตรงนั้นได้ ด่าว่าฉิบหายหลอกหลวงอย่างนั้น อย่างนี้ หลอกหลวงเรื่องอะไร พูดไม่ตรงกับตรงนี้ ไม่ตรงตรงไหน

คือแก้มันเลย คือว่าพูดไม่จริง พูดตรงนี้แบบ ตรงนั้นอีกแบบ อ้าว ก็ท่านเทศน์พระ อันนี้เทศน์ฆราวาส ก็ต้องคนละแบบ แล้วยังงี้อีก คือแกให้ตก สิ่งของตัวเองต่ำ แกให้ตก มันก็จะจบ แต่ถ้าแกไม่ตกนะ จะเป็นอยู่อย่างนั้น คือไม่แก คือมันไม่จบ

ถาม: คือห้ามอยู่เรื่อย

ตอบ: อย่าห้าม

ถาม: อาการมันไม่ออกมาเต็มที่

ตอบ: ไม่มีใครรู้หรอก เราเป็นเองก็แกเอง ง่ายจะตาย

ถาม-ตอบ

๑๒๑

ทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา)

ถาม: ทางสายกลางเป็นเรื่องสำคัญในพุทธศาสนา แต่รู้สึกเหมือนมักจะถูกอธิบายในแง่เพี้ยน ๆ ขอให้แม่อธิบาย “ทางสายกลาง” ตามมุมมองของแม่ได้ไหมคะ

ตอบ: พูดถึงทางสายกลาง พระพุทธเจ้าทรงสอนเป็นสิ่งที่ท่านพูดเลยในตอนที่ท่านตรัสรู้เสร็จแล้ว ทางสายกลางเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด แต่ว่าก็เป็นไปได้หลาย ๆ ครั้งคนจะไม่เข้าใจถ่องแท้ ไม่เข้าใจลึกซึ้งก็สามารถบิดเบือนคำสอนไปได้เหมือนกัน สมมติเอาเรื่องง่าย ๆ เรื่องการกินอาหาร เรายุ่งยากมากกว่าจะต้องเป็นแบบนี้ ๆ อันนี้ก็เรียกว่าเป็นทางหนึ่ง แต่พอเราปฏิบัติแล้ว เราก็จะเข้าใจว่าจะต้องไม่ยุ่งยากเลย กินอะไรก็ได้ ของมาจากตู้เย็นก็ได้ อะไรก็ได้ ไม่จำเป็น อันนั้นก็สุดโต่งไปอีกทางด้านหนึ่ง แต่ก็ไม่เรียกว่า

ทางสายกลาง ทางสายกลางจริง ๆ แล้วเนี่ย หลังจากปฏิบัติแล้ว เราเกิดความเข้าใจ อันนี้เรากำลังพูดถึงเรื่องอาหารอย่างเดียว เราเกิดความเข้าใจเรื่องอาหารอย่างลึกซึ้งว่า อาหารกินไปเพื่ออะไร กินไปเพื่อร่างกายนี้ เพื่อพุงร่างกายนี้ให้อยู่ต่อไปได้ อาหารเป็นเหมือนยา อันนี้เราต้องเข้าใจจริง ๆ นะ ไม่ใช่ท่อง หลังจากเราเข้าใจสิ่งนี้แล้ว เราจะหมดธุระเรื่องอาหาร เราจะสามารถกินอะไรก็ได้ ไม่ใช่ที่ว่าที่ไม่ดีนะ กินอะไรก็ได้ที่มีมันถูกกับธาตุขันธ์ของเรา แล้วก็ไม่ได้แพงสุดโต่ง คือมันจะเกิดความพอดี จะเลือกสรรหาอาหารที่พอดีกับตัว อันนั้นเรียกว่าทางสายกลาง ที่เขาบอกว่า สักแต่กิน มันก็ไม่ใช่ทางสายกลาง คือ ความเข้าใจคำว่า สักแต่กิน ในที่นี้หมายความว่า เรารู้ว่าจะกินอะไรแล้วมันดีกับร่างกาย ดีแบบไหน ยังไง คือไม่ต้องว่ากินแล้ว ต้องไปตามเสาะแสวงหาว่า โอ้ ยี่ห้อนี้ มันกินแล้วอร่อยนะ เต็มครวหน้าเราจะได้ซ้อยี่ห้อนี้อีก อันนั้นไม่ใช่ทางสายกลาง อันนั้นไม่ใช่สักแต่กินแล้ว สักแต่กินนี้หมายความว่า เรากินอร่อยไหม อร่อย พอใจไหม พอใจ แล้วจบ เราไม่ได้คิดว่าเผื่อครวหน้าจะได้กินแบบนี้อีก ตรงนั้นต่างหากที่เราเรียกว่าทางสายกลางหรือว่าพอดี

ถาม: สังเกตว่าที่เมื่ออธิบายเรื่องทางสายกลางช่างต่างจากที่อื่น ๆ มักจะอธิบายนัก เพราะที่ยกตัวอย่างมาเรื่องอาหาร พอเรามีความเข้าใจต่ออาหารที่ตรงแล้ว คือความเห็นที่เรากินเพื่ออะไร ผลก็คือการกระทำของเราในเรื่องกินจะเปลี่ยน แต่บ่อย ๆ จะได้ยินเขาพูดถึงทางสายกลาง อย่างเช่นเรื่องอาหาร อาหารชนิดหนึ่งดี อีกชนิด

ไม่ดี เราควรกินอาหารที่อยู่ระหว่างกลางทั้งสอง หนึ่งแคลอรีน้อยไป
ห้าพันแคลอรีเยอะไป ฉะนั้น เราควรกินหนึ่งพันถึงสามพันแคลอรี
เป็นความเห็นว่าการกระทำมาก่อน เหมือนว่า ทางสายกลางเป็น
เรื่องการกระทำ ไม่ใช่เรื่องความเห็น

ถาม: ทางสายกลางไม่ได้เป็นการเฉลี่ย แต่เป็นความพอดี คิดว่าตรงนี้อาจ
ทำให้คนสับสน การเลือกสิ่งที่อยู่ระหว่างกลาง อย่างที่พูดเรื่องแคลอรี
ถ้ามากที่สุที่สุดที่กินได้คือห้าพัน ฉนั้นควรกินแค่สองพันห้าร้อย

ถาม: และก็ไม่มีการพูดถึงตัวแคลอรีว่าคืออะไร มีเพื่ออะไร เปลี่ยนยังไง
ตรงนี้ต่างหากคือเรื่องความเห็นชอบ คือการเข้าใจว่าดีของวันหนึ่ง
อาจจะไม่ดีวันต่อมา รู้สึกว่าตอนคนพูดเรื่องความเห็นชอบ หลาย
ครั้งจะได้ยินแต่เรื่อง ทำแบบนี้ อย่าทำแบบนั้น อย่าเป็นดาบส อย่า
เป็นอะไรที่สุสุดโต่ง เขาจะพูดแต่ในความหมายนี้เท่านั้น

ตอบ: “ความพอดี” ของแต่ละคน มันไม่เหมือนกัน ถ้าเราจะมาบอก
ว่าเป็นความพอดีของคนนี้ จะไปเป็นความพอดีของคนอีกคนหนึ่ง
ทางสายกลางของคนนี้จะเป็นทางสายกลางของคนอีกคนหนึ่ง ไม่ใช่
ทางสายกลางของแต่ละคนจะแตกต่างกันไป อย่างเอาเรื่องอาหาร
อย่างเดียว อาหารอย่างเดียว คนคนหนึ่งมีธาตุชั้นธจะไม่เหมือนกับ
อีกคนหนึ่ง ฉะนั้น ความพอดีของธาตุชั้นธของคนหนึ่ง มันก็เป็นความ
พอดีของเขา เราจะไปเปรียบเทียบกับคนอื่นไม่ได้เลย เพราะฉะนั้น
ทางสายกลาง ของใครของมัน ดนตรีเพราะ ของใครของมัน

ถาม: แล้วจริง ๆ ในทางสายกลาง ความพอดีของคนคนหนึ่ง มันก็เปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

ตอบ: ถูกต้อง คือความไม่เที่ยงนั้นแหละ พูดเหมือนกับว่าทางสายกลาง หรือว่าความพอดี เป็นสิ่งที่วัดได้ ความจริง มันวัดไม่ได้เลย มันเป็นสิ่งที่พอดีของแต่ละบุคคล แล้วก็เวลานั้น ๆ บุคคลเดียว ความพอดีตอนนี้เป็นอย่างนี้ แต่พอเคลื่อนไปอีกนิด ความพอดีก็เปลี่ยน หรือว่าทางสายกลางของเขาก็เปลี่ยนไปด้วย เพราะฉะนั้น แม้แต่ตัวบุคคลคนเดียว ทางสายกลางก็ยังเปลี่ยนอยู่เสมอเลย เพราะฉะนั้นมันไม่ใช่สิ่งที่จะเป็นสิ่งที่วัดได้

ถาม-ตอบ

๑๒๒

ลูกค้าเรื่องมาก

ถาม: เราทำงานเป็นเซลล์ คือเกี่ยวกับคน คนมาซื้อของกับเรา เหมือนกับว่าสมัยก่อนคนไม่ได้เรื่องเยอะถึงขนาดนี้ สมัยนี้จะสั่งกับข้าว ก็อันนี้ไม่ได้ อันนั้นไม่ได้ เอาอันนี้เพิ่ม เอาอันนี้ออก อันนี้จะเอาลวกแทนที่จะทอด อันนี้จะเอาทอดแทนที่จะลวก เราจะรับมือกับคนประเภทนี้ยังไง มาเมื่อไหร่เราก็อยากตบหน้าทุกครั้ง โอ๊ยเบื่อ เราจะทำยังไงที่จะแก้ไขนิสัยที่เรามี ชี้ราคาญคน จะไม่ไหวแล้ว จะทำยังไงดี

ตอบ: ก่อนอื่นต้องเข้าใจก่อนว่าโลกนี้มันเปลี่ยนไปมากแล้ว มีอินเทอร์เน็ต มีการติดต่อรวดเร็ว คนส่วนใหญ่มีโทรศัพท์มากกว่าหนึ่งเครื่อง คือทุกคนต้องมีโทรศัพท์ มันก็แปลกประหลาดมาก แต่ก่อนบ้านหนึ่งมีหนึ่งเครื่อง เดี๋ยวนี้ทุกคนมี บางคนมีมากกว่าหนึ่งเครื่อง มีทั้งไอแพด มีทั้งสารพัดที่จะมี โลกมันเปลี่ยนไป คนมีความอดทนน้อยลง มีความ

ต้องการมากขึ้น เพราะการสื่อสาร มันเร็ว พุดกันเร็ว ตักันเร็ว มันมีผลกระทบทั้งหมด แต่ก่อนมันกระทบคนกลุ่มน้อย ตอนนี่กระทบทั้งโลก แต่ข้อมูลที่กดออกไปมันกระทบได้หมด ถ้าเราเข้าใจตรงนี้เราเองก็เป็นหนึ่งในนั้นเหมือนกัน เราเองก็เป็นหนึ่งที่ถูกโลกดึงไปแน่นอนเราไม่มีหรอกที่จะรั้งอยู่หลังคนอื่น เราก็คือเป็นประเภทเดียวกับเขาเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเมื่อเราเข้าใจจุดนี้ได้ถ่องแท้ แม่คิดว่า การที่จะรับมือกับคนอื่นมันจะไม่ยากเพราะว่า เราคิดว่าเราก็คือเป็นหนึ่งคนที่มีความต้องการ แต่อาจจะไม่ใช่เรื่องอาหารที่เรากำลังเสิร์ฟอยู่ แต่เราเรียกร้องเรื่องอื่น เช่น มีคนส่งของมา ไม่ได้ ฉันจะเปลี่ยนคืน เราก็คือไม่ต่างจากคนอื่น ถ้าเราเข้าใจตรงนี้นิดนึง จะทำให้เราอภัยได้

บางครั้งไม่ใช่เราเข้าใจเขาอย่างเดียว บางครั้งเราต้องมีจุดยืนของเราเหมือนกัน ไม่ใช่ไม่มีจุดยืน เขาต้องการอะไรก็หลวเบาไปตามเขา มันก็ทำให้แย่งลง แต่ถ้าเรามีจุดยืนของเรา และไม่ได้ใช้อารมณ์ บอกให้เขารู้จุดยืนของเราให้แน่ชัด เพราะว่าหลักกันไปผลหลักกันมา จุดยืนก็ไม่มี วันนี้อันนี้ วันหน้าเอาอันนี้ ตกลงเมนูก็ไม่ใช่เมนูแล้ว และตุ้มเป๊ะ เราต้องมีจุดยืนของเรา แต่ในขณะที่เดียวกันต้องไม่โกรธ ไม่ใช้อารมณ์ อธิบายให้เข้าใจถ่องแท้ แม่คิดว่าเขาก็จะเข้าใจได้ เราไม่คิดเรื่องว่าจะเสียธุรกิจ ไม่ต้องกลัวจนเกินไป แม่คิดว่าบางร้านก็กลัวจนเกินไป ว่าเขาจะทำให้เราเสียชื่อเสียง

ถาม: จะเขียนรีวิวไม่ดี

ตอบ: อย่างลัวถึงขนาดนั้น เขียนไม่ดีได้ ก็มีคนเขียนให้ตีได้เหมือนกัน แต่เราจะต้องมีจุดยืนของเราว่า นี่คืจุดยืนของเรา เราจะแก้อันนี้ได้แค่นี้ แต่เราไม่แก้อันนี้ให้ คือจะมาสั่งซาเย็นแต่ให้ใส่กะทิ เราไม่ทำ ไม่ทำก็คือไม่ทำ แต่ไม่ใช่พูดจาไม่ดี อาจจะทำบอกว่าขอโทษนะนี่ไม่ใช่กตึกา หรือไม่ใช่สิ่งที่ร้านเราจะทำได้ ขอโทษที่เอาอย่างอื่นแทนได้ไหม บางอย่างที่เราควรจะยื่นให้แน่นอน ยืนพื้นว่าเป็นแบบนี้ ๆ ไม่ให้เขาผลักเราไปมาได้ จำอูบายนังแก้อี้ได้ไหม คือ ผ่อนผันไปได้ระดับนึง แต่ไม่ใช่ตามใจได้ทุกเรื่อง โยกได้แต่ไม่ต้องเคลื่อน ผ่อนผันได้ระดับนึง แต่ไม่ถึงกับว่าทำให้เราตกแก้อี้

ถาม-ตอบ

๑๒๓

พุทธศาสนาในโลกในแง่ร้าย

ถาม: คนที่เข้าอบรมสายปัญญาที่เราสอนกัน เขาบอกว่า เขาไม่เข้าใจเลย ว่าทำไมพุทธศาสนาจึงเหมือนกับเนกาทีฟจังเลย คือคิดแต่ในด้านลบ พอเข้าอบรมก็คุยแต่ว่า ให้ดูทุกข์สิ ให้ดูโทษภัยสิ ทำไม่ไม่ให้ดูข้างที่เป็นสุข ทำไมมองโลกในแง่ร้ายจัง

ตอบ: มองโลกในแง่ความเป็นจริงต่างหาก ที่ถูกควรจะพูดว่าแบบนี้ มองโลกในแง่ความเป็นจริง ไม่ได้มองโลกในแง่ร้าย โลกจริง ๆ แล้วมันแยกว่าที่เราพูดกันนี้อีก เราแค่พูดเรื่องทุกข์ จริง ๆ แล้ว เรื่องทุกข์เนี่ย จะพาให้เราออกจากทุกข์ เราต้องดูทุกข์ ถ้าเราดูเรื่องสุขสบาย เราจะออกจากทุกข์ไม่ได้ เพราะทุกข์มันอยู่ตรงกันข้ามกับสุข ถ้าเราดูสุข มันก็จะโยงกลับไปหาทุกข์อยู่ดี ก็ดูทุกข์เสียเลย ถ้าเข้ามาปฏิบัติจริง ๆ มันไม่เศร้า มันเป็นเรื่องที่สนุกสนาน เป็นเรื่องที่มีความสุข

ซะมากกว่า มันก็แปลกเหมือนกัน แต่ต้องลองมาทำดูจริง ๆ ก่อน แล้วถึงจะรู้ว่ามันเป็นอย่างนั้น

ถาม: คนที่ปฏิบัติสายนี้อภิปรายเรื่องทุกข์ โทษ ภัย ทุกวัน จะมีความสุขได้อย่างไร

ตอบ: มีความสุขได้อย่างไร ก็ตอนที่เรารจัดการทุกข์แต่ละตัวที่เรา มีความจริง เราเรียกทุกข์ ทุกข์มันยิ่งใหญ่ นะ ถ้าเราบอกว่าจัดการในแต่ละเรื่อง เช่น จัดการเรื่องกลัวความสกปรกใช้ใหม่ บางคนกลัวความสกปรกมาก ๆ ซึ่งการกลัวความสกปรกนะ เราเรียกทุกข์ แต่เราจะไม่พูดว่าทุกข์ละ เพราะถ้าเรียกทุกข์มันใหญ่เกินไป เหมือนกับว่าการกลัวความสกปรกมาก ๆ มันทำให้เราอึดอัด ทำให้เราอยู่ไม่สุขสบาย เมื่อเราเข้าใจว่าสิ่งรอบตัวเรา สิ่งสกปรกต่าง ๆ มันเป็นอย่างไง เราเข้าใจอย่างถ่องแท้แล้วเนี่ย ความกลัวนี้มันหายไป เมื่อความกลัวนี้หายไป มันจะเบาไปอีกหนึ่ง จากที่เราเคยมีกองใหญ่ ๆ มันหายไปอีกสิ่งนึง ความกังวลหายไปสิ่งนึง มันก็เบาขึ้น ก็เรียกว่าเราเป็นสุขขึ้น

ถาม: แต่พูดถึงว่าในสิ่งที่เราคิดว่า มันมีความสุขอยู่แล้ว เราให้พิจารณาว่ามันทุกข์ยังไง คืออาจารย์จะบอกว่าให้ดูสองด้าน คิดว่าไปกินไอติม มันดี มันมีความสุข ไม่ดูทุกข์บ้าง ก็เลยกลายเป็นว่า อึ้งตาย กินไอติมแล้วก็ไขมันด้วย ไม่ดีด้วย ต้องแปร่งฟัน ฟันผุอีก คือกลายเป็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีทุกข์ไปหมดเลย ทั้ง ๆ ที่เมื่อก่อนเราอยู่แบบร่าเริงตอนนี้ มองไปทางไหน ทุกข์เต็มไปหมดเลย แล้วมันจะอยู่ได้อย่างไร

ตอบ: เราอยู่แบบว่าเริงมันก็เป็นการประมาท ถ้าเราอยู่แบบมีสติ เรารู้ว่า ไอ้ตมที่เรากิน มันเป็นโทษนะ มันเป็นโทษยังไง เป็นโทษว่ามันทำให้เราอ้วน มันมาจากอะไร มาจากน้ำตาล คือเรารู้ว่ามันเป็นอย่างนั้น แล้วพอเรากิน เราจะได้กินด้วยสติ ปฏิบัติสายนี้อย่างไร ไม่ใช่บอกไม่ให้กินนะ ถึงลดความอ้วนก็จะบอกให้กิน กินได้ เพราะว่าใจเรามันเคยชิน มันเคยอยาก ก็กิน แต่ว่ากินยังไงคราวนี้ แต่ก่อนนี่กินสองสกุ๊ปใช้ไหม คราวนี้เหลือสกุ๊ปเดียว หรือว่ากินหนึ่งสกุ๊ปใช้ไหม เหลือครึ่งสกุ๊ป กินครึ่งสกุ๊ปใช้ไหม กินซะสองคำ สองคำใช้ไหม กินหนึ่งคำ อย่างน้อย ให้กิเลส ให้ความอยากของเรา เขาได้มีโอกาส

ถาม: ขอให้ได้เสียอีกครั้งนึงก็โอเค

ตอบ: ใช่ ขอให้มีโอกาส คือได้สักนิด การปฏิบัติทางสายเรา เราไม่ได้บอกว่าตัดโดยสิ้นเชิง เพราะมันเป็นโทษ ไม่ให้กิน ไม่ใช่ เราให้รู้ว่ามันเป็นโทษยังไง แล้วเราจะจัดการกับโทษนี้ พอดี ๆ ทำแบบไหน จะให้หยุดเลย ถ้าเราปฏิบัติจนได้ที่ถึงที่แล้ว มันหยุดได้ ก็หยุด มันหยุดเอง แต่ถ้ายังหยุดไม่ได้ ก็ให้เขากิน แต่ว่าขนาดไหน ค่อย ๆ ลด พอประมาธ เรารู้ว่ามันเป็นโทษ เราจะให้เขาทำอะไรละ แต่ถ้าเราจะเลิกโดยเด็ดขาดเลย เลิกยังไม่ได้ เราก็ทยอยให้เขา อันนี้เราเรียกว่า เราใช้สติ เราจะเรียกว่าทุกข์ได้ยังไงละ มันไม่ทุกข์หรอก อยากก็ให้เขาซะสองคำ มันก็ไม่ทุกข์แล้ว

ถาม-ตอบ

๑๒๔

ความสำคัญของการนุ่งห่มสี

ถาม: ช่วงนี้ที่วัดมีการถืออุโบสถศีล แล้วให้ใส่ชุดขาว นักบวชเองถ้าเป็นแม่ชีก็ใส่ชุดขาวใช่ไหม สมัยพุทธกาลภิกษุณีก็ใส่ชุดเป็นสีน้ำตาล ทำไมมันต้องใส่เป็นสี ๆ ด้วย หรือว่าใส่เป็นสีอย่างพระ อย่างภิกษุณีเมื่อก่อน หรือว่าทำไมเขามีแบบบวชผ้าขาว ทำไม สีมืดทบาทอะไร

ตอบ: ถ้าเข้าใจนะ สีก็คือการแบ่งกรุป การบอกจุดประสงค์ชัดเจนกับสีนั้น ๆ เครื่องแบบนักเรียน เครื่องแบบทหาร เครื่องแบบตำรวจ มันก็ต้องแบ่งกรุปให้รู้ว่า อันนี้คือใคร นักบวชพุทธก็จะเป็นสีนี้ เห็นบ๊อบไปที่ไหนก็รู้ได้เลยว่านี่คือนักบวชของพุทธ แล้วปัจจุบันนี้จะมีแม่ชีนักบวช ผู้หญิงใส่สีขาว ถ้าใส่สีขาวแบบนี้คือไม่ใช่พยาบาลนะ นี่คือโกนหัวด้วย ก็เป็นนักบวชหญิงของพุทธ เข้าใจว่าการแบ่งกรุปแบบนี้ ทำให้เห็นชัดเจนว่าใครเป็นใคร หรือนักเรียนก็ใส่ชุดนักเรียน เราก็รู้ได้ทันทีว่านี่คือนักเรียน โรงเรียนไหนด้วย

ถาม: แล้วมันจะดีตรงไหนคะ ที่ว่าแบ่งกรู๊ปได้

ตอบ: ดีตรงที่ว่ามันชัดเจน มันชัดเจนว่านี่คือใคร ถ้าทำผิดพลาดก็บอกกันได้เลยว่าเป็นใครที่ทำผิด เป็นคนมาจากกลุ่มไหน สถาบันใด บ้านนั้น โดนขโมยขึ้น เห็นแต่งตัวเป็นชุดสีทากี หรือว่าเห็นแต่งตัวเป็นชุดสีพระแยมแล้ว พระขโมยของเธอ หรือว่าตำรวจขึ้นบ้านคนเธอ มันบอกได้ จริง ๆ แล้วขโมยมันจะไม่มียูนิฟอร์ม มันก็ขึ้นไปแบบนั้น มันก็ไม่ถือว่ามี แต่ถ้ามันมียูนิฟอร์มขึ้นมาเมื่อไหร่ มันก็บอกได้ชัดเจนว่านี่เป็นใคร ยังไง

ถาม: แล้วในการที่ว่าเราจะมาถือศีลบวชซีพราหมณ์ นอกจากว่ามันจะแยกกลุ่มแล้ว หรือว่าทำให้เห็นชัดเจนว่าพวกนี้เป็นพวกใคร อย่างสมมติว่า อาจจะเป็นสำนักนี้จะใส่ชุดแบบนี้ นอกจากสีแล้ว จะมีประโยชน์อะไรในการปฏิบัติของเราไหม การที่ว่าใส่สีขาว

ตอบ: ข้อดีเธอคะ

ถาม: ค่ะ

ตอบ: ข้อดีมีแน่ ๆ อย่างน้อยก็ทำให้เรากระตือรือร้น หรือทำให้เรารู้ว่าเรามาทำอะไรอยู่ อย่างมาถือศีลอย่างนี้ ถ้าเราแต่งตัวธรรมดา ใจเราเหมือนไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง เหมือนกับว่ามาเล่น ๆ แต่พอเริ่มว่าต้องใส่สีขาว แรก ๆ มันอาจจะดูอึดอัด ดูลำบาก แต่พอใส่เข้าไปจริง ๆ มันจะรู้ว่าเป็นพรรคพวก เรามาทำอะไรจริง ๆ หรืออย่างน้อยใส่สีอ่อนอย่างหลวงพ่อกุลว่า ถ้าเราใส่สีขาว การจะนั่ง การจะทำอะไร มันจะระมัดระวังขึ้นทันที อย่างแม่ใส่สีขาว แม่จะรู้ว่าตรงขอบตรงนี้

แขนข้างนี้ ถ้าซึกจะต้องระวังตรงนี้ เพราะว่าตรงนี้จะถูกเพื่อนก่อนเพื่อน หรือว่าจะนั่งปั๊บ จะต้องมองก่อนว่ามันสะอาดพอที่เราจะนั่งใหม่ แต่ถ้าใส่สีธรรมดาเรานั่งได้เลย เพื่อนนิดหน่อยไม่เป็นไร แต่ถ้าสีขาว เพื่อนบางที่ซึกไม่ออก แล้วบางที่เพื่อนมันเห็นชัดมาก เพราะฉะนั้นมองว่าการใส่สีขาวมาปฏิบัติ มันก็เป็นส่วนดีอย่างหนึ่งว่า ทำให้เราสำรวมมากขึ้น โดยที่ว่าเครื่องแต่งตัว จะบังคับให้เราสำรวมเอง โดยที่เราไม่ต้องทำอะไรมาก มันก็เป็นส่วนช่วยอย่างหนึ่ง

ถาม-ตอบ ๑๒๕ บุญบวช

ถาม: เขาว่านักบวช จะงามเพราะว่าบวช เหมือนกับพระคูตีจิ่ง เพราะว่าทำงานงามเพราะบวช แต่พอบอกว่าท่านสึกไปแล้ว โอ้ บุญหมด ทำไมเขาพูดแบบนี้ หมายความว่ายังไง

ตอบ: หมายความว่ายังไง ก็บุญหมด เข้าใจไหมว่าการเป็นพระ มันสะดวกสบาย มีคนเอาอาหารมาประเคนถึงที่มีคนกราบคนไหว้ มีคนยกย่องสรรเสริญ สูงสุด เพราะเราเอาผ้าเหลืองของพระพุทธเจ้ามาห่ม แต่พอบอกว่าไม่มีผ้าเหลืองคลุมตัวแล้วจะเหมือนเดิมไหม ไปไหนใครจะเอาอาหารมาให้ไหม ใครเขาจะเอาเงินมาให้ฟรี ๆ ไหม ไม่ให้ นั่นแหละ เขาเรียกว่าส่วนที่เคยได้ตอนเป็นพระ ไม่ได้อีกแล้ว มันหมดมันหมดไปแล้ว อันนั้นเรียกว่าบุญไหม ของได้มาฟรี ๆ ของได้มาด้วยความที่เขาอยากจะให้เต็มที แล้วเขาก็นับถือเราอย่างมาก ทั้งกราบ

ทั้งไหว้ ทั้งพูดดี สารพัด ไม่กล้าด่า กล้าว่าด้วยซ้ำ บอกอะไร ยังเชื่อหมด แล้วพออยู่ ๆ เราไม่มีผ้าเหลืองคลุมแล้ว สิ่งพวกนั้นมันหายเกลี้ยงเลย สิ่งต่าง ๆ ที่เรามีอยู่นั้นแหละ เขาเรียกว่าบุญ แล้วมันหมด มันไม่มีแล้ว นั่นแหละบุญหมด แม่เข้าใจว่ามันเป็นอย่างนั้น

ถาม: แล้วเขาบอกว่าบุญที่บวชทำให้งาม มันเป็นไปได้อย่างไร ก็หน้าอันเดียวกัน แต่ว่าแค่ไม่มีผม ไม่มีคิ้ว มันจะงามขึ้นมาได้อย่างไร

ตอบ: งามนะ ไม่ว่าจะผู้หญิงหรือผู้ชาย พอบวชแล้วจะงาม หน้าไม่หมอง เพราะจริง ๆ แล้ว คนที่บวชจากประสบการณ์ตรงของตัวเองนะ มันสำรวมใช้ไหม เวลาบวชมันจะสำรวม จะระมัดระวัง แล้วใจก็พยายามจะคิดถึงแต่สิ่งที่ดี สวดมนต์อะไรต่ออะไรอย่างนี้ จะทำให้เรา จริง ๆ แล้ว แม่คิดว่าไม่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องบ้าน ๆ จะมีกินไหมพุงนี้ จะมีเงินใช้ไปซื้อของไหม หรือว่าโกรธกับใคร ทะเลาะกับใคร หน้าตา มันหมกมุ่น แต่เป็นพระหรือนักบวช มันไม่ต้องทำเรื่องพวกนั้นเลย อยู่แต่กับตัวเอง แล้วก็ไม่ต้องคิดเรื่องจะมีกินหรือไม่มีกิน มีเงินใช้หรือไม่ ไม่ต้องคิด จะไม่งามต่างกันได้อย่างไรละ

ถาม-ตอบ ๑๒๖

พระฉันอาหารเหลือ

ถาม: เขาบอกว่ามันผิด ถ้าหากพระกินอาหารเหลือของฆราวาส หรือว่า ถ้าเราไม่ได้ทำอาหารสด ๆ ใหม่ ๆ ไปถวายพระ แล้วมันผิดจริงไหม

ตอบ: ผิดจริง และก็ไม่ผิดจริง เป็นไปได้สองอย่าง ถึงบอกว่าแล้วแต่ จะผิดในกรณีที่ว่าอาหารมีอยู่แล้ว แล้วเขาเอามาประเคนพระ ของพระก็มีอยู่แล้ว พระยังอยากเอาของฆราวาสอีก หรือไปบอกว่าจะเอาโน่นเอานี้ แบบนี้มันผิด ทั้งหมดอยู่ที่ว่าจะทำให้คนนับถือเราหรือไม่ นับถือ ถ้าพระไปกินของเหลือของฆราวาส โดยที่ตัวของตัวเองก็มีนะ แต่ของฆราวาสมันน่ากินกว่า หรือดูแล้วมันน่ากิน ไปกินของฆราวาส แบบนั้นก็ผิด คืออะไรก็ตาม พฤติกรรมอะไรก็ตามที่ทำแล้ว ทำให้เห็นว่าพระไม่สำรวม ไม่มีคุณธรรมของตัวเองให้ฆราวาสนับถือได้ อันนั้นผิด

แต่ถ้าในกรณีนี้ที่ว่า พระอดอยากไม่มีอะไรจะกิน ไปบิณฑบาต แล้วมีคนที่นั่งกินอาหารอยู่ เป็นอาหารของเขากินอยู่ แต่ยังไม่หมด พระไปยืนดูอยู่ตรงใกล้ ๆ ให้ความรู้ว่าคุณต้องการอาหาร แล้วบุคคลนั้นจะเอาอาหารที่มีแค่นี้ที่กินอยู่แต่ยังไม่หมดให้พระ ไม่ผิด และได้บุญมหาศาลอีกด้วย

ถาม: ทำไมละคะ

ตอบ: ก็พระไม่มีจะกิน พระหากินเองไม่ได้ หลังจากเวลานี้ไปแล้วก็กินไม่ได้ เพราะฉะนั้นอยู่ตรงนี้แล้ว จะหมดเวลา หรือว่าไม่มีอีกแล้ว และคนนี้มีอาหารให้กิน จะอร่อยไม่อร่อยยังไง แต่พอประทังชีวิต แล้วเขาถวายเป็นของเหลือก็ช่าง แต่เขาถวายให้เรา ผู้กระทำก็สมควรทำ ผู้รับก็สมควรรับอย่างยิ่ง ไม่ผิดเลย ทั้งผู้ให้ผู้รับ สมบูรณ์แบบ มันแล้วแต่เห็นไหมว่า มันแล้วแต่กรณี ที่ว่าเราจะบอกว่าอันไหนผิด อันไหนไม่ผิด อย่างกรณีบางทีบอกว่า อริยบุคคลหรือพระอรหันต์ไม่กินของเหลือคนอื่น หรือไม่กินอาหารที่คนอื่นแตะแล้ว เราก็จะแตะอีกไม่ได้เลย หัวจะแตก ถ้ากินแล้วคนที่มาประเคนจะหัวแตกเป็นเจ็ดเสี่ยง มันมีเหตุผลในการพูดแบบนี้ว่าทำไม ถ้าสมมติว่าอริยบุคคลคนนั้นมีสิ่งที่จะให้คนอื่นได้มากมาย คำสอน ทั้งการแสดงให้เห็น ทั้งคำสอนออกจากปาก มีสิ่งที่จะให้มากมาย แต่ถ้าไปกินของเหลือเขา เขาก็จะรู้สึกว้า เหมือนเราโลกที่จะกิน ไม่มีข้อห้าม มันทำให้เขาถูกทำให้เขาตีเสมอได้ เกิดการตีเสมอ เพราะฉะนั้นมีดีที่จะให้เขา หรือมี

ทุกอย่างที่พร้อมจะให้เขาได้ แต่เขารับไม่ได้เสียแล้ว ถึงบอกว่าห้าม
ห้ามที่จะทำอาการแบบนั้น ห้ามกินของที่คนอื่นแตะแล้ว ห้ามกิน
ของที่คนอื่นกินเหลือ

ถาม-ตอบ

๑๒๗

พระกับโซเซียลมีเดีย

ถาม: การที่เรามีเฟซบุ๊ก บางทีจะมีคนมาขอเป็นเพื่อนซะใหม่ แล้วบางทีเราจะได้รับการขอเป็นเพื่อนจากพระที่ไหนก็ไม่รู้ แล้วเราก็รับ ก็คิดว่า เราก็อยู่ที่วัด เราปฏิบัติ พระท่านอาจจะสนใจแนวทางปฏิบัติของเรา แต่พอไป ๆ มา ๆ ท่านโพสต์อะไรก็ไม่รู้ในเฟซบุ๊ก ในเพจของเรา มันเหมือนกับมันไม่ค่อยเหมาะกับการเป็นพระเลย ก็เลยมาคิดว่า มันผิดไหมที่พระจะทำอะไรแบบนี้ คือจะมีเฟซบุ๊ก จะมาขอเป็นเพื่อนกับผู้หญิงที่เขาไม่รู้จัก หรือว่าการที่เขาจะคอมเมนต์อะไร เช่นว่า น่ารักจังเลย อีอิ คือมันผิดไหม

ตอบ: ผิด คือไม่สมควร ผิดอย่างมากด้วยในความเห็นของแม่ณะ

ถาม: แต่ถ้อย่างนั้นพระจะห้ามคอมเมนต์ทั้งสิ้นเลยเหรอ หรือว่าห้ามกดไลค์ หรือว่าต้องทำตัวยังไง ถ้ามีเฟซบุ๊ก

ตอบ: มันต้องมีขอบเขต แม้กระทั่งเฟซบุ๊กเองก็ไม่ควรจะมี พระนะ เราไปติดตามข่าวสารของชาวบ้านเขาทำไม ถ้ามีมาก ๆ เข้ามันจะดึงผ้าเหลืองออกจากตัวได้ คือเข้าใจไหมอาจจะต้องสีก คือผ้าเหลืองจะหลุดจากตัวได้ง่าย ๆ เพราะตัวเอง เปิดประตูให้ตัวเองมากเกินไป คือเขาเรียกว่า มันไม่มีขอบเขต ไม่มีบันยะบันยัง ตัวเองเป็นพระ เหมาะสมอยู่แค่ไหน การที่เมื่อก็พูดว่าจะต้องมีเสื้อที่อปหรือมีเครื่องสื่อสารต่าง ๆ แล้วเราจะต้องไฮเทค แล้วเราก็ต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยี พวกนี้ แปลว่ามันต้องมีขอบเขต เราต้องรู้ว่า เราจะเป็นผู้ให้ ไม่ใช่ผู้เข้า ไปคอมเมนต์ คือเข้าไปแฉม ไปทำตัวเสมอกับขรवास ไม่เหมาะสม ก็อย่างที่พูดเมื่อก็เลย คือพอเขาทำแล้วเราเกิดความไม่นับถือ เพราะฉะนั้นมันเป็นสิ่งที่บอกอยู่แล้วว่า มันเป็นสิ่งที่ไม่สมควรอยู่แล้ว

ถาม: คือถ้าพระมีเฟซบุ๊กแล้วก็ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ไหม หรือว่ามันอันตรายเกินไป

ตอบ: มันยากนะ การมีขอบเขต เพราะว่าบางคนในเฟซบุ๊ก ผู้หญิงนุ่งน้อยห่มน้อย มาโพสต์ทำนั่นทำนี่ ไม่เหมาะสมเลย แม้คิดว่ามันไม่เหมาะสม ถ้าเราไม่มีกำลังมากพอ และแม้ก็เชื่อว่า พระต่าง ๆ ไม่มียึดป้องกันตัวเอง จากนุ่งน้อยห่มน้อย หรือนมโต ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อรู้ว่าตัวเองไม่มีก็ป้องกันตัวเองไว้ซะไม่ดีกว่าหรือ หรือใครคิดว่าตัวเองมีภูมิคุ้มกันมากพอ ก็ไม่น่าจะเป็นอะไร แต่จะมีสักกึ่งอึ้นๆ ที่จะมีภูมิคุ้มกันให้ผ้าเหลืองอยู่ติดกับตัวเองได้

ถาม-ตอบ

๑๒๘

นักบวชกับการโกนหัว

ถาม: นักบวชอย่างแม่ชีหรือพระก็ตาม ต้องโกนหัวโกนคิ้ว ทำไมต้องทำแบบนี้

ตอบ: ทำไมต้องทำแบบนี้ สำหรับแม่ แม่คิดว่าทำตามตั้งแต่พระพุทธเจ้ามาแล้วแหละ แต่จริง ๆ แล้วมันน่าจะมีเหตุผลข้างหลังก็คือว่า ทำให้ไม่เป็นภาระ สิ่งแม่สัมผัสได้หลังจากที่ตัวเองโกนผมแล้ว นอกจากว่าทำตามประเพณีของนักบวชแล้ว แม่เห็นว่ามันเอาภาระไปจากแม่หมดเกลี้ยงเลย ไม่เหลือเลย ตื่นเช้าขึ้นมาจะต้องคว่ำผมมันบิดเบี้ยวไปทางไหนเพราะนอนทับข้างไหน หรือว่าต้องไปสระผมใหม่แล้วต้องมาไปใครให้ผมมันพอง แล้วก็ต้องทรงผมทรงนี้ ค่าตัดก็แพง ทั้งผมร่วงเต็มห้องน้ำไปหมด ต้องเช็ด แม่เห็นว่าภาระพวกนี้มันตัดไปหมดเลย ไม่เหลือเลย อันนี้คือการโกนผม มันเป็นสิ่งที่ศาสนาพุทธเขาให้ทำแล้วแม่เห็นว่ามันเป็นสิ่งที่ควรทำและเป็นสิ่งที่ดี

ถาม: แล้วทำไมกฎเกณฑ์ที่ว่าต้องโกนผมตอนไหน ทำไมบางสายปล่อยให้ผมยาวมาก ยาวเหมือนกับว่าบางคนโกนหัวโดยที่ไม่ได้เป็นนักบวช โกนหัวผมยังสั้นกว่าพระอีก คิ้วบางคนเหมือนไม่มี ยังสั้นกว่าของพระของชี้อีก ทำไมเขาปล่อยให้เป็นอย่างนั้นล่ะ

ตอบ: ไม่ใช่ว่าเขาปล่อยนะ แม้ไม่คิดว่าเขาปล่อย มันอาจจะเป็นอย่างนี้คือ ของเราจะมิวันโกน คือ หนึ่งวันก่อนวันพระ วันพระนี่คือวันที่พระจันทร์เต็มดวง ไม่ใช่วันที่พระจันทร์มืดเต็มที่ แต่เป็นวันที่สว่างเต็มที่ ก่อนหนึ่งวัน วันนั้นเรียกว่าวันโกน เราจะโกนวันนั้น แล้วเดือนหน้าวันโกนอีกเราถึงจะโกนได้ แล้วที่นี้บางคนยังหนุ่มมีฮอร์โมนเยอะผมก็จะออกมาเร็ว ยาวเร็วมาก หนึ่งเดือนผมยาวเกือบหนึ่งนิ้ว เพราะฉะนั้นมันก็ดูยาว ดูน่าเกลียด แต่ว่าเขาไม่ได้ปรับ แต่พระที่มาอยู่เมื่อนอกจะปรับ อย่างบางสาย เช่น สายหลวงปู่ชาจะปรับ ปรับเป็นก่อนหนึ่งวันก่อนพระจันทร์เต็มดวง กับหนึ่งวันก่อนพระจันทร์ดับสุด มืดสุด ก็คือว่า วันพระจันทร์เต็มดวงกับวันพระจันทร์มืดสุด สองครั้งต่อเดือน เพราะฉะนั้นจะดูเหมาะสมกับเมื่อนอก ก็ปรับอย่างสายเราก็ปรับ ปรับแบบนั้นเหมือนกัน ทำตามวัดป่าอภัยคีรี เพราะเราเห็นว่าพระของเราเป็นพระหนุ่ม แล้วผมยาวเร็วมาก เราไม่อยากให้ดูสกปรกหรือว่าดูเหมือนกับไม่ดูแลตัวเอง แล้วก็ไม่น่านับถือ

ถาม: แต่ถ้าสมมติว่ามีกลุ่มพระที่อยู่ปัจจุบันและกลุ่มพระที่มาเยี่ยม แล้วกลุ่มนี้ก็โกนผมตามที่บอกว่าการก่อนวันพระที่สว่าง

ตอบ: ตามกฎเกณฑ์ของวัด เห็นพระที่มาเยี่ยมก็ทำตามกฎเกณฑ์ของเรานะ

ถาม: แล้วมันจะไม่สร้างปัญหาหรือคะ

ตอบ: มันแล้วแต่ มันเป็นความเห็น บางองค์มาเห็นเราทำแบบนั้นก็อาจจะ มีปัญหา แต่ว่าอธิบายให้เข้าใจกันได้เพราะว่าเราอยู่ที่นี้ อยู่กับคนต่างชาติ ถ้าเราทำตัวไม่น่านับถือ เขาก็ไม่รู้ศาสนาพุทธดีพอ แล้วยังทำตัวไม่น่านับถืออีกด้วย ทำตัวสกปรกอีกด้วย ก็น่าจะเป็นสิ่งที่คนเข้าใจกันได้ เพราะเท่าที่แล้วมา เราก็ได้อธิบายให้ฟัง ท่านทำตามด้วยซ้ำ พระที่มาที่นี้บอกเข้าใจ ทำตามเลย ตลอดมาอย่างไม่มีใครว่าอะไร

ถาม-ตอบ ๑๒๙ เอาผลมาปฏิบัติ

ถาม: ในแง่หนึ่ง การเอาผลมาปฏิบัติมันไม่ใช่ผลที่แท้จริง ในประสบการณ์ของดิฉันมันไม่ได้เป็นการสร้างฐานที่ดี แต่ในอีกแง่หนึ่งมันดีและจำเป็นที่ต้องเอาผลมาปฏิบัติ บางทีเป็นการทุเลาปัญหาด้วยซ้ำ

ตอบ: คือปกติคนจะเอาผลมาปฏิบัติอยู่แล้ว ซึ่งจะเห็นชัดเจนว่า มันจะไม่ต่อเนื่อง ทำเรื่องนี้ได้ พอคราวหน้าทำเรื่องเดียวกันก็จะทำไม่ได้อีก เพราะว่า คุณจะเล็งที่ผล มันลึ้ม เหมือนกับทำอาหาร เราไม่ได้เป็นคนที่จะรู้สูตร รู้วิธีการ พอเวลาคนอื่นทำให้กินมันก็อร่อยดี เราไม่รู้รสชาติอร่อยไหม รู้ แต่พอให้เราทำเอง ทำไม่ได้ ทีนี้ให้ถามว่าการทำไม่ได้ก็คือการเอาผลมาปฏิบัติไม่ได้ ถามว่าจะมีเวลาที่บางครั้งก็บอกว่า อย่าพูดนะ ถ้าพูดอันนี้นี่มันอันตรายมาก จะทำให้เขาปิดปากได้ ไม่พูดได้ แต่จะได้ประเดี๋ยวเดียว ความเคยชินของคนที่ชอบพูด หรือชอบ

อธิบาย มันก็จะเป็นอยู่อย่างนั้น หาความเหมาะสม ความพอดีได้ยาก ไม่รู้ว่าเอาตรงไหนเป็นเขตกัน เพราะว่าคนพลั้งผลอง่าย เพราะความเคยชินของนิสัย เพราะฉะนั้นเราถึงบอกสำคัญมากเิงที่ว่าเราจะต้องหาเหตุ หาผล หรืออย่างน้อย คุณคนอื่นเขาปฏิบัติแล้วได้ผล มันจะทำให้เราอยากทำ อันนั้นมันมีสิทธิ์บ้างว่า จะเอาผลมาปฏิบัติได้ เป็นไปได้

ถาม: ขอตัวอย่างได้ไหมคะ

ตอบ: ลูกไม่เชื่อฟัง มันอาจจะเป็นไปได้จากที่ว่าแม่พูดมากเกินไป พอเราแนะนำว่าให้แม่พูดน้อยลง แล้วแม่ก็ทำตาม เรียกว่าแม่เอาผลของคนอื่นมาปฏิบัติ ซึ่งพอหลังจากปฏิบัติแล้ว ลูกสงบลง ลูกเชื่อฟัง พอเป็นอย่างนี้ แม่ก็เลย ทำต่อไปคือไม่พูดมาก เพื่อให้ลูกดีขึ้นไปเรื่อย ๆ แล้วแม่ก็มีความสุข ดีใจ แต่มันแตกต่างกันนะ กับอีกแบบนึงที่เขาบอกว่า ปฏิบัติโดยเอาผลมาปฏิบัติเลย โดยที่ว่า เอาผลจากที่อื่น ๆ จากเจ้าของสำนักบอกมาเลยว่า ให้มีเมตตาณะ หรือว่าให้เมตตาต่อสัตว์ เมตตาต่อคนแก่ ผู้ที่ด้อยโอกาส แล้วให้ปฏิบัติเมตตา อันนั้นจะแตกต่างกัน ปฏิบัติอันนั้นไม่ใช่ มันเป็นไปได้ ที่จะบอกให้ตัวเองเมตตาโดยที่ไม่รู้สาเหตุ ไม่รู้ที่ไปที่มาเลย แล้วจะปฏิบัติเมตตา อันนั้นเป็นไปได้ สรุปแล้วก็คือว่ามีอยู่สองกรณี ที่บอกว่าเอาผลมาปฏิบัติ ผลมาปฏิบัติก็คือ ให้มี เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา โดยที่ไม่ทราบที่มาที่ไป ไม่รู้เหตุรู้ผล เราทำไม่ได้หรอก แต่ถ้าเรารู้ที่มาสัก

นึกถึงว่าทำไมเราต้องเมตตาคนอื่น ด้วยเหตุ ด้วยผล ด้วยปัญญา เรา
จะทำได้ ก็คือว่า มันเป็นไปได้โดยที่มีที่มาที่ไป มีเหตุมีผล ไม่ใช่อยู่ๆ
ก็จะบอกให้ทำ ก็ทำกันไปเลยแบบนั้น หรือตามหนังสือสอนมาแบบ
นั้น มันไม่ได้

ถาม-ตอบ

๑๓๐

ตัวประกอบเปลี่ยนเป็นตัวแสดงนำ

ถาม: ในหนังมันจะมีนักแสดงที่เป็นตัวหลักใช่ไหม แล้วสมมติว่าเราเป็นนักแสดง ในเรื่องของชีวิตเรา แล้วก็จะมีคนที่เกี่ยวข้องกับเรา ที่หลัก ๆ ก็คือพวกพ่อแม่ มีแฟนบ้างมีเพื่อนสนิท แล้วคนที่อยู่ด้านหลังที่เป็นคนที่เดินผ่าน เหมือนในหนังที่เป็นตัวประกอบ ในชีวิตของเรา มันจะมีสิทธิ์ใหม่ว่า คนพวกนี้จะมึบเทาทำอะไรมากขึ้น หรือว่า ถ้าเคยอยู่ในรอบห่าง ๆ จากเรา มาเกิดก็ชาติ ๆ เขาก็จะเป็นตัวประกอบในชีวิตของเราอย่างนั้นตลอด

ตอบ: หมายถึงว่า เขามีสิทธิ์ที่จะมาเป็นลูกเป็นหลาน มีสิทธิ์เป็นคนใกล้ชิด

ถาม: อืม เพราะว่าถ้าในชาติปัจจุบันใช่ไหม เราก็จะมีกลุ่มของเรา คือคนวงใน แล้วก็อาจจะกว้างกว่านั้นอีกนิดนึง แต่พวกที่เดินผ่านข้างหลัง

โดยที่เราจำหน้าก็ไม่ได้ แบบซบรณผ่านกันโดยที่ไม่รู้เรื่องว่าเป็นใคร
เกิดมาก็ชาติที่ชาติก็จะเป็นอย่างนั้นไหม หรือว่ามีสิทธิ์ที่จะไล่ชั้น
สนิทขึ้น

ตอบ: อย่างที่บอกว่าอยากรู้เรื่องอะไรก็ให้ดูบนโลกใบนี้ เอาอย่างนี้แล้วกัน
ที่ว่าเราดูหนังเอาตามเรื่องหนังเลยจริง ๆ เคน ซีรเดซ เขาก็เดินไป
เดินมาอยู่บนฉากประกอบ ไม่มีใครเคยเห็นหน้าเขาอย่างชัดเจน
เขาก็เป็นตัวประกอบอย่างี่พูดเลย ต่อมาก็จะเป็นตัวประกอบ
ห่าง ๆ จากนั้นเขาก็ได้แสดงเป็นผู้ช่วยพระเอก ไม่นานก็ได้เป็น
พระเอก ก็แสดงว่าเขาก็ได้เข้ามาในครอบครัว คือก็เป็นตัวหลัก บน
โลกใบนี้เขาแสดงให้เห็นว่ามันมีแบบนี้ได้ อันนี้คือคำตอบไหม

ถาม-ตอบ

๑๓๑

จากกำลังใจกลายเป็นไอ้อวด

ถาม: แม่บอกว่า ถ้าเราปฏิบัติได้ผลแล้ว เราควรเอาผลอันนั้นมาเป็นกำลังใจให้ตัวเอง ควรภูมิใจที่เราทำได้ แต่การคิดอย่างนั้นจะไม่เป็นการเพิ่มอึดใจให้ตัวเองหรือ ว่าฉันเป็นนักปฏิบัติที่เก่งนะ

ตอบ: มันก็มีสองส่วนนะ ส่วนหนึ่งกำลังใจเราก็ต้องมี เพราะว่าเราเห็นผลแห่งการปฏิบัติแล้วนี้ มันจะมีกำลังใจอยากทำต่อ แต่ส่วนที่จะทำให้เราฮึกเหิมหรือไปดุดุกคนอื่น ว่าคนอื่นทำไม่ได้แล้วเราทำได้ มันก็จะมีนะ ครั้งแรก ๆ สุด เราจะต้องปรามตัวเองเหมือนกันว่า เราต้องไม่ไปดุดุกคนอื่น เราต้องไม่เอาอันนี้มาสร้างโทษให้กับตัว

ถาม: แล้วจะทำยังไงที่จะไม่ทำแบบนี้

ตอบ: ปรามตัวเองใจ ห้ามปรามตัวเอง หมายถึงว่า เตือนตัวเอง

ถาม: ถ้ามันไม่ฟัง แล้วยังคิดว่าตัวเองเก่งกว่าคนอื่น

ตอบ: ฟัง ตอนแรก ๆ มันจะคิดว่าตัวเองเก่งกว่าคนอื่น คิดว่าจริง ๆ แล้วตามประสบการณ์ของตัวเองนะ มันจะกลัวว่าธรรมะจะหาย มันไม่มีเวลาที่จะไปเหิมเกริม หรือว่าไปเบ่งทับคนอื่น มันมีเวลาแต่จะกลัวว่า ธรรมะเราจะร่วงหล่น ธรรมะเราจะหาย เหมือนกับว่าจะประคองธรรมะอยู่อย่างนั้นเสียมากกว่า ตามประสบการณ์แล้วไม่มีเวลาจะไปเกทับคนอื่นเลย ส่วนที่จะเอามาเป็นกำลังใจ มีแน่นอน มันจะนับหนึ่ง นับสอง นับสาม อยู่อย่างนี้ หนึ่งเรื่องแล้วที่ฉันทำได้ สองเรื่องแล้วที่ฉันทำได้ สามเรื่องแล้วที่ฉันทำได้ แล้วในขณะเดียวกัน มันจะค่อย ๆ ตะล่อมตัวเอง กลัวธรรมะจะร่วง กลัวตัวเองจะลืมน มันไปวุ่นวายทางนั้นมากกว่าที่จะมัวไปข่มทับคนอื่น ตามประสบการณ์ตัวเองเป็นอย่างนั้น มันไม่มีเวลาที่จะออกไปข่มทับคนอื่น มันมีเวลาแต่จะอยู่ในขอบเขตของตัวเองว่าฉันทำได้กี่เรื่องแล้ว เหมือนกับหากินได้ทีละเหรียญสองเหรียญแล้วนับหนึ่ง นับสอง นับสาม แล้วก็มัวแต่คอยนับ คอยดูว่าจะได้อีกไหม แบบนั้นมากกว่า

ถาม: แล้วถ้าคนปฏิบัติแล้วมันเพิ่มอึดาคือคิดว่าตัวเองปฏิบัติในทางที่ถูกกว่าคนอื่น หรือว่ามีอุปายเจ๋งกว่าคนอื่น อย่างนั้นจะถือว่าปฏิบัติผิดไหม

ตอบ: ทำไมเป็นอย่างนั้น อยากจะเชื่อว่าผิดทางมากกว่า อยากจะเชื่อว่าเดินหลงทางมากกว่า ถ้าทำถูกต้องแล้ว อย่างว่ามันจะพอดี ๆ ไม่มี

เวลาที่จะไปสอนคนอื่น ไม่มีเวลาจะไปเกทับคนอื่น ไม่มีหрок มีแต่จะหวังแต่ว่าที่ฉันได้มันพอหรือยัง มันถูกหรือยัง มันดีหรือยัง ส่วนใหญ่แล้วมันมีวแต่หวังตัวเอง หมกมุ่นอยู่กับตัวเองมากกว่า

ถาม-ตอบ ๑๓๒

เกิดมาพร้อมหน้าเดิม

ถาม: ในข่าวมีบางทีบอกว่า รู้หรือไม่ว่าคนที่หน้าเหมือน ลีโอนาร์โด ดิแคพรีโอ เคยมีเหมือนเป๊ะในสมัยก่อน แล้วเขาก็เอารูปมาดู คนสมัยก่อนกับ คนสมัยนี้หน้าเหมือนเป๊ะ เขาก็เอามาให้ดูตั้งหลาย ๆ คน มันจะเป็นไปได้ยังไงว่าคนจะหน้าเหมือน สมมติว่าเคยเป็นคนเดียวกันด้วยซ้ำ มันจะเป็นไปได้ยังไง ว่าหน้าจะเหมือนเดิมเป๊ะ

ตอบ: จริง ๆ แล้วเรื่องนี้เป็น อจินไตย ไม่มีใครรู้ได้หรอกว่ามันจริงหรือไม่จริง แต่ถ้าเราจะเอาเหตุผลมาพูดกัน มันมีสิทธิ์ที่จะเป็นไปได้แล้วก็เป็นไปได้ทั้งสองอย่าง ในกรณีที่จะเป็นไปได้ ก็คือว่ากรรมที่เข้ามา เราเกิดมาหลายภพชาติ เกิดแล้วเกิดอีก ๆ แล้วถ้าสังขารของมันยังต้องการแบบนี้ ชอบแบบนี้อยู่ เรามีความชอบที่จะเป็นคนเดียว มีความสุขที่เป็นคนแบบนี้ อย่างเขาบอกผู้หญิงตัวเล็กผู้ชายชอบ แยกขึ้นป่าขึ้นหลัง

เขาชอบ เราแอบปีตตรงนี้ เราก็จะอยากเกิดมาเป็นคนตัวเล็กอีก มันอยู่ที่เรา ๑. อยู่ที่เรามีสัญญาความจำไว้ว่าเราจะเป็นผู้หญิงตัวขนาดนี้น่ารัก สวยแบบนี้ น่ารัก เราพยายามคิดอยู่แต่แบบนี้ ตายไปเราก็จะเป็นอยู่แบบนี้ เหมือนกับว่าการจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย มันมีกฎข้อระเบียบบอกว่า เป็นผู้หญิงเป็นที่สอง แต่ถ้าเราอยากจะเป็นผู้ชายเราต้องทำอะไรบ้าง เขาก็มีพูดเอาไว้ในพุทธศาสนา เหมือนกันกับการที่ว่าเราต้องการหน้าตาแบบนี้ ต้องการหุ่นแบบนี้ สูงขนาดนี้ มันก็มีสิทธิ์ที่จะเป็นไปได้ และเป็นไปไม่ได้ อยู่ที่กรรมที่เราทำเอาไว้ คือความต้องการของเราหนึ่ง ๒. ก็อยู่ที่กรรมด้วยว่าเสริมให้สิ่งนี้เป็นไปได้ หรือไม่ได้ เพราะฉะนั้นการที่จะทำให้สองอย่างไปด้วยกันได้ ไม่ใช่สิ่งที่ง่าย คนปรารถนาอย่างนี้แต่ไม่ทำเหตุเอาไว้ คุณก็ไม่ได้ คนทำแบบนี้ แล้วเหตุก็ทำไว้ดีด้วย คุณก็จะได้แบบนั้น จะมีก็เปอร์เซ็นต์ที่จะออกมาเป็นแบบนั้นได้ เพราะฉะนั้นโอกาสที่พูดว่าหน้าจะเหมือนเดิม คือโอกาสที่จะมีเป็นไปได้ไหม เป็นไปได้ แต่ว่าน้อย น้อยมาก ถึงบอกว่า มันเป็นอนิจนัตย ไม่สามารถจะตอบได้หรือไม่สามารถจะยืนยันได้ว่าจะเป็นแบบนี้แน่นอนหรือไม่เป็นแบบนี้แน่นอน แต่มันมีเหตุผลอ้างอยู่แบบนี้ ว่าอยู่ที่สังขารชั้นธว่าต้องการแบบนี้ แล้วสร้างเหตุไว้พร้อมหรือเปล่า ถ้าสร้างเหตุไว้พร้อมขอแบบนี้ก็ได้แบบนี้ แต่ว่าสร้างเหตุไว้ไม่พร้อมแต่อยากได้แบบนี้ก็เป็นไปไม่ได้ หรือเหตุพร้อมแต่ตรงนี้ไม่ได้ต้องการอะไร เขาให้ตรงไหนก็ไปตรงนั้นก็แค่นั้น

ถาม-ตอบ

๑๓๓

อาจารย์แยกตัว

ถาม: ตอนสมัยที่หลวงพ่อยังมีชีวิตอยู่ ท่านจะมีห้องของท่านเฉพาะและจะมีห้องน้ำของท่านเฉพาะ คือจะไม่มีคนอื่นเข้าไปใช้เลย ถึงตอนนี้แม้คิดว่าสมควรไหมที่จะให้อาจารย์มีเหมือนที่อยู่เป็นสัดส่วนแยกออกมา และของใช้ก็ไม่ใช้ร่วมกับใคร

ตอบ: แน่นอน

ถาม: ทำไมล่ะคะ

ตอบ: เพราะว่าคนที่เป็นครูบาอาจารย์ ถ้าสมมติว่าเราไม่แบ่งเขตให้มันแน่ชัดมันจะทำให้การสอนนั้นไม่ประสบผลสำเร็จหรือไม่มีประสิทธิภาพ เพราะว่าถ้าคุณไม่เอาอาจารย์คุณไว้พิเศษ คุณเล่นหัวด้วยได้ คุณติเสมอ คุณก็จะไม่เชื่อฟังตามที่เขาสอน คุณก็จะไม่

ได้ยินแล้วก็ไม่ได้เห็นด้วยซ้ำ หรือบางโอกาสอาจจะเกิดการติฉินนินทาด้วย ว่าทำไมทำแบบนี้ ทำไมทำแบบนั้น ในที่สุดคนที่จะเรียนนั้นแหละที่จะไม่ได้อะไรเลย เพราะว่าการนับถือมันจะหมดไป มันแบบนั้น แม้กระทั่งที่นอนของครูบาอาจารย์ทำไมถึงไม่ให้ใครมานั่งเล่น หรือไม่ให้ใครมาทำตัวเรียกว่าตีเสมอ แต่จริง ๆ ไม่ใช่เรื่องของ การแบ่งชั้น แบ่งวรรณะ แต่มันเป็นการแบ่งเรื่องส่วนตัวจากการวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อที่เราจะได้ก้มหัวเพื่อน้ำจะได้ไหลลงมาจากที่สูงได้ แต่ถ้าคุณทำตัวเสมอกันแล้วน้ำจะไหลไปอีกที่หนึ่งไม่ได้เลย ฉะนั้นคุณก็จะรับความรู้จากเขาไม่ได้ เรื่องกินก็เหมือนกัน อาจารย์จะกินอาหารเหลือของลูกศิษย์ก็ไม่สมควร เพราะจะเกิดการตีเสมอ และรับธรรมะจากคนสอนไม่ได้

ถาม-ตอบ

๑๓๔

คนโง่ผิดศีลข้อไหน

ถาม: สมมติว่าเราถือศีลไม่ครบ มันจะมีผลต่อชาติหน้าว่าเราเกิดมาใหม่ ในรูปร่างแบบไหน แต่คนที่เกิดมาแล้วโง่ เขาทำผิดศีลข้อไหนคะ

ตอบ: คงจะผิดทุกข้อนั่นแหละนะ หมายถึงข้อที่หนักหนาที่สุดน่าจะเป็น ข้อห้า ก็คือ เสพของมีนเมา เสพของมีนเมาในที่นี้ ยิ่งสมัยใหม่ มากขึ้นเท่าไรก็ยิ่งมีของให้เสพมากขึ้น แล้วคิดดูสิ เวลาเสพแล้วมัน งง ๆ เมา ๆ ใจ แล้วเราฝึกให้หัวสมองเราไม่ปลอดโปร่ง เราทำให้ตัวเองมีนเมา ทำให้ตัวเองสะลึมสะลือ แล้วหนัก ๆ เข้า หัวสมองมันก็ไม่ ดี แล้วอยู่ในชาตินี้ พอสมองมันไม่ดี มันมีน ๆ เมา ๆ เราไม่พยายาม ที่จะเข้าใจอะไรเลยในโลกใบนี้ ตอนที่ยังไม่ตายนะ เราก็ไม่เข้าใจอะไร มากมาย เขาบอกอะไรก็เหมือนคนโง่ละตอนนี้ เพราะว่ามันเมา ๆ งง ๆ ยิ่งเหมือนคนเมาเหล้า เขาพูดอะไรก็หัวเราะ หรือบางคนเขา

พูดอะไรก็ร้องไห้ ไม่มีเหตุ ไม่มีผล ชาตินี้ยังไม่ตาย แต่เราเสพ เราผิด
ข้อหานี้ใช่ไหม แล้วพอตายไป วิญญาณหรือสัญญาของดวงจิตดวงนี้
ที่ตายไป มันก็จะฟื้นเพื่อน จะมีสัญญาฟื้นเพื่อน พอไปเกิดใหม่ก็เอา
สัญญานี้ไปด้วย งง ๆ ไม่คิด ไม่ฉลาด หรือบางคนอาจจะถึงกับเป็น
ออทิสติก เป็นอะไรที่แย่ ๆ แล้วแต่ว่าเสพหนักแค่ไหน

ถาม: แล้วสมมติว่า คนที่ไม่ได้เสพยาเสพติดเพื่อที่จะร่ำเรียง แต่ว่าเขา
กินยาหรือว่าเขาต้องฉีดยา หรือทำบางอย่างเพราะว่าเขาเป็นโรค แล้ว
มันมีผลข้างเคียง ที่ทำให้หลง ๆ ลืม ๆ หรือว่าทำให้เป็นคนคล้าย ๆ กับ
คนที่กินเหล้าหรือว่าเล่นยา แบบนั้นถ้าเกิดมาชาติต่อไป เขามีสิทธิ์ที่
จะเป็นคนโง่แบบนี้ได้ไหม เพราะเหตุมันคนละเหตุ แต่ว่าอาการมัน
ก็เป็นอันเดียวกัน

ตอบ: เหตุคนละเหตุอาการมันเหมือนกัน มีสิทธิ์ คิดง่าย ๆ ว่าขณะที่อยู่
ตอนนี้ ก่อนจะไปอีกภพ ดวงจิตจะออกจากร่างจะไปที่อื่น ตอนนี้
สัญญาเรามันถูกฝึกไปในด้านนี้แล้ว อย่างอัลไซเมอร์ คือจำอะไร
ไม่ได้ เรื่องเก่าเรายังจำไม่ได้เลย แต่ตัวเขา ไม่รู้เรื่องอะไร เขาไม่ได้
รู้เรื่องอะไรเกี่ยวกับพวกที่เขาสัมพันธ์ ด้วยในชาตินี้ แต่พอตายไป
ดวงจิตของเขาไปที่ใดที่หนึ่ง มาคิดช่วยกันนะว่า พอดวงจิตออกไป
แล้ว ดวงจิตนี้จะมันซึมหลงลืมอยู่ไหม

ถาม: ก็คงไม่

ตอบ: จะแตกต่างกันกับพวกเสพยานะ

ถาม: เพราะว่าพอได้ที่ใหม่แล้ว

ตอบ: คุณก็จะไปโลกใหม่เลย

ถาม: ไปชินกับสิ่งใหม่ๆ แล้วก็เริ่มใหม่

ตอบ: ก็เริ่มใหม่ได้เลย น่าจะเป็นอย่างนั้น คือไอ้พวกที่ฝึกอยู่จนกระทั่งพวกก็ญชาาก็ดี คุณมีความพอใจที่จะทำให้ตัวเองมีเงินมา หลงลืม

ถาม: คือมีความพอใจที่จะอยู่ในสภาพนั้น

ตอบ: คือพอใจที่จะอยู่ในสภาพนั้น

ถาม: ถ้าอย่างนั้นมันจะเหมือนที่แม่บอกว่า คนมาเกิด ๆ เพราะว่าโดนบังคับมา หรือว่าเพราะว่าอยากใช้ไหม อันนี้ก็เหมือนกับว่าเมาเพราะว่าอยากที่จะอยู่ในสภาพนั้น

ตอบ: อยากเมา

ถาม: แต่คนที่สมมติว่าบาดเจ็บ หรือว่าเป็นอะไรบางอย่าง แล้วต้องกินยา แล้วมันทำให้เมา ก็คือพวกนี้ เหมือนกับว่ารับกรรมที่โดนบังคับ หรือว่าโดนทำโทษ ไม่ใช่ว่าต้องการที่จะกินยาให้เมา

ตอบ: ถ้าเขาตั้งสติได้เมื่อไหร่ว่าเขาไม่อยากมีเงินมา เขาไม่อยากหลงอยู่

ถาม: คือเขาไม่ต้องการถ้าเลือกได้

ตอบ: มันอยู่ที่สังขารการปรุงแต่งอีก คือว่าสังขารจะยับบอกว่าอยากจะ
เป็นอะไร แต่นี่คือใจคุณอยาก ใจคุณอยากเสพ อยากมีเงินเมา อยาก
สนุกสนานตรงนี้ คุณก็จะมารับตรงนี้ แบบนี้ใหม่

ถาม-ตอบ

๑๓๕

เกิดใหม่ในประเทศอื่น

ถาม: สมมติว่าเราเกิดเป็นคนไทยในชาตินี้ แล้วชาติหน้าเราไปเกิดเป็นคนที่ยิวต์ หรือว่าเราเกิดเป็นคนที่ยูโรปชาติหนึ่ง แล้วชาติต่อไป ไปเกิดที่อเมริกา ทำไมเราถึงข้ามประเทศได้ถึงขนาดนั้น

ตอบ: จิตตัวเดียวส่งไปไหนก็ได้หมด อันนี้บวกกับกรรมดีที่ทำด้วยนะ อย่างกับเรื่องมันเคยมีเงี้ยว เด็กที่เมืองไทย เด็กบ้านนอก พร่ำอวยงจะมาเมืองอเมริกา อยากรมาก ๆ ในที่สุด ตาย ก็ได้มา ก็มาเกิดที่อเมริกา เกิดแล้วยังจำได้อีก อยากรกลับบ้านเดิม ก็กลับบ้านเดิม ไปหาสาวบ้านเดิม ไปหาสาวที่เมืองไทยแต่งงาน ถามหลวงปู่เหมือนกันว่าทำไมถึงเป็นแบบนี้ได้ ทำไมคนฝรั่งเยอะ ๆ มาหาเมียไทย มาอยู่ที่เมืองไทย พวกนี้มีแต่เด็กบ้านนอก พวกนี้แหละ เขาอยากมาอเมริกาแล้วไม่ได้มา พอตายแล้วก็มา แต่หมายถึงว่าบุญเขาก็ต้องพอด้วยนะ

ที่จะไปไหนมาไหน ไปประเทศต่ำลงได้ แต่ไปประเทศสูงขึ้นก็ต้องมีกติกายะหน้อย

ถาม: ถ้าประเทศต่ำลง ก็คือถ้าอยากไปก็ไปได้ ถ้าทำโทษ โดนทำโทษ ก็อาจจะต้องถูกบังคับไปใหม่ เหมือนที่แม่เคยพูดว่ามีสองอย่าง

ตอบ: มันเป็นไปได้ การมาเกิด จะมีอาสาสมา และก็ถูกบังคับมา มีสองอย่างคือขอมมาแบบนั้น เรอยากมาแบบนั้น หรือไม่อยากมาแต่ต้องมาเพราะถูกบังคับ

ถาม: ขอมาก็ต้องมีคะแนนพอ

ตอบ: ก็ใช่ถ้าเราอยากมาเอง แต่ถูกบังคับมานี้ ไม่จำเป็น แต่หมายถึงว่ามีคู่กรรมของเรา บอกว่าจะต้องเจอกันเวลานี้ เมื่อคู่กรรมของเรามาเกิดตรงนั้น เราก็จำเป็นต้องมาตามเขา เพื่อมารับโทษ ตามกติกา

ถาม: แล้วถ้าสมมติว่าเขาบอกว่าส่วนใหญ่เราจะเกิดกับพวกเจ้ากรรมนายเวรของเราหรือว่าคนที่เรารู้จัก เรารู้จักคนในอเมริกา คนที่เราทำงานด้วยแล้วมันเป็นไปได้อย่างไรที่เราารู้จักคนที่อยู่ออสเตรเลีย ทั้ง ๆ ที่ชาตินี้เราไม่เคยไปเลย แต่ชาติหน้าไปเกิดออสเตรเลีย แค่ว่าอยากไป แล้วก็มีกรรมพอที่จะไปได้ แต่เราก็ไม่เห็นจะรู้จักใครแถวนั้น จะไปเกิดได้ไง

ตอบ: ก็เวลาคณมาอเมริกา เราไม่ได้พูดถึงคนตายนะ คนที่จะมาอเมริกาแรกสุด เขาก็จะหาใคร คนที่รู้จัก สนิทสนมที่สุด ก่อนอื่นเป็นพี่น้อง

เป็นญาติมิตร พอไม่ได้ก็เป็น เพื่อนของเพื่อน พอเพื่อนของเพื่อนไม่มี
ต่อไปก็เป็นใคร โรงแรม โรงแรมเราไม่ต้องรู้จักใครเลย มีสตางค์ก็
ไปได้ แค่นี้เราก็ไปจองที่โรงแรมได้แล้ว เพราะฉะนั้น ถ้าถามในกรณี
ถึงคนไปออสเตรเลีย ก็คงจะเป็น เราไม่รู้จักใครเลย ก็คือไปโรงแรม
อันนั้นก็ไปเกิดกับใครก็ได้ที่เขาจับ

ถาม-ตอบ

๑๓๖

เกิดมาสวยในครอบครัวชี้เหร่

ถาม: บางทีเราเห็นว่าดาราคณินง หรือว่าคนที่ เป็นซูเปอร์โมเดล สวยมาก หล่อมาก แต่พอไปดูครอบครัวเขาแล้ว ทำไมเขาออกมาหน้าตาดีได้ ครอบครัวเขาแต่ละคนหน้าตาชี้เหร่มาก ทำไมถึงเป็นแบบนี้ได้คะแม่ ถ้าเรามาจากพ่อแม่ เรามาจากสายพันธุ์นี้ ทำไมเราออกมาไม่เหมือน เขาได้ถึงขนาดนั้น

ตอบ: ตอบได้ง่าย ๆ เลยว่า ศิลเขางาม บุญเขาดี กรรมทำมาดี

ถาม: ศิลไหนล่ะคะ มันมีศิลปะไหนที่ต้องถือไว้ทำดี ๆ จะได้ทำตาม

ตอบ: อย่างน้อยศิลปะ ๕ ขอให้ครบ โดยเฉพาะข้อสาม ข้อสามของศิลปะ ๕ คือ ไม่ผิดลูกเมียคนอื่น หรือไม่ผิดประเวณีคนอื่น ที่เขามีเจ้าของแล้ว

ถาม: แล้วถ้าทำผิดศิลปะข้อสามแล้ว ทำไมจะมีผลทำให้เราหน้าตาหรือว่า รูปร่างไม่งาม

ตอบ: มันเป็นส่วนนะ ส่วนหนึ่งก็คือคนทำเองก็รู้สึกผิด ผู้ถูกกระทำก็
อาฆาตพยาบาท เพราะฉะนั้นมันเป็นกรรมสองส่วน มันทำให้ส่งผล
แรงกว่าธรรมดา มันเป็นอาฆาตพยาบาทจากที่เราไปกระทำเขา และ
จากที่เราเองก็รู้สึกผิด เพราะฉะนั้นน้ำหนักมันสองส่วน มันทำให้
ผลกรรมมันแรง

ถาม-ตอบ

๑๓๗

พิจารณาขั้นแล้วขี้ลืม

ถาม: มีนักปฏิบัติบอกว่าพอพิจารณาเรื่องสัญญา กับสังขารบ่อย ๆ จะเริ่มรู้สึกเหมือนตัวเองหลง ๆ ลืม ๆ คือจำอะไรไม่ค่อยได้ ในความเห็นของแม่ ในผลปฏิบัติของแม่ แม่คิดว่ามันเกี่ยวไหม แล้วถ้ามันเกี่ยว มันจะเป็นอย่างนั้นได้อย่างไร เหตุที่มันทำให้เป็นคืออะไร

ตอบ: จากประสบการณ์ส่วนตัวนะ แม้ว่าไม่จริง ไม่ได้เป็นแบบนั้น สัญญากับสังขารก็ไม่ได้ทำให้ลืม ไม่ได้ทำให้จำไม่ได้ แต่สาเหตุที่จะทำให้จำไม่ได้ เท่าที่แม่เป็น เป็นเพราะว่าเราเห็นว่า สิ่งที่เราจะจำไม่มีสาระมากกว่า มันไม่มีสาระที่จะจำอีกต่อไปแล้ว เหมือนกับในหัวสมองมันบรรจุได้สักร้อยเรื่อง และแม่เริ่มเห็นว่า เรื่องบางเรื่องมันเป็นสิ่งไร้สาระ อย่างทะเลาะกับคนโน้นคนนี้มา “จะจำไว้ มึง ๆ จะจำไว้” ตอนนั้นมันไม่มี มันก็ไม่จำ ในหัวที่จุกอยู่ร้อยนึ่งก็หมดเหลือเก้าสิบเก้า

พออีกเรื่องอื่นที่เรารู้ว่าเราย้ำคิดย้ำทำอยู่กับเรื่องนี้ ก็ไม่มีประโยชน์
 อย่างเช่น บอกลูกว่า “ออกจากบ้านอย่าลืมหัดเตานะ ออกจากบ้าน
 อย่าลืมหัดเตานะ” เราเห็นว่าการพูดซ้ำซากมันไม่ได้เกิดประโยชน์
 อะไร เราก็จะเลิก เราเห็นว่าเขาจะทำหรือไม่ทำก็ตาม ทุกข์ โทษ ของ
 มันอยู่ตรงไหนอะไรยังไง เราดูจนหมดเรียบริয়েแล้ว เราก็จะไม่จำ
 พอไม่จำ พอไม่คิดจะทำอีก อันนี้ก็หลุดไปอีก ก็เหลือเก้าสิบแปด
 ตอนนี่ในกล่องบรรจุเรื่องของเราเนี่ยอาจจะเหลืออยู่แค่ห้าสิบ มันจะ
 วางจะโล่งอยู่อย่างนั้น แล้วจะบอกว่าอันนั้นลืมหืม อันนั้นลืมหืม เพราะว่า
 เราไม่สนใจจะจำ เราเห็นว่ามันไม่มีสาระ เราเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมากกว่า
 แต่ว่าอะไรที่อยากจำ จำแม่น แม่นมากด้วย

ถาม: ถึงแม้ว่าเราหลง ๆ ลืม ๆ มันก็ยังเอากลับคืนมาได้ใช่ไหมคะ ถ้างั้น

ตอบ: จะบอกอย่างนี้ค่ะว่าลืมหืมก็จริง แต่เรื่องไหนอยากจำมีวิธีเหมือนกัน
 ก็คือว่า พอสมมติว่า เบอร์โทรศัพท์ของคนที่เราอยากจำ เราจะ
 ท่องย้ำ ๆ “ห้า หนึ่ง ห้า สอง แปด สาม สี่” สักพักนึง “ห้า หนึ่ง ห้า
 สอง แปด สาม สี่” คุยกับคนอื่นอีกสักพักนึง แล้วกลับมาท่อง
 ใหม่ “ห้า หนึ่ง ห้า สอง แปด สาม สี่” จากนั้นเราจะจำเลขนี้ไม่ลืมหืม
 เลย คือต้องย้ำสักสองครั้งหรือสามครั้ง ไม่ใช่ครั้งเดียว เพราะเรารู้
 แล้วว่าหัวเราหลังจากปฏิบัติแล้ว เราพยายามที่จะตัดโน้นทิ้งตัดนี้ทิ้ง
 แต่อะไรที่เราจะไม่ตัด บอกเขาหน่อยว่าเราไม่ได้ตัดอันนี้ เราจะจำย้ำ
 ซ้ำ ๆ สักสองสามครั้ง และมันจะจำแม่นมาก จำได้ตลอดจนกระทั่ง

บอกใหม่ว่าไม่จำแล้วนะมันถึงจะหยุด มันเป็นแบบนี้ มันไม่ใช่ว่าจะ
ซีลลงซีลมีซะทั้งหมด อยู่ที่เราสนใจจะจำหรือเปล่า อันไหนที่สนใจ
จำ มันจำ อันไหนที่เราเห็นว่ามันไม่คุ้มค่าที่จะจำ มันจะจำไม่ได้เอง
มันเป็นแบบนี้มากกว่า

ถาม-ตอบ

๑๓๘

ทำบุญให้คนในครอบครัว

ถาม: แม่คะ ถ้าเราทำบุญ โดยที่ทำบุญให้ สมมติให้พ่อ ให้แม่ ให้พี่ ให้น้อง
อย่างนี้ เขาจะได้ไหมคะ

ตอบ: หมายความว่ายังไง ว่าเขายังอยู่ เป็นคนเหมือนกับเรา

ถาม: เขายังอยู่

ตอบ: เป็นคนเหมือนกับเรา

ถาม: ใช่ค่ะ อ้าวเพิ่งไปทำบุญให้เขา เขายังได้ใช่ไหมคะ

ตอบ: ได้ค่ะ

ถาม: สมมติเขาไม่ได้มาอนุโมทนาด้วย เขายังจะได้ไหม

ตอบ: มันจะเหมือนอย่างนี้ ที่บอกว่าอยากรู้อะไร ให้ดูบนโลกใบนี้ สมมติว่า อ้วงซื้อของมาเพื่อใช้ไหม เอามาให้อันนี้ฝากให้พ่อ อันนี้ฝากให้พี่ ฝากให้หลาน แล้วเอามาที่บ้าน แล้วเขาไม่ได้เอาไป เราได้ให้อยู่ไหม

ถาม: ได้

ตอบ: แต่ว่าเขาได้รับไหม

ถาม: ก็เราให้แล้ว แต่ไม่รู้ว่าเขาได้ไหม

ตอบ: มันจะมีสองประการ ลองคิดดู คิดดูตามธรรมชาติ ถ้าสมมติว่า เราบอกว่าเราซื้อ “แม่ซื้อขนมมาฝากนะ มีใจักด้วย น้ำเต้าหู้ด้วย นี้นะ เรียบร้อย” และเขารับรู้ แต่ว่าเขาไม่มาแตะของเลย เขาจะได้ไหม

ถาม: เขามีสิทธิ์

ตอบ: เขาธรรมดา อย่าไปคิดถึงสิทธิ์ถึงอะไร เองง่าย ๆ ว่าเราเดินเข้าไปในบ้าน เราซื้อของมาฝากพ่อแม่ แล้วเราบอกเขาแล้วว่า อันนี้มาฝากนะ เขาบอกว่า อืม แต่ว่าเขาไม่มาแตะ ไม่เอาไปใช้ ไม่ได้อะไรเลย เขาจะได้อยู่ไหม

ถาม: ก็ถือว่าได้นะ

ตอบ: ตรงไหน

ถาม: ถ้าเขาอยากกิน เขาก็ได้กิน

ตอบ: ของอาจจะเสียไปก่อนแล้วก็ได้ แต่เขาได้รับรู้ เขาได้ตั้งใจแล้วว่า เราซื้อมาแล้ว เรามีน้ำใจ อันนั้นเขาได้ไปแล้ว เขาได้ตั้งใจ เขาไม่ได้เสพที่วัตถุ แต่เขาเสพที่ใจว่าเราซื้อมาฝาก หรือมันจะมีอีกอย่าง กรณีที่อ้วงพูดว่าเขาไม่ได้รับรู้ เราซื้อมาฝากเขา ยังไม่บอกเขาเลย แล้วของก็เสียไปก่อนแล้ว ทั้งไปแล้ว เขาไม่ได้รับรู้ เขาจะได้ไหม ไม่ได้หรอก

ถาม: ก็เพราะเขาไม่รู้

ตอบ: ใช่ เพราะเขาไม่ได้รับรู้ เราคิดเอาง่าย ๆ แบบนี้ คิดเอาตามความเป็นจริงบนโลกที่เราจะเห็น ที่เราสัมผัส ที่เราได้ทำมาอยู่เป็นประจำทุกวัน เราคิดตรงนั้นง่าย ๆ เลยว่า ถ้าไม่มีแม่ให้ถามนะ เราจะตอบคำถามของตัวเองได้เลยว่าเขาจะได้อยู่ไหม ในเมื่อเขาไม่ได้รับรู้ที่เราซื้อมาให้ แล้วเขาก็ไม่ได้ใช้ของ หรือเราไม่ได้บอกว่าเขาซื้อมาให้เขาเราตั้งเอาไว้แล้วยังไม่มีโอกาสได้บอก แต่เขามาถึง เขาหิว เขาหิบบกินไปแล้ว เขาได้ไหม

ถาม: เขาก็ได้นะ

ตอบ: เขาก็ได้นะ เขาได้กินอิ่มไปแล้ว เขาก็ได้โดยที่เรายังไม่ได้อบอกแบบนั้นกรณีแบบนั้น มันก็มีเกิดขึ้นได้ เพราะฉะนั้น การทำบุญของเรา นะ ทำไปเถอะ มันอาจจะมีโอกาสแบบนี้เกิดขึ้นก็ได้ว่า เขามาถึง เขาหิว เขาหิบบกินพอดี เพราะมันอยู่ในกระเป๋เดียวกัน อยู่ในครอบครัวเดียวกัน ก็จะอธิบายได้แบบนี้ง่าย ๆ

ถาม-ตอบ

๑๓๙

ทำบุญหยอดตู้

ถาม: แม่คะ อย่างมาทำบุญตามวัดเนียคะ เดี๋ยวนี้คือเข้ามาแล้วไม่มีพระเลย แล้วเราไปหยอดตู้เอา อย่างนี้ เราจะได้บุญไหมคะ

ตอบ: มันอยู่ที่ใจของคนทำนะ ถ้าเงินเราบริสุทธิ์ เงินเราหามาได้ด้วย ความบริสุทธิ์ ไม่ได้ไปขโมยใครมา ไม่ได้ไปโกงใครมา ตั้งใจแน่วแน่ ที่อยากจะทำ ถึงเราจะหยอดตู้เฉย ๆ แม่ว่าก็ได้บุญ ได้บุญมากด้วย เผลอ ๆ จะมากกว่าเวลาที่ทำกับพระ เพราะบางครั้งคนจะมีอคติกับพระ ไม่เลื่อมใส แค่มองเห็นไม่เป็นไร แต่พอท่านพูดออกมา มันทำให้เราจิตตกว่า “ทำไมพูดเหมือนโลภ” เงินที่เราทำไปแล้ว มันแทบจะไม่มีเหลือเลย มันไม่ได้ บุญจะได้ไม่ได้มันอยู่ที่ใจเรา ๑. เงินเราบริสุทธิ์ ๒. ใจเราบริสุทธิ์ อย่างหยอดตู้ ที่แม่เห็น ที่เราไปวิ่ง ๆ ทำกันอยู่ แม่มีความสบายใจมากตรงที่ว่า พอทำลงไปแล้ว เราจบแค่นั้น เราไม่ได้

มาตามดูว่า เขาจะเอาไปทำอะไร เขาทะเลาะกันไหม เขาจะขโมยเงินเราไหม ใจเราบริสุทธิ์ตรงนั้น เราได้บุญเต็มร้อย วัดได้จากไหน จากใจเรามั่นสบาย หลังจากเราทำเสร็จ เราเดินออกไป ใจเราสบาย เราไม่ข้อง ไม่เกี่ยวอะไรเลย แต่ถ้าเราทำกับพระ ใจเราจะกังวลอยู่นั้น พระองค์นี้พูดเหมือนการค้าเหมือนพาณิชย์นะ ทำไมเห็นเราแล้วพูดดีดี จีบเอา จีบเอา มาจากไหน ร้านอะไร เราจะเดินกลับออกไปพร้อมกับความรู้สึกว่า “เขาจะเอาเงินไปทำอะไรน้อ เอาเงินไปให้เมียน้อยใหม่น้อ” แม้ว่าอันนั้นไม่ได้แค่ไม่ได้บุญ ติดบาปไปด้วย

ถาม-ตอบ

๑๕๐

ผลกรรมจากการทำลายศาสนวัตถุ

ถาม: อ่านในข่าวเขาบอกว่า มีวัดหนึ่งที่ไต้หวัน ปีที่แล้ว เขาบอกว่า ยิงเจ้าอาวาสตายแล้ว หรือฆ่าเจ้าอาวาสยังไม่รู้แหละ แล้วไปทูปเศียรพระพุทธรูป คนที่ทำแบบนี้ จะต้องรับกรรมแบบไหน

ตอบ: โห เฉพาะทูปเศียรพระพุทธรูปนี่ละ เขาจะปวดหัวนะ ก็จะเป็นพวกที่ไม่เกรงกินหัวนี้แหละ เพราะว่าทูปเศียรพระพุทธรูปนี่หนักนะ คนต้องโทสจริตแรงมาก ต้องโมโหแรงมากถึงจะกล้าทูปเศียร แล้วไม่เกรงกลัวต่อสิ่งที่ชาวบ้านเขาเชื่อกันเลย

ถาม: แล้วถ้าหากว่า เขาไปทูปอย่างอื่นที่วัด อย่างสมมติเขาไปทูปประตูแตก เทียบกับทูปเศียรพระพุทธรูป จะต้องรับกรรมต่างกันไหม

ตอบ: ต่างกัน

ถาม: ต่างยังไงคะ

ตอบ: ลดหล่นไป อย่างกับไปทุบศาลา ทูบโบสถ์ กับทูบเศียรพระพุทธรูป คิดใหม่ว่าทูบเศียรพระพุทธรูปนี้เจาะจงไหม เขาเจาะจงจะทูบเศียรเลยนะ เจาะจงว่าจะเอาให้พังตรงนี้ พังที่อื่นยังซ่อมได้ แต่ทูบเศียรนี้มันต้องรีอใหม่ทั้งองค์เลยนะ เพราะฉะนั้นคนที่ทำต้องตั้งใจมากจริง ๆ และเมื่อตั้งใจมากจริง ๆ โทสจริตตอนนั้นมันก็ต้องแรงกล้ามาก การต้องใช้กรรมตรงนี้ก็แรงพอกัน คือ เขาใส่เข้าไปแรงเท่าไร ก็จะแรงกลับมาประมาณนี้ อย่าว่าจะทูบเศียรพระพุทธรูปเลย ต่อให้ทูบเศียรรูปเหมือนพระเจ้าแผ่นดิน หรือทูบรูปเหมือนของพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งก็ยังได้ ไม่ต้องถึงขนาดเศียรของพระพุทธรูป พระพุทธรองค์นั้นอันนั้นก็หนักหนามากแล้ว ไปทูบเศียรพระพุทธรองค์ ไม่รู้จะตกไปชั้นไหน ไปอยู่กับพระเทวทัตนั่น

ถาม: เป็นเพราะเศียรเป็นสิ่งที่สูงใน...

ตอบ: ที่คนเขาบูชา

ถาม: ที่คนเขากราบไหว้บูชา แต่ถ้าประตู ประตูก็ยังเป็นส่วนของวัดที่คณะศรัทธาช่วยกันบริจาคปัจจัยร่วมกันสร้าง

ตอบ: พระพุทธรูปมีเศียรแต่ปราศจากร่างกาย คนยังกราบไหว้นะ แต่ปราศจากเศียรเนีย เขาถือว่าเป็นกลางไม่ดี

ถาม: ก็ไม่ใช่พระพุทธรูปแล้ว

ตอบ: ถูก และคนจะถือเป็นกลางไม่ดี การกระทำนี้ผู้กรรมจะหนักมาก เพราะว่ามันจะกระทบกระเทือนไปจนถึงเทพเทวาทั้งสัตว์ตัวเล็กตัวน้อยเลย ไม่ใช่เฉพาะมนุษย์ เทพทั้งหลายก็มากกราบพระ สัตว์ตัวเล็กตัวน้อย ที่เขารู้จักศาสนา เคยเห็นสัตว์พวกหมา พวกไก่ ลิง ฯลฯ มานั่งเฝ้าพระพุทธรูป ก็คิดว่ามันจะกระเทือนไปแรงถึงขนาดไหน

ถาม: แล้วถ้าหากว่า ไปทูปหรือไปทำอย่างอื่นพึ่งที่วัด ที่ไม่ได้เกี่ยวกับศาสนา ไม่ได้เป็นตัวแทนของพระพุทธรูป หรือไม่ได้เป็นตัวแทนของพระ อย่างเช่นไปทูปบันได หรือไปทูปถังขยะ ยังจะต้องรับกรรมมากกว่าทูปถังขยะที่อื่นไหม

ตอบ: แน่แน่นอน เพราะว่าอะไรก็ตามที่อยู่ในวัด มันเป็นสิ่งที่มาจากส่วนรวม มันมาจากการที่คนเขาบริจาคกัน เกี่ยวข้องกับคนหลายคน ถ้าไปทำที่อื่น ๆ อาจจะเกี่ยวข้องกับครอบครัว เกี่ยวข้องกับองค์กร ต่อให้เกี่ยวข้องกับคนหมู่มากก็ไม่เหมือนกับศาสนา เพราะถ้าเกี่ยวข้องกับศาสนามันจะกระทบไปหมด คนทั้งหมดที่เป็นชาวพุทธ

ถาม: คนหลายคนด้วยแรงศรัทธา

ตอบ: แรงศรัทธาของชาวพุทธ แรงใจของเขา จะเสียใจขนาดไหน จะรู้สึกยังไง ผลกรรมที่ใช้มันถึงแรง

ถาม: เพราะมันเกี่ยวกับศรัทธา มีความเชื่ออยู่ในนั้นด้วย มันถึงได้เป็นเหมือนยิ่งเราให้ใจไปมากเท่าไร คนที่กระทำกับความเชื่อของคนอื่นนั้นก็โดนหนักเท่านั้นเลย

ตอบ: โดนหนัก

ถาม: ก็เหมือนกับว่า ถ้าเราจะร่วมบุญทำกระเบื้องให้วัดนี้ แล้วใครไปทุบกระเบื้อง ไปทุบศาลาตรงนั้น ก็กลายเป็นว่า

ตอบ: จะก็คนละที่เกี่ยวข้อง

ถาม: เจ้าภาพเพียบ

ตอบ: เจ้าภาพเพียบ แล้วเขาไม่รู้ว่าจะแผ้วไหนดเป็นของใครด้วย แล้วทั้งคนบู่อีกมันหลายคนเกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นแค่นั้นก็มากมายมหาศาลแล้ว เป็นของของตนที่แน่นอนหนา เพราะว่าทั้งจิตทั้งใจมันไข่มด

ถาม-ตอบ

๑๕๑

อิตาลีในรูป

ถาม: แม่คะ มีคนถามว่าในบทสวดมนต์จะมี รูป อังตตา เวทนา อังตตา อะไรพวกอย่างนี้ แล้วอังตตา คืออะไรคะ แล้วในบทสวดมนต์นะ เรา จะพิจารณาอย่างไร

ตอบ: อังตตา ตามความหมายของหลวงพ่อกุศลที่แปลไว้ นะ ว่า จากที่มีจิตใจไปถึงที่สิ้นสุด อังตตา หมายถึง สิ้นสุด อย่างท่านยกตัวอย่างว่า เมล็ดมะม่วง มีเมล็ดมะม่วงเมล็ดหนึ่ง มันยังเป็นเมล็ดมะม่วงอยู่ เมล็ดมะม่วงยังไม่เป็นอังตตา แต่พอเอาเมล็ดมะม่วงจิ้มลงพื้นดินแล้วมันงอก จากเมล็ดมะม่วงมันงอกขึ้นมาเป็นต้นมะม่วง เราเรียกเมล็ดมะม่วงเมล็ดนั้นว่าเป็นอังตตาไปแล้ว สิ้นสุดของการเป็นเมล็ดมะม่วง ทีนี้ถามว่า รูป อังตตา ก็เหมือนกัน รูป อังตตา ก็หมายถึงว่า รูป ก็จะเดินทางไปจนถึงที่สิ้นสุด คือ หมด วันที่เอาไปเผา เอาไปฝังทิ้ง จนมัน

เป็นเนื้อเดียวกันกับดิน หรือว่าเอาไปเผาแล้วกลายเป็นขี้เถ้า เราเรียกว่า รูป อันนั้น ๆ นะ เราเรียกเป็น อนัตตา ที่นี้เวลาสวดมนต์ เราบอกว่า รูปัง อนัตตา เวทนา อนัตตา ก็ให้รู้ว่า รูป ที่เป็นรูปของมนุษย์ เป็นรูปเด็ก รูปผู้หญิง ผู้ชาย รูปของสัตว์หรือรูปของกล่องของรูปขวดยา รูปโทรศัพท์ อะไรก็ได้ มันเปลี่ยนแปลงไปจนถึงสิ้นสุด คือมันแปรสภาพไปจนถึงว่า หมด ไม่มีเหลือ อันนั้นนะคืออนัตตา เราจะพิจารณา เอาอันนั้นมาพิจารณา ให้เกิดความแยกคางว่า ไม่มีอะไรอยู่คงที่ตลอดไป มันมีวันหมด อันนั้นคือรูปรูปเป็นอนัตตา

ถาม: แล้วถ้าหากว่าอัตตา อัตตากับอนัตตา มันเป็นเรื่องที่ตรงกันข้ามกัน เหรอคะแม่

ตอบ: ตรงกันข้าม คือ อัตตา เป็นตัวเป็นตน เป็นกลุ่มเป็นก้อน อนัตตา คือ หมดสิ้นของความเป็นอัตตาตรงนั้น หมดสิ้น สิ้นสุด เมล็ดมะม่วง เมื่อกี้ที่ยกตัวอย่าง ก็คือเป็นอัตตา คือเป็นกลุ่มก้อนจนเห็นและสัมผัส ได้ว่าเป็นเมล็ดมะม่วง แต่ถ้าเมล็ดมะม่วงนั้นแปรเปลี่ยนไปจนถึง เป็นต้นมะม่วงขึ้นมาเมื่อไหร่ เมล็ดมะม่วงอันนั้นนะ เป็นอนัตตา คือ สลายจากกลุ่มก้อน จากอัตตาไปเป็นอนัตตา มันอยู่ตรงกันข้ามกัน วิธีพิจารณาก็แบบนี้ เหมือนกับว่า นิจจังกูกับอนิจจัง อัตตาคูกับอนัตตา

ถาม: ค่ะ แล้วที่คนบางทีจะได้ยินว่า อัตตาตัวตน กับบางทีเขาก็พูดแค่อัตตาเฉย ๆ ตัวตนนี้มันเป็นตัวแปรของอัตตาหรือมันเป็นคำขยาย หรืออย่างไร ทำไมเขาพูดกันว่า อัตตาตัวตน

ตอบ: อันเดียวกัน คำว่าอึดตา ก็คือว่าแน่น ๆ เป็นก้อน ๆ สัมผัสได้ แล้วเรามาเรียกว่าตัวตน เป็นตัวเป็นตน ถ้าอึดตาคือก้อน เป็นชีวิตมนุษย์ ก็เรียกว่าเป็นตัวตน ถ้ารวมเข้ามา เป็นถ้วยแก้ว รวมแน่นเข้ามา เป็นโทรศัพท์ เราอาจจะไม่เรียกตัวตน เราเรียกว่า เป็นอันนั้น เป็นถ้วยนั้น เป็นโทรศัพท์เครื่องนั้น แต่ว่ามันก็คือ อัดกันแน่น อันนั้นเป็นอึดตา เราจะใช้ว่าตัวตนก็ได้ อึดตาเป็นถ้วยแก้วก็ได้ อึดตาเป็นโทรศัพท์ก็ได้หมด

ถาม: แล้วคำนี้ไม่ใช่เหมือนอัตรารีไซ้ใหม่ คือ ตรา เหมือนคุณค่าไซ้ใหม่

ตอบ: อึดตาอันนี้มันแปลว่า มีอยู่ เป็นกลุ่มเป็นก้อน มันแปลว่าอย่างนั้น มันแปลว่ารวมเป็นกลุ่มก้อนและสัมผัสได้ เห็นได้ เรียกว่า อึดตา

ถาม: แล้วอนัตตาก็คือ ไม่เป็นกลุ่มเป็นก้อน

ตอบ: อนัตตาก็คือว่า ไม่เป็นกลุ่มเป็นก้อน สลายไปแล้ว กลุ่มก้อนนั้นสลายหมดไปแล้ว

ถาม-ตอบ

๑๔๒

อิตาลีในนามขั้น

ถาม: ที่นี้อิตาลีในเรื่องรูป แม่พูดไปเมื่อก็ อิตาลีในเรื่องนามขั้นละคะ
อย่างที่พูดถึงว่าในบทสวดมนต์ก็จะมีเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ
เราจะคุยงไป หรือเข้าใจยังไงดีคะ

ตอบ: ถ้าสมมติว่าในลักษณะของรูปขั้นที่เราจะต้องได้ เราก็เรียกว่าเป็น
อิตาลี แต่อิตาลีที่เราจะต้องไม่ได้ เช่น เวทนาหรือสัญญาพวกนี้
มันก็มีเป็นอิตาลีเหมือนกัน คือว่า เมื่อไหร่ที่เรารู้สึกโกรธ รู้สึกดีใจ
แสดงว่าอิตาลีในเวทนาเกิดแล้วและถ้าเวทนานั้นหมดไปแล้ว หาย
โกรธแล้ว เราเรียกว่า เวทนานั้นสิ้นสุดแล้ว ถ้าสิ้นสุดก็คือว่าอารมณ์
โกรธนั้นเป็นอนัตตา เวทนานั้นเป็นอนัตตา

ถาม: คือถ้ามันตั้งขึ้นเมื่อไหร่ เป็นอิตาลี

ตอบ: อิตาลีทันที

ถาม: พอมันดับลงไป

ตอบ: มันหาย มันดับ

ถาม: มันหาย สลาย เปลี่ยนไป ก็คือเป็นอนัตตา

ตอบ: เป็นอนัตตา แม้กระทั่งสัญญาก็ตาม สัญญาที่เราจำได้ว่า คนคนนี้ เราเคยรู้จัก หรือว่าเราเคยทำสิ่งนี้ ทำกับข้าว สูตรนี้ ใส่แบบนี้ ๆ เราจำได้ มันเป็นอัตตาทายอยู่ อัตตาของสัญญานั้น ๆ เรื่องนั้น ๆ แต่เมื่อไหร่ก็ตามที่สัญญานั้นนะ มันจำไม่ได้แล้ว ใส่อะไรไปบ้างก็ไม่รู้ จะทำแกงส้มด้วยนี้ ใส่อะไรบ้างก็ไม่ได้เลย จำไม่ได้เลย ก็แสดงว่า สัญญานั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องการกระทำนั้น ๆ เป็นอนัตตาไปแล้ว ไม่เหลือแล้ว

ถาม: สังขารละคะแม่

ตอบ: สังขารก็เหมือนกัน สังขารเราก็ปรุงแต่ง สังขารมันมีทั้งรูปทั้งนาม ถ้าสังขารทางรูป มันเห็นชัดเจน ดับไปก็ชัดเจน สังขารทางนามธรรมเราปรุงแต่งไปแบบนึง เช่นว่า ถ้าไปเจอคนนี้ เขาจะต้องรักเรา เขาจะทำกับเราอย่างดีคือ หาอาหาร ต้อนรับเรา จัดที่นั่งนอนหมอนมุ้งให้เราอย่างดี แต่ว่าคิด ๆ ไป พอคิดกลับ ก็เห็นว่าคนนี้ เคยทำไม่ดีกับเรา แบบไหน ยังไง ใจความคิดอันเดิม มันเป็นอนัตตาไปเลย ใจปรุงแต่งแต่แรกมันเป็นอนัตตา ความไม่พอใจ ปรุงแต่งอันหลังมันมาแทนที่ เพราะฉะนั้นอันแรกเป็นอนัตตาไปแล้ว

ถาม: ถ้าเงื่อนอนัตตาก็เหมือนเป็นโมฆะไหมคะ เหมือนกับมันหายไป

ตอบ: มันไม่เหมือน มันไม่เป็นโมฆะ

ถาม: ไม่เป็นโมฆะ

ตอบ: ถ้าเป็นโมฆะนี้มันเป็นกลุ่มเป็นก้อนได้อยู่ ยังเป็นก้อนอยู่ แต่ไม่เอาก็แค่นั้น แต่ถ้าอนัตตานี้หมายถึงสิ้นสุด จบสิ้นไม่เหลือสภาพเดิม

ถาม: โอเค

ตอบ: มันสิ้นสุด มันจบ มันหมด เพราะฉะนั้นเราบอกว่าเป็นโมฆะ น่าจะไม่ได้

ถาม: เหลือขั้นอีกอันหนึ่งคือ วิญญาณ อันนี้วิญญาณเป็นอนัตตาอย่างไรคะแม่

ตอบ: วิญญาณนี้จะเข้าใจยากหน่อย แต่จะลองอธิบายดู น่าจะเข้าใจได้ วิญญาณนี้คือการรับรู้ สิ่งนี้เรารู้จักมาก่อน เรารับรู้ไม่ว่าจะเป็นทางตา ทางหู ทางจมูก ลิ้น และสัมผัสต่อของขึ้นชื่อว่ารูปทรงสัณฐานเป็นอย่างไร มีกลิ่นไหม ทำเสียงอย่างไร มีรสชาติหรือเปล่า หรือแข็งอ่อนไหม และเมื่อรับรู้ แล้วก็ดับไป ตอนรู้เรียกวิญญาณเป็นอัตตา พอรู้แล้วก็ดับไป เรียกช่วงที่ดับไปนี้ว่าวิญญาณ เป็นอนัตตา

ถาม: เราควรจะพิจารณาเรื่องนามขั้นในหัวข้ออนัตตาเนี่ย รวมไหมคะ หรือควรแยกเป็นแต่ละนามขั้น คือ เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

ตอบ: หลวงพ่อบอกว่าให้ทำเป็นคู่ ๆ จะจับเอารูปคู่กับเวทนา คู่กับสัญญา สังขาร วิญญาณ แล้วก็เอาสัญญาคู่กับรูป คู่กับเวทนา คู่กับสังขาร คู่กับวิญญาณ คือเอาเป็นคู่ ๆ กัน แล้วก็มาสลับกัน

ถาม: เป็นคู่ยังไงคะแม่

ตอบ: เป็นคู่ก็เช่น รูปไปกับเวทนา เราจะดูรูปกับเวทนา ถ้ารูปมีแล้วนี่ เวทนา จะมีอะไรบ้าง เราปวดหัวปวดตัวเจ็บกาย อะไรแบบนี้ก็เรียกว่ารูปไปกับเวทนา หรือไปกับความรู้สึกเศร้า กับความดีใจ อันนี้ก็ไปเวทนา คู่กับรูป มีรูปแล้วจึงมีสิ่งนี้เกิดขึ้น แล้วถามเมื่อไหร่ เราควรจะพิจารณา ไปหมด หมุดใหม่ ยังไง อันนี้ถ้าเราเอารูปคู่กับเวทนา เราก็จบอยู่แค่นี้ ได้ แต่ถ้าเราเอารูปคู่กับสัญญา รูปคู่กับสัญญาว่ายังไง สัญญาจำได้ว่า รูปนี้คือใคร รูปนี้ทำให้เรารู้สึกยังไง รูปนี้เคยกัคนอื่นจนตาย อย่างกับงู ลักษณะแบบนี้ เคยกัคนอื่นจนตาย สัญญานี้มันจะจำ พอจำเอาไว้นี้มันก็จะบอกว่า เห็นรูปอันนี้เมื่อไหร่ สัญญาจะบอกว่า ต้องไปห่าง ๆ ไม่งั้นอาจจะถูกกัคนจนตาย อันนี้คือจับเป็นคู่ ๆ กัน

ถาม: แล้วเราดูเพื่ออะไรคะ ที่จับเป็นคู่ ๆ คืออันนี้ก็เป็นเหตุ อันนี้จึงเป็นผลอย่างนี้ คือเราจะดูเพื่ออะไรคะแม่

ตอบ: ดูเพื่อให้เข้าใจ การทำงานของขันธ์ ขันธ์ ๕ เราจะต้องเข้าใจว่า ขันธ์ ๕ ทำงานสัมพันธ์กันยังไง แต่ละตัวมันคืออะไร ทำงานยังไง แล้วสัมพันธ์กันกับขันธ์ตัวอื่น ๆ ยังไง ทั้งสี่ คือขันธ์หนึ่ง จะไปสัมพันธ์กับอีกสี่ขันธ์ยังไง คือรูป จะสัมพันธ์กับเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ยังไง เราดูเพื่อให้เข้าใจ การทำงานของขันธ์ เพราะว่าเราเกิดตายอยู่ในโลกใบนี้ ก็กับก็กลับ ก็เพราะขันธ์ ๕ อันนี้อันเดียว

ถาม-ตอบ

๑๔๓

การขอขมาพระรัตนตรัย

ถาม: ในบทสวดมนต์ทำวัตรเย็น ทำไมต้องมีการขอขมาพระพุทธ ขอขมาพระธรรม แล้วขอขมาพระสงฆ์ ละคะแม่

ตอบ: ตอนจะขอขมานี้ จะขอขมาตอนไหนก็ได้หมดเลย ไม่จำเป็นต้องเป็นตอนเย็น จะเป็นเช้าก็ขอขมาได้ แต่การที่เขาเอาไปไว้ในตอนเย็น เพราะจะทำให้เราหลับฝันดี คือมันเป็นการจบของวันนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างวันนี้จบลง จะนอนแล้ว จุรกิจะอะไรหมดแล้ว ขอขมานี้ก็หมายความว่า มันวุ่นจบทั้งหมดลงไปด้วยกันหมดเลยว่า ขอขมา และก็จะรู้สึกเหมือนกับว่าวันทั้งวันนี้ ถ้าทำผิด ก็ขอให้อดโทษให้เราด้วย เราก็นอนหลับฝันดี พรุ่งนี้เริ่มต้นใหม่

ถาม: คนที่จะต้องขอขมามันต้องมีความผิดไหม ถ้าหากว่าเราไม่ได้ทำผิดอะไรต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วเราขอขมาแบบนี้ มันจะเป็นการแก้ปุดแต่ไม่รู้สึกไหม

ตอบ: สำหรับแม่ส่วนตัวนะ เวลาแม่ขอขมาเนีย แม่ก็จะรู้เนาะว่าตัวเองคิด เราคิดพิจารณาบางทีเราก็อธิพระพุทธเจ้าเนาะว่า แล้วทำไมพระพุทธองค์ถึงได้เกเรในชาติกเรื่องหนึ่ง ที่ท่านยังเป็นพระโพธิสัตว์ เป็นนักมวยปล้ำ หรือว่าการที่พระพุทธองค์บอกว่า พวกท่านกำลังคุยอะไรกันอยู่ และก็พอดุดแล้วท่านก็จะมีเรื่องราวของท่านขึ้นมาเล่าให้ฟัง บางทีเราก็อจะมีนิดนึงว่า อืม พระพุทธเจ้าก็รู้ว่าเขาคุยอะไรกันก็พุดเลยไม่ได้หรือ บางทีมันมีสันดานมนุษย์ มันก็อดไม่ได้ที่จะแขวะนุ่นแขวะนี่ ทั้ง ๆ ที่ ก็ทั้งรักทั้งบูชาท่านเหนือสิ่งอื่นใด แต่การที่เรขอขมาแบบนี้มันจะดี มันจะทำให้เราระลึกได้ว่า วันนี้บังอาจที่จะคิดว่า พระพุทธเจ้าก็ยังเป็นแบบนี้เน้อ อะไรอย่างนี้ บางทีเราพิจารณาไม่สุด เราขอขมาไว้ เรารู้ตัวเราเองดี หรือพระธรรม วันทั้งวันบางทีเราก็อธิพระธรรมทั้งวันเหมือนกันนะว่า ทำไมโลกนี้ไม่ยุติธรรมเลยอะไรแบบนี้ เรายังพิจารณาไม่สุด เวลาเราขอขมา เราก็อจะระลึกได้เสมอแหละว่าวันนี้เราได้คิดอะไร แขวะพระธรรมไปบ้าง หรือแม้พระสงฆ์ที่เราไม่รู้ตัวด้วยซ้ำว่าท่านเป็นอริยสงฆ์หรือเปล่า ถ้าบังเอิญว่าท่านเป็นอริยสงฆ์ เราก็อขอขมาไว้ ณ ที่นี้ด้วยนะ อย่างนี้ ใจเรา

จะสบาย เหมือนกับว่า ได้ทำหรือไม่ได้ทำก็ตาม ได้ขอขมาแล้ว มันเหมือนกับเราปลดปล่อยตัวเอง ให้ตัวเองไม่ข้องคา และระลึกอยู่เสมอว่า อย่าจ้วงจาบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ถาม: แต่ถ้าเราขอขมาโดยที่ไม่ได้คิด ระลึกถึงสิ่งพวกนี้ มันจะได้อะไร ไหมคะแม่

ตอบ: อย่างน้อยได้สร้างนิสัย การกล่าวคำขอโทษขอขมา มันเป็นการ ถ่อมตัว เป็นการยอมแพ้เป็น สำนึกบุญคุณคุณ เป็นการเปิดเผยตัวตน เหมือนเป็นการสารภาพ พุดแล้ว ทำแล้ว มันรู้สึกดี ใจจะสบายไม่มีความลับกับตัวเองอีกต่อไป

ถาม-ตอบ

๑๕๕

รายการผี ๆ

ถาม: มีรายการช่องส่องผีที่มีบ๊วย อาจารย์เรนนี่ เจมส์ เขาก็จะไปวัดต่าง ๆ แล้วก็เห็นวิญญาณ เห็นเปรต เห็นอะไรพวกอย่างนี้ ทีนี้มีรายการหมอปลา ซึ่งปราบสัมภเวสี ถ้าเราจะดูรายการพวกนี้ เราจะดูในแง่ธรรมะ จะดูเป็นประโยชน์ยังงัยคะแม่

ตอบ: เอาทีละรายการนะ อย่างรายการของหมอปลาเนี่ย ทำให้เห็นว่าเป็นคนไทยส่วนใหญ่จงมายมาก ไปพูดเอาเลขบ้าง และกลั้วกันแบบไม่มีขอบเขตเลย อะไรก็ไหวได้หมด ข้างทางเห็นอะไร ๆ ก็ไหว การที่หมอปลามมา แล้วก็ทำให้เห็นว่าเป็นอย่างจงมายมากนักรายการของเขา ก็ไม่ได้ไปลบหลู่ แต่เป็นการไปช่วยเสียมากกว่า ไม่ให้คนจงมายไม่ให้คนเชื่ออะไรผิด ๆ ให้เชื่อพระพุทธเจ้าให้เชื่อกรรม แล้วอีกอย่างนึง ที่ได้จากรายการของเขา คือ เขาพยายามจะบอกจะเตือนคนที่

ยังอยู่ว่า อย่าโง่กิน อย่าโง่โลก อย่าทำผิดศีลผิดธรรม ผลของมันจะตามติดไปตอนที่ตายไปแล้ว แล้วผลของมันหนักหนาแค่ไหน อันนี้รายการของหมอปลาทำให้เห็นชัดเจน ส่วนรายการของ

ถาม: ช่องส่องผี

ตอบ: ช่องส่องผี แม้ก็เห็นว่า ข้อมูลบางอย่างเนี่ย อาจจะไม่ไหวไปบ้าง อย่างกับบอกว่าพระเจ้าตากยังอยู่ หากสมมติว่าในกรณีที่พระเจ้าตากไปแล้วละ ถ้ามีคนรู้ว่าพระเจ้าตากท่านนิพพานไปแล้ว มันก็ทำให้เห็นว่า รายการนี้เหลวไหลจะรู้ได้ยังไงว่าท่านยังอยู่จริงหรือเปล่า ที่นี้สำหรับแม่แล้วเอามาพิจารณาธรรมะ จะอยู่จริงหรือไม่อยู่จริงก็ตาม เอาที่ว่าเรื่องราวที่เขาเอามาเล่าให้ฟัง ว่าเกิดการโง่กินยังงี้บ้าง คนทรยศต่อกันเป็นยังงี้บ้าง คนไม่รักชาติ คนหวังให้ตัวเองสบายดีครอบครัวเดียวหรือเฉพาะพรรคพวกของตัวเอง ไม่แคร์คนอื่นอย่างเนี่ย ทำให้ประเทศชาติล่มจมได้

ถาม: อย่างเรื่องฆ่าตัวตายก็เยอะ

ตอบ: ใช่ หลายนางของเขา เราเห็นว่ามันเป็นประโยชน์ ส่วนเรื่อง บางเรื่อง ที่คนไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ามันจริงหรือไม่จริงอย่างที่ว่า พระเจ้าตากยังอยู่ไหม หรืออะไรอย่างนี้ ต่อให้แม่รู้มานะ พูดว่าสมมตินะ ว่าแม่รู้มาว่าพระเจ้าตากไปแล้ว นิพพานแล้ว แม้ก็ยังจะดูของเขาอยู่ดี ก็ยังจะฟังที่เขาพูดอยู่ดี เพราะว่าเขาเอามาเล่าก็คือประวัติความเป็นไป ความเป็นมา ของเรื่องที่มีมันเกิดขณะนั้น ๆ แล้วคนทรยศต่อกันเป็น

ยังไง คนในชาติไม่รักสามัคคีกัน มันจะแยกได้แคไหน ดูแล้วทำให้คนรักชาติ ทำให้คนอยู่ด้วยกันอย่างสังวรมากขึ้น เกี่ยวกับกรรมที่จะมาทำร้ายเราในตอนหลัง แคนั้นมันก็มากมายพอแล้วที่เราจะติดตามดูของเขา

ถาม: แล้วช่องส่องผีเขาก็จะมีอีกประเด็นหนึ่งคือจะพูดเรื่อง อยากให้คนไทยสามัคคีกัน การที่จะดูรายการมันจะช่วยให้คนสามัคคีกันได้หรือ

ตอบ: ได้สิกลัวกรรมไง ประวัติที่เล่ามาทั้งหมด แล้วกรรมมันให้เห็นว่าคนทรยศ อย่างมีตอนหนึ่งกับพระยาพลเทพ คนทรยศต่อชาติ คนที่เป็นไส้ศึก แล้วสุดท้ายเป็นยังไง เขาทำให้ดูว่าทุกวันนี้ยังเป็นปรตอยู่ มีอะไรครอบห้อยอยู่ ปวดหัวอยู่ตลอดเวลา ขนาดเป็นปรตนะ ก็ขอให้ใครช่วยก็ไม่มีใครช่วยได้ อันนั้นมันทำให้เราเห็นว่า เอาประโยชน์จากเขาได้ยังไง คนไม่รักชาติ แล้วจะเกิดอะไรขึ้น ถ้าคุณไม่รักชาติ คุณทรยศต่อพรรคพวกเพื่อนฝูงคนไทยด้วยกัน ผลเกิดมาเป็นอะไรบ้าง มันจะทำให้คนเกรงกลัวต่อกรรม ต่อบาป ไม่มากก็น้อย

ถาม: แล้วการเกรงกลัวนี้ ก็จะทำให้คนสามัคคีกัน

ตอบ: สังวร เขาจะสังวรมากขึ้นว่า การกระทำของเขามันสร้างเหตุร้ายได้แคไหน การไม่สามัคคีกัน การไม่รักชาติของตัวเอง ผลมันเป็นยังไง ถ้าเรารักกันเอง ช่วยเหลือกันเอง ผลมันก็จะออกมาอีกแบบหนึ่ง มันมีประโยชน์ ยิ่งไงก็มีประโยชน์

ถาม: แล้วแม่คิดว่าประเด็นของหมอปลาจริง ๆ คืออะไร คือเขาก็พูดหยาบคายด้วยบางที ในช่องของเขาก็ไม่ใช่แค่เรื่องปราบสัมภเวสีแล้วบางทีวิธีของเขามันดูเหมือนก็ไม่ได้มีวิธีอะไรมากมายด้วยซ้ำ คือเขาพยายามจะสอนแค่ว่าไม่ให้คนงมงายหรือคะ

ตอบ: ต้องไปดูของเขาหลาย ๆ ตอน เขาจะเล่าถึงประวัติของเขาว่า เขาทำยังไงเขาถึงได้มาซึ่งญาณพวกนี้ที่ทำให้ผีหรือสัมภเวสีกลัวเขา เขาก็รำเรียนมา เหมือนกับเขาก็ถูกเลือกมา แต่จุดหลักของเขาจริง ๆ ที่แม่ดูแล้วได้ประโยชน์ก็คือว่า เขาทำหน้าที่แทนยมทูต มาเก็บกวาดวิญญาณที่อยู่ไม่ถูกที่ถูกทาง

ถาม: เร่ร้อน

ตอบ: เหมือนกับพวกไม่มีบ้านอยู่ เหมือนกับพวกขอทานที่ยังขอทานในภาคของผีนะ คือเร่ร้อนหรืออะไรอย่างนี้ เขาก็จะไป เหมือนกับไปปลุกให้ตื่น ไปบอกให้รู้ตัวว่า ไปเกิดซะ ปรับภพภูมิ คิดดีทำดีแล้ว ก็ปรับภพภูมิตัวเองซะ อย่ามาอยู่ตรงนี้แบบนี้ อยู่ไปนาน ๆ ก็มีแต่สร้างเวรสร้างกรรม มาหาอยู่หากินกับมนุษย์ ซึ่งมันเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก คือจะมาแฝงอยู่กับมนุษย์เพื่อกินกับเขา อยู่กับเขา ตัวเองไม่ใช่คนแล้ว มันก็อยู่ยาก มันอยู่ได้ไม่นาน แล้วก็ผิดปกติ เขาก็จะขับไล่ แม้ว่าจุดหลักที่เห็นก็คือ หมอปลาเหมือนกับว่า ไม่ได้มาขับไล่ทุบตีนะ มาขับไล่บอกให้ไปอยู่ให้ถูกที่ถูกทาง อย่ามาแฝงอยู่กับอะไรที่เขาทำ ที่อยู่อะไรนะ

ถาม: ศาลพระภูมิ

ตอบ: ศาลพระภูมิที่เขาตั้งให้บ้าง แล้วก็มาแย้งชิงกับปีศาจตนอื่น ๆ บ้าง ซึ่งมันเหมือนกันแหละกับโลกมนุษย์ ว่าอยู่กับนักเลงเขาปฏิบัติต่อเรายังไง ไม่ดียังไง อะไรแบบนี้ ซึ่งหมอปลาเขาก็เหมือนกับมาปรับภพภูมิ มาบอกพวกนี้ว่าไปอยู่ในที่ที่ถูกต้องด้วยซ้ำ แม่เห็นว่าเป็นอย่างนั้น

ถาม: ถ้างั้นทั้งสองรายการก็มีประเด็นที่คล้ายกันและก็ต่างกัน

ตอบ: ใช่

ถาม: แต่ยังไงก็มีประโยชน์ต่อนักปฏิบัติอยู่ดี

ตอบ: เป็นประโยชน์ต่อนักปฏิบัติอยู่ดี ก็ได้เห็นชัดเจนขึ้น

ถาม-ตอบ

๑๔๕

บุญจากการถวายอาหารที่ไม่มีใครฉัน

ถาม: แม่คะ คนมาถวายอาหารให้แม่ หรือให้พระ ถวายสัจงานพูน ๆ เยอะ ๆ ๆ ๆ แล้วจริง ๆ คนที่ได้รับพระเคนไม่สามารถที่จะกินได้ ทั้งหมด หรือบางที่บางอย่างที่เอามาไม่ถูกธาตุชั้นนี้อาจจะแพ้ด้วยซ้ำ ที่นี้คนที่เอามานี้ เขาจะได้บุญไม่ครบไหม ในการที่ว่าไม่กินให้ หรือไม่กินให้หมด

ตอบ: ได้สิ แค่คิดว่าจะเอาอาหาร เอามาถวาย การจัดหา การเตรียมอย่าง ประณีต การเสาะแสวงหาอาหารดี ๆ การจัดเตรียมแค่นั้น ก็เป็น บุญกุศลแล้ว ครั้นพอได้เอามาถวาย และท่านก็รับแล้ว นั่นก็สำเร็จ ประโยชน์แล้ว เขาจะฉันให้หรือไม่ฉันให้ ก็สำเร็จประโยชน์แล้ว ก็เหมือนกันกับทำบุญกับพระปลอมกับทำบุญกับพระจริง ทำบุญกับพระปลอมได้ขึ้นสวรรค์ ได้ไปอยู่บนสวรรค์ ทำบุญกับพระจริง

พระปัจเจกด้วยซ้ำ แต่ตกรรก อันเดียวกัน มันอยู่ที่ใจ เมื่อจิตใจ
ผ่องใส เมื่อเราให้แล้ว จบ ให้แล้วมีความสุข เต็มที่แล้ว บุญได้เต็มที่

ถาม-ตอบ

๑๕๖

ทำไมคนไม่รู้คุณคนถึงไม่เจริญ

ถาม: จะได้ยินบ่อย ๆ ว่า ลูกที่อกตัญญูจะค้าไม่ขึ้นและก็จะไม่เจริญ ทำไมเขาพูดแบบนี้ล่ะคะแม่

ตอบ: ไม่ใช่แค่พูดแบบนี้ละ มันเป็นเรื่องจริง ๆ

ถาม: ทำไมมันถึงเป็นเรื่องจริง ๆ อย่างนั้นล่ะคะ

ตอบ: อย่าลืม เมื่อเราพูดถึงว่าคนอกตัญญู คนมักจะคิดว่า อกตัญญูในที่นี้คือไม่รู้คุณพ่อแม่ ไม่รู้คุณคนที่เลี้ยงเรามา เท่านั้น ขึ้นชื่อว่าคนอกตัญญู มันอกตัญญูทั้งหมด คือสันดานจะไม่รู้คุณคน เพราะฉะนั้นคนที่รู้คุณคน จะคบค้ากับใครได้ จะทำอะไรกับใครเขาได้ อย่างดีก็ได้แค่ครั้งเดียว พอคนรู้ว่าคนนี้เป็นคนไม่รู้คุณคน คนอื่นเขาทำดีด้วย ตัวเองก็จะเอาแต่ดี แต่ไม่ตอบแทนความดีนั้น เขาก็

จะทำกับเราแค่ครั้งเดียวแหละ ทำครั้งเดียว พอเสร็จเราก็จบจาก คนนี้ จบจากคนเอ ก็ไปคนบี คนบีเขาก็จะทำแบบนั้นเหมือนกัน เพราะว่าคุณไม่ตอบแทน คุณไม่รู้คุณ เพราะฉะนั้น คนจะมีสักกี่คนล่ะ คุณก็ต้องหาไปเรื่อย มีร้อยคนคุณก็หาจนครบร้อยคน ก็ไม่มีใครจะทำกับเราแล้ว ทุกคนทำครั้งเดียว คนที่รู้จักคุณ คนที่ทำกับหนึ่งคน ทำกับสองคน มันกลายเป็นว่า ถ้าคุณรู้จักคน จากหนึ่งคนก็กลายเป็นไม่รู้กี่คน คนที่สองก็ไม่รู้จักครั้งที่ตอบแทนคุณกันไปมา ส่วนคนที่ไม่รู้จักตอบแทนก็จะได้แค่ครั้งเดียว คนอื่นเขาบอกต่อ ๆ กันว่า คนนี้ไม่ดีหรอก ไม่รู้จักคนอย่าไปทำด้วย อย่าไปคบ มันก็หมดนะ คนเราปากต่อปาก มันเร็ว

ถาม: แล้วมันเกี่ยวกับการค้า ที่เขาเจาะจงว่าค้าไม่ขึ้นนะ มันเกี่ยวกับการค้าขายทำธุรกิจ ยังไงล่ะคะแม่

ตอบ: ยังไง

ถาม: การที่คนออกตัณญาเขาบอกว่า จะค้าไม่ขึ้นนะ

ตอบ: ค้าไม่ขึ้นไง เวลาคุณทำธุรกิจ สมมติว่า นิชาทำธุรกิจกับแม่ แล้วนิชา 'ไม่รู้คุณ ทำครั้งนึงแล้ว แม่ได้ให้อย่างดี แต่ว่านิชาไม่สนใจจะตอบแทน พอแม่ขอความช่วยเหลือจากนิชาบ้าง นิชาไม่ให้ ไม่มีให้ แล้วก็แถมไม่ตอบแทน พอนิชาไปทำกับคนอื่น ก็ทำแบบเดียวกันอีก

ถาม: ก็ไม่มีใครอยากร่วมธุรกิจด้วย

ตอบ: ไม่มี

ถาม: ก็เลยค้าไม่ขึ้น

ตอบ: ค้าไม่ขึ้น หนัก ๆ เข้าก็จะไม่มีพรรคพวก ไม่มีเพื่อนฝูง เกิดอะไรขึ้น
ไปขอความช่วยเหลือกับใครเขาก็ไม่ได้

ถาม: ถ้างั้นอกตัญญูมันเหมือนอย่างนี้ไหมคะว่า ได้อะไรแล้ว ไม่ให้เครดิต
ผู้ให้

ตอบ: ไม่แบ่งปันค่ะ

ถาม: ไม่แบ่งปัน คือไม่เห็นค่าในสิ่งที่เขาให้ก็หนึ่ง สองคือไม่ตอบแทน

ตอบ: ไม่แบ่งปันด้วย

ถาม: ไม่แบ่งปัน

ตอบ: ไม่เห็นความดีของคนอื่น

ถาม: คือจะเอาอย่างเดียวไม่ให้

ตอบ: ใช่ อกตัญญูนี้กรวมหมดแหละค่ะ คือว่าตัวเองดีอย่างเดียว ตัวเอง
อยากได้อย่างเดียว ไม่ตอบแทน คำว่าอกตัญญูนี้คือไม่ตอบแทน
ไม่ตอบแทนในสิ่งที่เขาทำกับตัว

ถาม-ตอบ

๑๔๗

ยมทูตเอาไปผิตคน ให้เที่ยวดูนรกก่อนกลับ

ถาม: บางทีจะได้ยินเรื่องยมทูตมารับผิตคน สมมติชื่อแก้วเหมือนกัน แต่ว่าไปรับแก้วที่เป็นผู้ชาย แทนที่จะรับแก้วที่เป็นผู้หญิง แล้วพอลงไปอยู่ที่นรกแล้วหรืออยู่ที่ไหน ที่เขาเปิดหนังสือให้ดู แล้วโอะ ตาย ผิตคน อะส่งกลับ แต่ว่าก่อนที่จะส่งกลับ เขาจะให้ดูให้รอบ หรือบางทีให้คาถาอะไรด้วย ๑. ทำไมเขาถึงให้ดู เพื่ออะไร ๒. คาถานี้เขาให้ทำไม

ตอบ: ก่อนอื่นนะ ต้องเชื่อว่าเรื่องนี้จริงก่อน เราพูดในรากฐานของการที่เชื่อว่าจริง ว่าทำไมถึงต้องดูให้ทั่ว ก็หลายรายการมาก ก็บอกว่าไหน ๆ ก็ไปแล้ว ให้ดูเสียให้ทั่ว เพื่อที่จะมาบอกชาวบ้านได้ว่า นรก สวรรค์ มีจริง อย่างประมาทในการอยู่ ทำมาหากิน หรือว่ากลโกง หรือว่า ได้โต๊ะหรือมีเส้นสายหรือทำผิดศีลผิดธรรมอะไรพวกนี้ คนก็จะได้สังวรมากขึ้น สัตว์โลกก็จะได้สังวรมากขึ้นว่า บาปกรรมมีจริง โทษทัณฑ์

ที่พูด ๆ กันเนี่ยมันมีจริง ถ้าใครเชื่อก็จะได้กำไรไป จะมีจริงหรือไม่จริงก็ตามนะ ได้กำไรไป ทำดีต่อมนุษยโลก ทำดีต่อสัตว์อื่นทั่วไป โดยที่ว่าถ้าเกิดมีจริงเราไม่ต้องไปชดใช้

ถาม: แต่การที่ยมทูตบอกแบบนี้ เขาจะหมดงานไหมคะแม่ คือเหมือนกับไปบอกคนว่า ทำดีนะ พอทำดี คนไม่ตกรนรกไม่ทำบาปกรรมพวกนี้ เขาจะไม่มีการทำไหมคะแม่

ตอบ: ไม่ต้องห่วงเลย งานของยมทูตนะมากมายก่ายกอง บอกอย่างนี้แล้ว คิดเหวอว่าคนจะเชื่อ แม่ถึงบอกว่าถ้าเชื่อนะ มันจะดีแบบนี้ ๆ แต่คนร้อยคนจะมีสักคนที่เชื่อ เอาเฉพาะศาสนาพุทธด้วยกันเท่านั้นนะ ยังมีศาสนาอื่นอีกตั้งมากมายที่เขาไม่เชื่อเรื่องนรกสวรรค์ ไม่ต้องห่วงหรอกว่ายมทูตจะไม่มีการทำ เพราะว่าต่างศาสนาก็ใช้ยมทูตคนเดียวกัน คนเดิม

ถาม: มีบางกรณียมทูตจะบอกว่า ยังไม่ใช่เวลาของเธอ คือ เธอจะต้องตายอีกแปดปีข้างหน้า และบอกด้วยว่า วันเดือนปีนั้น ๆ จะมีอุบัติเหตุให้สวดคาถานั้นจำไว้ดี ๆ แล้วพอวันนั้นมาถึงก็เกิดเหตุจริง ๆ แล้วเขาก็สวดคาถาที่ได้มานี้ ซึ่งมันช่วยจริง ๆ คือยมทูตจะทำเพื่ออะไร จะบอกเพื่ออะไร

ตอบ: อย่างที่เขาบอกให้สวด ปะโต เม ตัง ประระชีวินัง สุขะโตจฺจติ จิตตะเมตตะ นิพพานัง สุขะโต จฺจติ เขาบอกว่าอย่างนั้น ก็คือว่าบทสวดนี้ ถ้าแปลไปแล้วเนี่ย ก็หมายถึงว่าให้รำลึกถึงว่านรกที่ไปเห็นมาเป็นยังไง หรือว่าสิ่งที่เราไปเห็นว่าคนทำผิดแล้วเป็นมาอย่างไร ก็ช่วยได้

ถ้าแม่คิดเองคนเดียวว่าจะว่า ถ้าช่วยก็คือช่วยเตือนสติตัวเอง ให้ระลึกถึงตอนนั้นที่เกิดขึ้นเป็นยังไง เตือนตัวเองให้ทำดี แม้กระทั่งวินาทีสุดท้ายที่จะตายก็ตาม ให้คิดดี ให้เตือนสติว่า ที่เราไปเห็นมานั้น มันมีจริง ไม่อยากไปที่นั่นอีก ก็ให้รำลึกถึงบทสวดมนต์นี้ คืออะไรสักอย่างที่ทำให้เรารำลึกถึงตลอดเวลา สิ่งนั้นมีจริง อย่าปลั่งเปลอ อย่าลืม

ถาม: ถ้างั้นจริง ๆ แล้วมันก็ไม่ใช่ว่าให้อาคาถานี้ไปใช้ ณ วันนั้นวันเดียว แต่ว่าการที่คุณจะใช้คาถานั้นได้ คุณต้องท่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะจำได้

ตอบ: ใช่ ต้องสวดประจำ

ถาม: ก็คือระลึกถึงได้ว่านรกมีจริงนะ น่ากลัวนะที่เราเห็น ถ้าเราไม่อยากไปที่นั่นอีก อย่าทำชั่ว จริง ๆ ยมทูตก็คือ เหมือนกับเป็นกลอุบายให้คนทำดีมีสติ ใช่ไหมคะแม่

ตอบ: ใช่ บอกว่าถึงนิพพานเลย ปะโต เม ตัง ประระชีวินัง อันนี้เราต้องไปหาคำแปลนะ แต่เท่าที่แม่ฟังดูคร่าว ๆ เนี่ย ปะโต เม ตัง ประระชีวินัง สุขะโตจฺจติ ก็คือว่า มันเกี่ยวกับชีวิตของเรานี้แหละ ว่าจะให้ สุขะโตจฺจติ คือให้มีความสุข มาเกิดแล้วให้มีความสุข คุณจะต้องสั่งวาระสั่งว่า ไม่ทำร้ายคนอื่น ไม่ทำเรื่องร้ายแรงทั้งหลาย ไม่มีผิดศีล คือศีล ๕ นั้นแหละ และ จิตตะเมตตะ นิพพานัง สุขะโตจฺจติ คืออันนี้ ให้รำลึกไว้ในหัวใจตลอดเวลาว่า อย่าทำสิ่งนี้ตราบเข้านิพพาน แล้วจะมีความสุข จิตตะเมตตะ นิพพานัง สุขะโตจฺจติ

ถาม: แต่ว่า คนขอवादรูปยมทูตหรือพูดเรื่องยมทูต น่ากลัว ๆ จริง ๆ พอมาฟังเรื่องการจับตัวผิตไป แทนที่จะส่งกลับเฉย ๆ แต่กลับให้ทั่วนรกเพื่อจะเป็นอุบายช่วยมนุษย์บนโลกให้รู้จักเกรงกลัวต่อบาป แล้วทำไมคนชอบเหมือนวาดภาพท่านว่าท่านร้าย

ตอบ: แน่นอนละสิ กลียุคสามส่วนเชียวนะ คนเลวคนชั่วนะ เพราะฉะนั้นคนเลวคนชั่วเอามาพูดเนี่ย ก็ต้องพูดถึงท่านในแง่ที่ท่านน่ากลัวและก็ดู เพราะว่าท่านต้องดูใส่คนพวกที่ทำผิด ทำร้าย ธรรมดาแล้วคนจะไปเป็นยมทูต หรือไปเป็นท้าวเวสสุวรรณ เป็นคนที่ตีมากนะ ดีที่สุดเลย จะเป็นคนที่จิตใจมั่นคง หนักแน่น ชื่อสัตย์ ชื่อตรง

ถาม: เทียงธรรม

ตอบ: เทียงธรรมที่สุด เพราะฉะนั้นคนอย่างนี้ จะจิตใจเป็นยังไง อ่อนโยนก็อ่อนโยนนะ แต่เทียงธรรม ถูกผิตนี้ไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวก ว่ากันไปตามถูกผิต เพราะฉะนั้นเนี่ย พวกนี้เขาต้องน่ากลัว สำหรับคนที่ทำผิด

ถาม: สำหรับคนที่ทำผิด ที่มีผิตติดตัว

ตอบ: ใจที่คิดผิด ก็กลัว แค่เห็นหน้าก็กลัวแล้ว เพราะว่าท่านรู้ถึงดับไตไส้พุงของเรา แล้วคิดไม่ตี คิดโกง คิดชั่ว อย่างนี้ ท่านรู้หมดอย่างนี้ มันก็กลัวนะสิ ก็วาดภาพท่านว่าเป็นหน้ามีเขี้ยว มีอะไรอกบนหัว

ถาม: แดง ไพลูก มีอะไรไม่รู้

ตอบ: อยู่ในจิตใจของคนทำผิดทั้งนั้นแหละ จริง ๆ แล้วท่านนะ อ่อนโยน จะตาย เท่าที่แม่คิดได้ฟังมาจากครูบาอาจารย์ ท่านจะอ่อนโยน ไม่อยากให้คนทำผิด

ถาม: ควรจะรักท่านไว้มาก ๆ

ตอบ: ต้องรักมาก ๆ เหมือนกับท่านองคฺลีมาล เหมือนกับพระเทวทัต อะไร อย่างเนี่ย คนชอบจะมองท่านในแง่ว่า มีแต่เลว ๆ ๆ ไม่ดีอย่างนี้ แต่ จริง ๆ แล้ว ถ้าศึกษาดี ๆ ท่านจะเป็นคนที่เราอยากจะรู้จักคนนึง เลยนะ

ถาม: ดีกว่าจิตใจพวกเรานี่ต่างหาก

ตอบ: ใช่ คนนึ่งก็อรหันต์ อีกคนก็อนาคตพระปัจเจกพุทธเจ้า

ถาม-ตอบ

๑๔๘

ผีเข้าใครได้บ้าง

ถาม: จะขอถามแม่ เรื่องผีเข้านะค่ะ ว่าการที่ผีจะเข้าใครเนี่ย เขาเข้าเพราะอะไร แล้วใครที่ผีเขาเข้าได้หรือเข้าไม่ได้ มันต่างกันยังไงบ้างคะ

ตอบ: คนที่จะถูกผีเข้า ถ้าตามที่ประสบการณ์ ไม่รู้ว่าเชื่อหรือไม่เชื่อขนาดไหน แต่ถ้าว่าตามที่ดูรายการของหมอปธานะ ว่าผีเข้าเนี่ย เขาเข้าเพราะอะไร ส่วนใหญ่พวกผีจะบอกว่า อยู่ดีกินดี มีอยู่มีกิน คือพวกเขาตายไป เขายังอยู่ในสมมติของเขา ยังหิวโหย ทีนี้ตัวเองก็ไม่เคยทำบุญมา จึงไม่มีอยู่มีกิน การที่มาเข้าคนอื่นนี่ พอร่างที่ตัวเองมาเข้า เขากิน ตัวเองก็อิ่ม มันเป็นความรู้สึกอิ่ม เพราะฉะนั้นเข้าทำไมก็คือ เข้าเพื่อที่จะมาหากิน แล้วอีกอันนึงว่าอะไรนะ

ถาม: แล้วผีจะเข้าใครได้บ้าง

ตอบ: ฝิจะเข้าคนที่จิตอ่อนอันนี้ไม่รู้ไ้ความจริงเป็นยังงั้นะ แต่เท่าที่ดูมา ใครที่จิตอ่อน ใครที่เล่นคลุกคลีอยู่กับของพวกนี้ แล้วมีความเชื่อ กฎเกณฑ์ที่เขาบอกว่า ถ้าทำแบบนี้แล้วฝิจะเข้า ถ้าทำแบบนี้แล้ว ฝิจะเข้า แล้วเขาเชื่อตามนั้น เขายอมรับกฎเกณฑ์ตรงนั้น เพราะ ฉะนั้นพอเวลาตกเข้าไปในกฎเกณฑ์นั้น เขาก็คิดว่าเขาต้องเป็น จิต มั่นกลัวอยู่แล้ว มันก็ร้องโวยวาย ๆ เหมือนกับฝิเข้า ถามว่าเขามีสติ อยู่ไหม พวกนี้จำตัวเองได้ รู้เรื่องราวหมด แต่ควบคุมตัวเองไม่ได้ เรามาดูว่าพวกเมืองนอกไม่กลัวฝิเลย เด็กเมืองนอกไม่รู้จักฝิ ฝิเข้า อะไรก็ไม่รู้ อุตส่าห์มาบอกว่าฉันคือฝิ ก็ทำอะไรพวกนี้ไม่ได้ พวกนี้ เขาหัวเราะหึ ๆ เฉย ๆ ไม่เชื่ออีกต่างหาก

ถาม: นำสงสารฝิ

ตอบ: เพราะฉะนั้นจะถามว่าเข้าเขาได้ไหม น่าจะไม่ได้ อย่างเขาทำรายการ หนึ่งว่า สองคนผัวเมียย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านหลังใหม่ ปรากฏว่าในบ้าน หลังนั้นมีฝิผู้หญิงอยู่ แล้วเขาก็มาหลอกหลอนบอกว่าขอให้ไปอยู่ที่อื่น นี่มันบ้านเขา สองคนนี้เขาไม่กลัว เขาก็ไล่ตามจัดการฝิ จน หัวซุกหัวซุน ฝิไม่มีที่อยู่เลย เขาทำคล้าย ๆ กับเป็นแสงจับเธอ เอา จนฝิหนีหัวซุกหัวซุน ไม่มีที่ที่จะอยู่ แล้วอย่างนี้เราจะบอกว่า ฝิเข้าใคร ได้หรืออะไร มันอยู่ที่ใครกลัวมากกว่า เอาเป็นว่าอย่างนี้ แม่โยจะ บอกให้ว่า ฝิมีไหม ฝิเข้าคนได้ไหม เข้าใครได้ไม่ได้ดูบนโลกใบนี้เลย ใครจะให้คนมามีอำนาจเหนือเราได้ คนที่อ่อนแอ คนที่อ่อนแอก็จะ

ถูกคนที่น้ำหนักน้อยกว่าบังคับให้ทำอะไรก็ได้ อย่างนั้นนะเหมือนผีเข้า แต่ถ้าคนมันสู้อกลับ เหมือนไปโรงเรียนแล้วเราถูกข่มเหง ถ้าคนมันสู้อมันก็ข่มเหงไม่ได้ แต่ถ้าคนมันไม่สู้อมันก็จะถูกข่มเหงอย่างนั้นไปเรื่อย ๆ นั้นนะเหมือนผีเข้า ใครสู้อคืนก็เหมือนผีเข้าไม่ได้ แต่คนไม่สู้อยอมให้เขารังแก ก็เหมือนผีเข้าได้ โลกของผีกับโลกของเราเหมือนกัน ผีก็เหมือนสัมภเวสี ถ้าเขาเรียกผีหรือเปรตนะ ก็เหมือนสัมภเวสีที่เป็นพวกโสมเสส พวกขอลาน พวกที่อยู่ตรงโน้นตรงนี้โดยไม่มีบ้าน ไม่มีจะกิน ไม่มีข้าวของอะไรแบบนั้น เขาเกาะใครได้เขาก็เกาะ อย่างนั้นเราเปรียบว่าเป็นผี

ถาม-ตอบ

๑๔๙

การเลี้ยงสัตว์เป็นสิ่งที่ควรทำไหม

ถาม: แม่คะ อยากสอบถามว่า ถ้าอย่างเหมือนเราเอาสัตว์มาเลี้ยง เลี้ยงดู
อย่างดี เอามาดูแลอย่างนี้คะ มันควรที่จะทำไหมคะ

ตอบ: มันมีสองอย่าง คือเขาดูแลเลี้ยงสัตว์เพื่อจะขาย กับเลี้ยงเอาไว้เพื่อ
เพลิดเพลิน มีสองอย่าง ทีนี้คำถามว่าอะไรนะ ว่าควรทำไหม

ถาม: ค่ะ ควรทำไหม

ตอบ: อย่างที่ว่าอยากู้อะไรต้องดูบนโลกใบนี้ ถามว่าควรทำไหม เราดู
บนโลกนี้เลย ดูว่ามนุษย์นะ ถ้าคนอื่นเอาเราไปเลี้ยงหรือว่าเราเป็น
คนเอามนุษย์อื่น ๆ มาเลี้ยง จะควรทำไหม เรากำลังพูดว่า เขา
คนทั่ว ๆ ไปเลยมาเลี้ยง โดยที่เรายังไม่ได้พูดนะว่า คนพวกนั้นนะ
อยากให้เราเลี้ยงหรือเปล่า พวกพอใจให้เราเลี้ยงและพวกที่ไม่พอใจ

ให้เราเลี้ยง จะเกิดอะไรขึ้นในหมู่คนพวกนี้ พูดถึงว่าเขาจะติดต่อคนเลี้ยงยังไง พอจะนึกออกไหม

ถาม: ถ้าเขาไม่พอใจให้เราเลี้ยง มันจะชัดเจนว่ามันไม่โอเค

ตอบ: แล้วพวกที่พอใจให้เราเลี้ยงล่ะ

ถาม: พวกที่พอใจให้เราเลี้ยง

ตอบ: เขาจะติดต่อกับคนเลี้ยงเสมอไปเลยไหม

ถาม: อาจจะไม่เสมอไปค่ะ

ตอบ: สักสิบคนเนี่ย หรือสอง หรือสามคนก็ได้ เขาจะพอใจกับสิ่งที่เราให้ไหม

ถาม: อาจจะได้ทั้งพอใจและไม่พอใจ

ตอบ: ใช่ อาจจะทำทั้งอึดใจกัน อาจจะไม่พอใจซึ่งกันและกันเอง แล้วก็มาโทษคนเลี้ยงบ้าง มันไม่มีเรื่อง ไม่มี คือคุณอยากให้เขาหรือว่าคุณต้องให้เขาก็กตาม มันไม่มีเรื่องไม่มีเลย คน มนุษย์ มันไม่มีความพอดี ไม่มีความพอใจ มันจะบอกว่าทำไมฉันไม่ได้ แค่สองคนนะ ก็มีเรื่องแล้วว่าทำไมให้คนนั้นมากกว่าฉัน หรือทำไมให้สิ่งดี ๆ ที่ฉันอยากได้กับคนนี้ คือมันจะมีเรื่องกันแม้แต่แม่แท้ ๆ ลูกก็จะว่าแม่ไม่ยุติธรรม ทำไมไม่ให้ฉันแบบนั้นบ้าง มันมีเรื่องได้ตลอด ทีนี้เรากลับไปเรื่องที่ถามว่า แล้วทำไมกับสัตว์ที่มันพูดกับเราไม่ได้ด้วยซ้ำ แล้วก็นานาชนิด เราเลี้ยงเขาที่เราจะรู้ไหมว่าเขาต้องการ

อะไร เราจะรู้ไหม เขาก็บอกเราไม่ได้ด้วยซ้ำ ได้แต่เดา แล้วอย่างนี้มัน จะเกิดการไม่พอใจ เกิดการเสียใจ เกิดการอาฆาต เกิดการอกตัญญู ต่อเราได้ไหม ต่อให้เลี้ยงยังไง เราคิดว่าเราเลี้ยงดีมากแล้ว แต่ว่า สัตว์เหล่านั้นในหลายชนิดหรือชนิดเดียวกันนั้นก็ตาม เขาจะว่ามันดี ไหมล่ะ เพราะมันขึ้นอยู่กับนิสัยของพวกนั้น ๆ ด้วย ใช่ไหม เพราะ ฉะนั้นคำตอบของมันก็คือว่า ไม่ควรทำหรือ ถ้าเป็นไปได้ไม่ควรทำ

ถาม: แต่ถ้าเรามีแล้วละคะแม่ คือเราเลี้ยงแล้ว ณ ตอนนี้อย่างไรแล้วเราเพิ่งมา เห็นโทษว่า โอ้ไม่น่าเลย เราควรจะทำยังไง

ตอบ: ก็ต้องทำให้ดีที่สุด เอาจนกว่าว่าจะตายจากกันไป

ถาม: ก็คือเลี้ยงให้เสร็จไม่ใช่พาไปให้คนอื่น

ตอบ: ให้คนอื่นก็ได้ คนอื่นที่เขาจะทำได้ดีกว่าเรา คนที่เขาชอบ คนที่เขา ดูแลได้ดีกว่าเราก็มี สามารถหาทางออกได้ จะอยู่กันไปจนตายกันไป ข้างนี้ หรือว่าจะยกให้คนอื่นที่เขาดูแลดีกว่า ก็คือว่าไม่ใช่ทิ้งขว้าง อดนะ คือว่าดูแลเขา เอาให้คนที่เขารักเขาชอบที่จะดูแลให้เขาไปเลย

ถาม-ตอบ

๑๕๐

การปฏิบัติธรรมสายนี้ จะไปถึงพระนิพพานได้อย่างไร

ถาม: แม่คะ คือมีข้อสงสัยอย่างนึงค่ะว่า สายทางที่เราปฏิบัติ แล้วที่เราพูดกันว่าเหมือนจุดมุ่งหมายสูงสุด คือเราจะไปนิพพานเหมือนเบื้องต้นที่สอนให้เกี่ยวกับเรื่องการน้อม หรือให้เห็นความเป็นจริง อะไรพวกนี้ค่ะ คืออยากรู้ขั้นตอนว่า ถ้าสมมติเรารู้หรือเราพิจารณาได้ในตรงนี้นะคะ แล้วมันจะไปถึงนิพพานได้อย่างไรคะ

ตอบ: นิพพานนี้หมายถึงจบหมด หมดในที่นี้หมายถึงว่า พวกที่เราติด ๆ อยู่บนโลกใบนี้ เอาจากวก่อนมาเกิด สมมติว่าก่อนที่จะมาเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์อะไรเลย เราอิสระ เราฟรี เราไม่มีกิเลสตัณหา ไม่มีอะไรเลย แล้วเราก้เข้ามาอยู่ในโลกใบนี้ มันก็ติด ทีละนิดทีละหน่อยจากที่เท่าที่รู้มาก็คือว่า เอาตัดตอนแรกว่า สมมติว่าตอนแรกเลย มนุษย์มาเกิดบนพื้นโลกเนี่ย เขาบอกเพราะมาकिन้งวันดิน มาติด ร่างกายโปร่งใส มาถึงก็

กินจวันดิน กินอะไรของบนโลก ของบนโลกนี้เราจะเรียกว่ามันเป็นธาตุ ๔ มันก็เริ่มก่อตัวอยู่ในไอ้สิ่งที่โปร่งใสอันนี้ แรก ๆ มันยังเบาอยู่ ก็ยังเคลื่อนที่ได้ แต่เมื่อกินมากเข้า นานเข้า มันหนัก มันไปไม่ได้ มันก็เลยจะต้องอยู่บนโลกนี้ แล้วก็จะเคลื่อนที่ก็ยิ่งง่ายอยู่ เคลื่อนที่ก็จากหมุนไปตรงนี้ หมุนไปตรงนั้น สมมติว่าแก้วใสกลม ๆ นี้ จันเห็นชัดว่าเป็นกลมทั้งลูก แล้วก็จันแน่นไปไหนไม่ได้ พอไปไหนไม่ได้ สังขารก็จะปรุงแต่งไปเรื่อยจนเป็นรูปร่างหน้าตาของสัตว์สิ่งนั้น สัตว์สิ่งนี้ขึ้นมา เป็นมนุษย์ที่เป็นธาตุ ๔ กินจวันดิน แรก ๆ จวันดินก็มีมาก ต่อมาก็เกิดการแย่งกัน มีของเธอของฉัน เริ่มมีการกักตุน มีการแบ่งเขตแดน เป็นพรรคเป็นพวก เกิดเป็นกิเลสตัณหา มันเริ่มตั้งแต่เราไม่สามารถที่จะกลับไปเดิมได้แล้ว มันค่อย ๆ เริ่มตรงตั้งตั้งกินจวันดิน มันเป็นการมาเอาของบนโลกใบนี้ มันเริ่มเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา พร้อมกับเราเรียกว่าเป็นกิเลส ตัณหา แล้วเราก็สั่งสมในแต่ละภพชาติแต่ละภพชาติสั่งสมจนเราแน่น จนเราหาทางกลับไม่เจอ เพราะฉะนั้นคำตอบเมื่อนี้ก็ก็คือว่า เราจะมาเริ่มจากตรงนี้แหละว่า หลังจากเรารู้แล้วว่า เราเบื่อหน่ายเหลือเกิน เราทุกข์ยากเหลือเกิน ในการที่หาอยู่หากิน หรือการสู้กับคนอะไรอย่างนี้ เราอยากจะถอยกลับ คราวนี้เราก็จะหาทางกลับ คือกลับไปจุดเริ่มที่ยังไม่ก่อกิเลสตัณหา เข้าใจว่าพวกที่มากินจวันดิน พวกนี้คือพวกที่มาจากพรหมโลกพวกนี้ เมื่อมาได้ธาตุ ๔ ของโลกนี้ มีการแก่งแย่ง รบราฆ่าฟันกัน เพื่อแย่งเพื่อเป็นเจ้าของ สร้างเวรกรรมตายเกิดอยู่บนโลกใบนี้ เพราะ

ติดอยู่ ติดกิน ติดที่ติดน้อง ติดชื่อเสียง ติดอะไรต่อมิอะไร ดูเอาจาก
ในชาติเกิดปัจจุบันนี้ ชาติอื่นจำไม่ได้แล้ว ช่างหัวมัน เราเริ่มเอาตรง
นี้แหละว่าเราติดอะไรมากที่สุด บางคนก็โกรธเก่ง โกรธอะไร เออะอะ
ก็โกรธ บางคนก็น้อยใจ เออะอะก็น้อยใจ บางคนก็อวดดี อวดเก่ง
แล้วแต่ใครจะจับได้ว่า ตัวเองหนักหนาตรงไหน เราเริ่มแก้จุดนั้น
เริ่มแก้ไปที่ละนิด แก้ได้แล้วเราก็แก้อย่างอื่นต่อไปอีก อันนี้คือเรียก
ว่าปฏิบัติธรรม เพื่อที่จะค่อย ๆ เมื่อกี้เราหมุนทางนี้เนอะ ทีนี้เรา
ก็จะหมุนกลับ ค่อย ๆ กลับ ค่อย ๆ ละล้างไอ้สิ่งที่เราเกาะติดมา
แต่ละครั้งที่มาบนโลกใบนี้ ล้างออกทีละนิดทีละหน่อย ล้างนิสัย
ที่ไม่ดี ล้างนิสัยที่มันทำให้เราไปมีเรื่องกับคนอื่น เพราะว่ามันจะ
เป็นส่วนหนึ่งที่จะดึงให้เราเกิด ล้างตรงนี้เพื่อที่จะไม่ให้เราอาฆาต
มาดร้ายคนอื่น เพื่อที่จะต้องทุกข์ต้องโศกต้องมาเกิดอีก ขดใช้กัน
ไม่รู้จักจบ เราทำแบบนี้เพื่อที่จะค่อย ๆ ละล้าง ชาติหน้ามาขอให้
จำได้ว่า ชาติที่แล้วทำอะไรไว้ ที่มันดินะ ที่มันจะออกจากโลกใบ
นี้ ก็ทำต่อ มาอีกก็ทำต่ออีก ทำต่ออีกจนกระทั่งว่า ในที่สุดเราล้าง
ได้หมด เราเข้าใจโลกนี้อย่างถ่องแท้แล้วว่า มันก็แค่ว่ามากิน มา
ติด ติดเรื่องอะไรบ้าง ติดเซ็กซ์ ติดกิน สองอย่าง กินบนกินล่าง ติด
หนัก ๆ อยู่ตรงนั้น ทำให้เกิดอย่างอื่น ๆ ตามมามากมาย เราก็มา
ล้างสองอย่างนี้ออกเสีย ทำไม่ถึงติด ติดเรื่องกิน กินคืออะไร ไอ้สิ่ง
ที่เรากินเข้าไปคืออะไร เราติดทำไม มีความเห็นตรงไหนกับเรื่อง
การกิน มาล้างข้างล่างว่าทำไมคนถึงต้องมีผิวมีเมื่อย ทำไมคนถึงต้อง

มีเซ็กซ์ โทษจากการมีเพศสัมพันธ์คืออะไรบ้าง ทำความเข้าใจให้ถูกต้อง จนถึงจุดนี้เราเห็นว่า การมีผิวมีเมี้ยนเป็นเพียงสมมติ เป็นเกมแค่นั้น ทำความเห็นของเราให้ตรงให้เห็นว่าทุกอย่างเป็นแค่สมมติเท่านั้นเอง เล่นหลอก ๆ ไม่มีของจริง พอเราเข้าใจตรงนั้นได้ เราก็จบ เรียกนิพพาน พอจะตอบคำถามไหม

ถาม: ค่ะ แล้วเปรียบเทียบได้ย่อและชัดเจนมากกว่ากินบนกินล่าง ติดสองอันนี้ แล้วมันแตกไปเป็นอย่างอื่น

ตอบ: สารพัด

ถาม: ไซ่ เกือบทุกเรื่อง

ตอบ: ทุกอย่างมาจากสองอันนี้

ถาม: ไซ่

ตอบ: ไซ่ เมื่อติดตรงนี้ คนก็จะทำได้ทุกอย่างเพื่อให้ได้มา ฆ่าคนก็ได้ ทำผิดศีลผิดธรรมก็ได้ เมื่อเรารู้โทษภัยของการติดสองสิ่งนี้ เราก็จะหยุด และเปลี่ยนความเห็นของเราเสียใหม่ เพื่อไม่ต้องมาตายเกิดในโลกนี้อีกต่อไป คือเข้านิพพานตามครูบาอาจารย์ของเรา

ถาม-ตอบ

๑๕๑

ความหลังของเวทมนตร์คาถา

ถาม: คาถาบทสวดต่าง ๆ ที่เขาสวดกัน มันศักดิ์สิทธิ์จริงไหมคะแม่

ตอบ: ศักดิ์สิทธิ์จริงไหมเธอ แม้ว่าทั้งจริงและทั้งไม่จริง มันจะจริงอยู่ในกรณีที่ว่า เรามีบุญอยู่บ้าง การที่เราสวดมนต์หรือสวดคาถาอะไรก็ดีใจเรารู้ว่า นี่เราสวดบูชาพระพุทธองค์ นี่เราสวดบทจะให้รวย นี่เราสวดบทให้ปลอดภัย ความจริงเราแปลไม่ออกหรอก อย่างเช่นปะโตเมตัง เราไม่รู้ด้วยซ้ำว่าแปลว่าอะไร แต่เรารู้ว่าเขาบอกว่าบทนี้ทำเวสสุวรรณให้มานะ แบบว่าถ้าอยากอยู่ปลอดภัย อยู่ให้มีความสุขต้องสวดมนต์นี้ เราก็สวดบทนี้ แต่ที่นี้แม่เองส่วนตัวเนี่ย แม่คิดว่าสิ่งที่พวกนี้จะศักดิ์สิทธิ์และเป็นจริง ก็เพราะว่า เราเตือนตัวเอง เราบอกตัวเองอยู่ทุกวันว่า เราสวดบทนี้เพื่อให้เราปลอดภัย การที่เราเฝ้าคิดอยู่เสมอว่าให้เราปลอดภัย เหมือนกับเราบอกว่า

ขับรถดี ๆ นะ ขับรถปลอดภัยนะ คุณจะสังวรมากขึ้นใหม่ในการขับพอได้ยินเสียงบอกขับรถดี ๆ นะ คนไม่ได้ว่ามันจะขับดีตามคนบอกหรอก แต่ว่าเราจะมีสติไม่ประมาท

ถาม: เข้าใจค่ะ

ตอบ: ก็เหมือนกับเราอธิษฐาน ก็เหมือนกัน ถามว่าอธิษฐานแล้วได้เป็นจริงไหม มันได้ทั้งจริงและไม่จริง ที่ว่ามันจะจริงได้ก็ว่า เราหมั่นบอก ว่า ขอให้ได้เข้านิพพาน ขอให้ได้เข้านิพพาน ขอให้ได้เข้านิพพาน ณ จุดหนึ่งมันจะถามตัวเองว่า แล้วเราทำสิ่งใดเพื่อที่จะเข้านิพพาน แล้วนิพพานคืออะไร การจะเข้านิพพานต้องทำยังไง เราเคยทำเหตุ และปัจจัยไว้หรือเปล่า อย่าว่าแต่นิพพานเลย แค้โศดาบันเนี่ยเราทำเหตุปัจจัยไว้หรือเปล่า เราถือศีล ๕ ครบไหม ใช้อธิษฐานหรือไอ้ที่ขอเนี่ย มันจะกระตุกตัวเอง ถึงจุดหนึ่งมันจะกระตุกว่า เออ เราขอ ๆ เนี่ย เราทำเหตุปัจจัยพร้อมหรือยัง ส่วนตัวแม่แล้ว แม่คิดแค่นั้นว่า มันจะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อเราเตือนตัวเอง บอกตัวเองอยู่บ่อย ๆ แล้วเราอยากได้มากพอ มันจะเป็นจริง จริงได้แน่ ๆ ด้วย แต่ถ้าเราแค้สวด แล้วเราสวดไปอย่างนั้น ไม่ได้ใส่ใจมากมาย เราไม่ได้สร้างเหตุปัจจัยเพื่อจะให้สิ่งนั้นเกิด มันไม่เกิดหรอก คำตอบก็คือว่ามันแค้สวดนะ มันไม่ได้หรอก แต่ความหมายของการสวด อันนั้นต่างหากที่ว่า ถ้าเราทำอยู่ประจำ ใจเรามันจะอยากได้ มันจะสร้างเหตุปัจจัยเพื่อ ให้สิ่งนั้นมันเกิด มันก็เลยเกิด แค้เนี่ย ตอบคำถามใหม่

ถาม: ค่ะ แปลว่าสามจบ เก้าจบ ก็ไม่มี ไม่เกี่ยว

ตอบ: สามจบ เก้าจบ นี้เกี่ยวข้องตรงที่ว่า ยิ่งสวดเยอะมันยิ่งมีสมาธิจดจ่อ แต่ถ้ามีแต่สวดมนต์แต่ไม่ลุกขึ้นทำ มันก็จะไม่มีวันได้ในสิ่งที่ต้องการ เพราะการที่จะได้สิ่งใดมากก็ต้องลงมือทำ การสวดมนต์ก็แค่ย้ำเตือนให้เราจำที่เราต้องการอะไร จิตจดจ่ออยู่กับอะไรเท่านั้น ทำเอาดีกว่าไม่ต้องไปสวด

ถาม: ส่วนใหญ่พวกคาถาจะเป็นภาษาบาลีใช่ไหม

ตอบ: ใช่

ถาม: มันจะเป็นภาษา เช่น พุทฺธ พุทฺธิ นะโม นะมิง อะโรพวกอย่างนี้ แล้วมันจะมีคาถาที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นภาษาอังกฤษได้ไหม

ตอบ: ได้สิ ยิ่งศักดิ์สิทธิ์กว่าเดิมด้วย เป็นภาษาไทยที่พูดกันตรง ๆ เลยว่า สาธุ ขอให้มีความสุขเต็มถึง สาธุ ขอให้มีความสุขเต็มถึง เราจะรู้แหละว่าเราอยากได้มีความสุขเต็มถึง ภาษาบาลีนี้เรายังต้องบอกว่า เขาบอกว่าสวดอันนี้แล้วจะอยู่ดี มีสุข ไม่รู้ว่าเขาบอกว่าอะไรในนั้นด้วยซ้ำ เขาอาจจะบอกว่า ข้าวหมดถัง ข้าวหมดถัง ข้าวหมดถัง เราไม่รู้เราก็สวดทุกวันก็ได้ เพื่ออยู่ดีมีสุข จริงไหม

ถาม: หรือถ้ามีคำแปล จริง ๆ สวดแต่คำแปลก็ได้ใช่ไหมคะ

ตอบ: โอ๊ย นั่นแหละยิ่งดี

ถาม: เพราะว่าเราจะเข้าใจ

ตอบ: เอาที่เราเข้าใจ อย่างว่า อุโนโลโก โลกยังพร่องอยู่ มันพร่องยังไง เราไม่รู้เลยคำว่าพร่องอยู่มันแปลว่าอะไร โลกยังพร่องอยู่ โลกคืออะไร ถ้าเรานั่งอยู่นี่คือโลก อันนี้ก็โลก อันนั้นก็โลก ทุกสิ่งทุกอย่างบนโลกนี้ แม่หีบอะไรขึ้นมาอันนั้นก็คือโลก อ้าว ยังพร่องอยู่ ก็แสดงว่าเราก็พร่อง คนนี้ก็พร่อง คนนั้นก็พร่อง นาฬิกาก็พร่อง โทรศัพท์ก็พร่อง อะไรก็พร่อง อันนี้มันแปลว่าอะไร มันมีให้คิดใช้ใหม่ มันมีให้สงสัยพร่องไหมละ ว่าตัวเองยังพร่องไหม

ถาม: พร่องค่ะ

ตอบ: ถ้าจะพูดถึงนิสัยก็ยังพร่อง นี่ก็นิสัยก็ยังพร่อง พร่องอะไร พร่องเพราะว่าไม่สามารถที่จะพูดให้เพราะได้ตลอดเวลา ไม่สามารถที่จะทำเป็นคนอื่นเขามีความสุขได้ตลอดเวลา เราพร่อง เราพร่องแน่นอนเราก็เป็นโลก แสดงว่าโลกนี้ยังพร่องอยู่ ก็ไอ้ตัวคนเนี่ย พร่องอยู่เดี๋ยวก็เจ็บปวด อย่างนี้ คือทำไม่มาดี ๆ ตลอดเวลา เพราะมันพร่องร่างกายมันเสื่อมโทรมตลอดเวลา มันก็เลยเจ็บปวด มันคิดไปได้หมด ถ้าเรารู้ค่าที่เราสวด โลกยังพร่องอยู่อย่างนี้ เราไม่เข้าใจเราก็จะหาใช้ใหม่ละ ว่ามันพร่องอยู่ยังไงแต่ถ้าเราบอก อุโนโลโก เฉย ๆ ก็ไม่รู้คืออะไร ก็ท่องไปได้ทุกวัน อุโนโลโก ตลอดเวลา มันก็ไม่ได้อะไร

ถาม-ตอบ

๑๕๒

จำเป็นต้องกรวดน้ำ ตอนรับพรจากพระไหม

ถาม: เวลาที่พระท่านให้พร จำเป็นไหมที่เราจะต้องมีน้ำสำหรับหยาดน้ำ ให้เราเองหรือคนที่เรารู้สึกบุญกุศลไปให้ หรือถ้าเราไม่มีน้ำ ก็ต้องแตะต่อคนที่มือน้ำ

ตอบ: คนอื่น

ถาม: ไข่ค่ะ ของคนที่มีน้ำที่ต้องกรวด คือมันต้องทำวิธีนี้หรือคะ คือถ้าไม่มีน้ำหรือไม่ได้แตะตัวคนที่มีน้ำ จะยังได้บุญอยู่ไหม

ตอบ: ถ้าใจเรามั่นคง ใจเราหนักแน่นพอ สิ่งนี้ก็ไม่จำเป็น ที่มีอยู่ ที่ทำอยู่ เขาเรียกว่าพิธีกรรม พิธีกรรมพวกนี้เป็นเรื่องของพราหมณ์ที่มีมาก่อน สำหรับคนที่ใจไม่หนักแน่น ใจไม่มั่นคง ไม่รู้ว่า มันได้ไม่ได้ คือข้องอยู่ ก็ต้องมีวัตถุพวกนี้เป็นสื่อ เริ่มจากมีน้ำ แล้วก็ต่อไปจนถึง

คนที่จะไปตะแควว่า จากน้ำมาคนนี่ คนนี้ไปคนโน้น เป็นความเชื่อจริง ๆ นะ ทำแทบตายแล้วข้องอยู่กับเรื่องแค่นี้ก็ไม่ได้บุญ เพราะว่าคิดว่าตัวเองไม่ได้แตะมือเขา คิดว่าตัวเองไม่ได้หยาดน้ำ มันข้องอยู่ว่ายังไม่เสร็จ ใจเลยไม่ได้ ได้มันคือที่ใจนะ มันสำเร็จที่ใจ เหมือนที่แม่บอกว่าไปทำบุญแล้ว ไม่รู้ว่าเขาทะเลาะกันทีวด เราเบิกบานเราหยอดเต็ม หมดกระเป่าเราเลย เราเบิกบานมาก กลับบ้านแอบปีไม่ต้องไปรู้เรื่องเขาทะเลาะกัน เสร็จแล้วพอกกลับมาเขาบอกว่า โอ๊ย กรรมการทะเลาะกัน แย่งเงินกัน อ้าว ตายแล้ว เราไปทำบุญกับเขา เราทุกข์แล้ว ถ้าใจเราไม่มันคงพอ เราทุกข์เลย แต่ถ้าใจเรา มันคงพอ ทำแล้ว เสร็จแล้วจบ เราได้แล้วเรียบร้อย ใครจะพูดอะไรช่าง ไม่สนแล้ว เราได้ไปแล้ว เหมือนกับเรื่องทำบุญกับพระปลอมหรือทำบุญกับพระจริง ทำบุญกับพระปลอมได้ขึ้นสวรรค์ ทำบุญกับพระจริงตกนรก อย่างเนี่ย อันเดียวกัน

ถาม: แม่คะแล้วสมมติว่าพระให้พรอย่างนี้ อย่างจำได้ครั้งนึงตอนที่เราไปอินเดียใช้ใหม่ พระรูปนั้นก็ เอ้าโยม ขอให้อายุยืนหมื่น ๆ ปี แล้วก็มีคนนึงที่ไม่ต้องการ ฉันทไม่อยากอยู่ถึงหมื่น ๆ ปี เขาก็ไม่รับ แล้วพระก็บอกว่า เอ้า ทำไม่ไม่รับละโยม อย่างเนี่ย คือแบบนั้นถ้าหากว่าพระให้พรแต่เราไม่อยากจะสิ่งนั้นที่ท่านพูดนะ แต่ว่าถ้าหากว่าเรารับมาแล้ว หรือเรากรวดน้ำแล้ว อันนี้มันถือว่าได้รับเลยไหม คือโดยอัตโนมัติ ไม่อยากได้ ก็ต้องยึดยึดเอาอย่างนี้

ตอบ: ตลกดี อยู่ที่ใจหมดละคะ รับไม่รับมันอยู่ที่ใจ ปากเราพูดออกมา ไม่มี ความหมายหรอก บอกไม่รับก็แปลว่าเราไม่รับ เราอยากได้ก็ใช้ว่าเรา จะได้อยู่หมื่น ๆ ปี มันไม่ได้หรอก ก็แค่เป็นคำพูดกันเท่านั้นแหละ

ถาม: แล้วอย่างถ้าหากว่าพระให้พรแต่ว่าเราอยากได้มากกว่านั้น เราจะ ได้ ได้ไหม ถ้าใจเราอธิษฐานมากกว่าที่ท่านให้

ตอบ: เออ อันนี้เราจะได้หรือไม่ได้ก็ไม่รู้นะ แต่เรามีสิทธิ์ที่จะอธิษฐาน ท่านให้พรอะไรก็ไม่รู้ บอกว่า ขอให้ไปพบพระศรีอารีย์นะโยม เรา ไม่อยากไป เราอยากอยู่อยู่กับพระสมณโคตม เราอยากจะทำที่นี้ อยากจะนิพพานที่นี่ เราก็มองรับ ในใจเราก็บอกว่า ไม่เอา ขอ นิพพานกับพระสมณโคตม เรารู้ว่าเราต้องการอะไร เราบอกตัวเอง ได้ มันเรื่องอะไร จะไปเอาตามเขา แล้วจะบอกว่า ขอให้ได้นิพพาน กับพระศรีอารีย์เบื้องหน้าโน้นเทอญ เรื่องอะไรจะเอา เราจะนิพพาน อยู่แล้วกับพระสมณโคตม เราจะไปรออะไรกับพระศรีอารีย์ ไม่เอา

ถาม: ไม่ต้องรับ

ตอบ: ไม่รับ สบาย ๆ ใจเลย

ถาม: กรวดน้ำแล้วก็ไม่ต้องรับ

ตอบ: ไม่รับ เราขอเอง เราไปขอเอง จะมาให้ใครมาให้พรเราทำไม ให้พร ก็ใช้ว่าจะได้ แต่ว่าเราจะไปขึ้นกับคนอื่นทำไม เราขึ้นกับเราเอง เรา ทำเอง กินเอง

ถาม: อ้าว แล้วอย่าง สมมติ อันนี้ไม่ได้เกี่ยวกับพระแล้วนะ แต่เรื่องให้พร อยู่ ก็คือคนจะบอกว่า เออ ถ้าพ่อแม่ให้พรเนี่ย จะศักดิ์สิทธิ์หรือมัน จะดีมาก ทำไมละคะ

ตอบ: อ้าว พ่อแม่นี้เป็นอรหันต์ของคุณนะ พ่อแม่นี้เป็นคนที่รักเราที่สุด จะรู้จักเราที่สุด แล้วท่านให้พรมันก็เป็นสิ่งที่ดีสิ เพราะว่าทั้งเกลียด ทั้งชัง อยู่ตรงนี้หมด คนที่จะรู้จักเรามากซึ่งรู้จักเราทุกซอกทุกมุม ว่าต้นที่ตกลงกว่าจะคลอออกมาได้ เขารู้เราหมด เพราะฉะนั้น ท่านผู้นี้ให้พรก็แสดงว่า ต้องเป็นพรอันประเสริฐเป็นสิ่งที่ดี ไม่รู้สิ แม่คิดว่านะ ว่ามันก็น่าเป็นสิ่งที่ดี น่าจะเป็นสิ่งที่จะเป็นไปได้เพราะ พ่อแม่ให้

ถาม-ตอบ

๑๕๓

ความเชื่อเกี่ยวกับคุณไสย ใครจะโดนคุณไสยได้บ้าง

ถาม: แม่คะ ถ้าคนที่ไม่เชื่อในคุณไสย เขาจะโดนคุณไสยได้จริงไหม

ตอบ: คิดว่าได้นะ

ถาม: ทำไมล่ะคะ

ตอบ: ถ้าคนจิตอ่อน แล้วโดนคุณไสย จิตเขาอ่อนอยู่แล้ว มันจะกระทบเหมือนเป็นไข้หวัด ร่างกายแข็งแรง ได้รับเชื้อหวัด ก็จะมีรู้สึกจะมากจะน้อยขึ้นอยู่กับสุขภาพขณะนั้น ๆ บางคนอาจถึงตายได้

ถาม: ไม่ได้ขึ้นกับศาสนาหรือความเชื่อ

ตอบ: เท่าที่เห็นมานะ ว่ามันเป็นไปได้ว่าคนพุทธนี่แหละทำใส่คนคริสต์

ถาม: แล้วก็จริงจริง ๆ

ตอบ: ก็เป็นจริง ๆ

ถาม: ถ้าอย่างนั้นเขาจะเป็นน้อยกว่าคนที่เชื่อใหม่ อย่างสมมติว่าคุณไสยที่เขาปล่อยหนังสือว่าหนังกวายอะไรนี่นะ แบบเสกลงท้อง แต่ว่าเสกคนหนึ่งที่เชื่อในเรื่องพวกนี้ และก็มีอีกคนหนึ่งที่ไม่เชื่อในเรื่องพวกนี้ ผลจะต่างกันไหมคะ

ตอบ: ต่างกันนิดหน่อย คนที่ไม่เชื่อจะเบา จะโดนโดยที่ตัวเองไม่รู้ตัว แล้วก็เหมือนป่วยแล้วหาสาเหตุไม่เจอ แต่คนที่เชื่อจะเป็นหนัก เพราะว่าแรงกลัว ความเชื่อมันทำให้กลัว

ถาม: มันรู้ตัวว่ามันเป็นอะไรก็เลยยิงกลัวไปใหญ่

ตอบ: ใช่ อย่างอื่นก็กลัว อย่างอื่นที่ไม่ใช่ก็กลัวไปด้วยเลย เพราะคิดว่ามันใช่ไปด้วย ก็กลัว

ถาม: อาจจะมีเหมือนอย่างอื่นว่าเป็นส่วนหนึ่งของคุณไสยไปด้วย

ตอบ: ใช่ ใช่ คนที่ไม่ใช่เนี่ย เท่าที่เห็นนะ เคยเห็น ผู้ชายพม่าไปโตที่เมืองนอก โตที่อเมริกา และก็บวชพระ แล้วมาเมืองไทย ถูกผู้หญิงอายุสี่สิบเจ็ดปีใส่เสน่ห์ เอาตุ๊กตาสองตัวผูกด้วยกันใส่ในย่ามท่าน ขณะที่ไปฉิ่งที่บ้านเขา ตอนแรกที่เห็นหญิงสาว ท่านบอกว่าไม่สวยซีห่วย ตัวดำ ๆ ท่านรังเกียจ เมื่อท่านกลับมา ท่านบอกว่าหน้ามันลอยลอยขึ้นมาตลอด ทำอะไรอยู่หน้ามันก็ลอยขึ้นมาตลอด เพราะท่านก็ไม่เชื่อเรื่องคุณไสยและไม่รู้จัก แล้วท่านก็สงสัย ท่านก็พูดให้คนที่ดูแลท่านนะ ว่าทำไมก็ไม่รู้แน่ เห็นแต่หน้าอีนี่ขึ้นมาตลอดเวลาเลย

เหยียเหยียงก็เลยไปค้นห้องท่านทั้งหมด แล้วก็ไม่เห็นอะไร ก็ไปค้นยามท่าน เห็นตุ๊กตาสองตัวเล็ก ๆ ทำด้วยไม้ผูกติดกัน จึงเอามาโยนลงโถส้วมแล้วชักโครก หายเลย คือท่านไม่ได้คิดถึงเขาในแง่รักใคร่อะไร ไม่มีเลย แต่ว่าหน้ำมันลอยขึ้นมา ท่านบอกว่าเป็นแค่นั้น มีอีกเรื่องคือคนคริสเตียน ก็โดนคนพุทธทำคุณไสยใส่ เขาก็ไม่รู้จักคุณไสย แต่อากาศที่เป็นคือถ่ายท้อง วันหนึ่งหลายสิบครั้ง แล้วก็ทุกครั้งมันจะมีแผ่นพลาสติกออกมา เป็นอยู่ประมาณห้าปีได้ กว่าจะมาได้คนพุทธด้วยกันทำน้ำมันตีให้ ให้เขาลองดู ก็หายได้

ถาม: ฉันอีกสองคำถามก็คือ เคยได้ยินมาว่าถ้าคนไหนทำคุณไสยใส่ใหม่ คนนั้นจะแก้คุณไสยไม่ได้ เหมือนกับถ้าคุณ เป็นคนปล่อยออกไป แล้วคุณจะเป็นคนแก้กันคือไม่ได้ ต้องเป็นคนอื่นแก้ และอีกคำถามหนึ่งก่อนที่จะลืม ก็คือว่า ถ้าหากว่า อย่างเป็นต่างศาสนา คือไม่ได้เชื่อ แล้วไม่ได้พยายามไปหาพระหาน้ำมันตี มันจะมีทางหายได้เองไหม ด้วยเวลาผ่านไปหรืออะไรอย่างนี้

ตอบ: อันนี้แม่ตอบไม่ได้ ไม่รู้ว่าเขาจะหายได้ไหม เพราะว่าจากประสบการณ์ก็ยังไม่เคย คือประสบการณ์ไม่มี อันแรกถามว่าอะไรนะ

ถาม: คือ อย่างสมมติว่ามีคนนึงทำคุณไสยใส่คนอื่น แล้วคนทำนั้นตายไป คุณไสยที่เขาทำไว้ มันจะเสื่อมไปเองหรือมันจะตายไปกับคนทำไหม

ตอบ: อันนี้แม่ไม่รู้จริง ๆ แต่ว่า เคยฟังมานะ มันเสื่อม มนต์พวกนี้มันเสื่อมเอง มนต์ตั้งแต่สมัยอยุธยาสองร้อยปี เขาบอกว่าหลังจาก

สองร้อยปี คืออันนี้จากประวัติที่เล่าต่อ ๆ กันมา ว่าก่อนที่ชาวอยุธยาจะไปรบพม่า ได้เสกมนต์คลุมบ้านไว้ทั้งหลัง ไม่ให้ใครที่ผ่านไปมาได้เห็น คนที่อยู่ในบ้านนั้นเข้าไปบ้านคนก็จะไม่เห็น พอเดินออกมาถึงจะเห็นได้เป็นปกติ จะเป็นเหมือนอยู่ภายใต้มนต์สะกด สุดท้ายคนที่ออกไปรบตายหมด ไม่มีใครได้กลับมาแก่มนต์นั้น แต่สองร้อยปีให้หลัง มีบ้านทรงโบราณโผล่ขึ้นมาเอง เป็นบ้านทรงไทยสร้างตั้งแต่สองร้อยปีที่แล้ว ทำไมถึงเป็นอย่างนั้นได้ ก็ต้องเป็นมนต์เสื่อม มนต์ต้องมีวันเสื่อม

ถาม: ด้วยเหตุอะไรก็ตาม คือมันก็ต้องไม่เที่ยง

ตอบ: ด้วยไม่เที่ยง ด้วยไตรลักษณ์นี้แหละ ไม่มีอะไรที่จะอยู่ค้ำฟ้า มันต้องมีวันเป็นอนัตตา เพราะฉะนั้นมนต์นี้ต้องหมด

ถาม: แล้วเรื่องที่ว่าคนทำคุณไสยหรือคนที่เสกจะเป็นคนที่แก้ไอ้สิ่งที่เขาเสกไม่ได้ ต้องเป็นคนอื่นแก้ ทำไมล่ะคะแม่

ตอบ: อันนี้ไม่เคยได้ยินว่า เสกเองแล้วแก้เองไม่ได้

ถาม: อืม นิชาเคยได้ยิน

ตอบ: แต่ว่าคนอื่นแก้ให้เนี่ยได้ยินตลอด คือใครจะใส่เสน่ห์ใคร ใครจะทำอะไรใครคนอื่นแก้ได้ ถ้าเขามีมนต์แก้กันได้ แต่ว่าคนเสกเองแก้เองไม่ได้ อันนี้ไม่เคยได้ยิน

ถาม: ได้ยินในยูทูบ ที่เขาบอกว่า หรืออย่างน้อย เหมือนมาเลพีเซนต์ ถึงมันจะเป็นตีสุนีย์ก็ตามนะ แต่ว่าเขาเป็นคนเสกออโรราไซ้ไหม แล้วคือสาปแข่งออโรรา แต่เขาเป็นคนถอนคำสาปไม่ได้อะ

ตอบ: ได้ยินบ่อยมากกว่าถอนไม่ได้ แต่คิดว่าถอนไม่ได้แต่เสกใหม่ได้ เสกให้สิ่งนั้น เป็นตรงกันข้าม คือต้องเสกใหม่ ไม่ใช่ถอน

ถาม: อืม ถ้าฉันคนสาปแข่งถอนไม่ได้ แต่อาจจะเสกทับซ้อนอันเดิม ทำไม่ล่ะคะ

ตอบ: คงจะเป็น เขาตั้งกฎกติกาของเรื่องเสก เรื่องเสน่ห์ เรื่องมนต์ดำ เขาคงจะมีกฎกติกาของเขาแบบนั้นมั้ง เป็นสมมติของเขามั้ง

ถาม: เป็นไปได้ไหมว่า เมื่อกี้เพิ่งคิดสันนิษฐานว่า พวกที่จะต้องเสกพวกมนต์พวกนี้ จะต้องมีสัจจะแรง และถ้าหากว่าคุณพูดได้ ถอนได้อยู่ตลอดเวลา มันก็จะกลายเป็นเหมือนไม่มีสัจจะ

ตอบ: เห็นด้วย

ถาม: สัจจะมันไม่แรง คุณก็ไม่มีพลังตรงนั้น

ตอบ: เห็นด้วย ใช่ เห็นด้วยอย่างมากเลย เพราะว่าพวกที่จะทำพวกนี้ได้ ต้องมีสัจจะแรงเท่านั้น ข้อนี้เป็นข้อแรกเลยที่ต้องเคร่ง สัจจะเขาต้องแรงและต้องไม่โกหก

ถาม: และต้องมีตะบะด้วย

ตอบ: ใช่ เพราะฉะนั้นเห็นด้วยว่า ถ้าพวกที่ไม่มีสัจจะ จะทำพวกนี้ไม่ได้ แล้วก็จะมาเพิกถอนอยู่ตลอดเวลาที่ไม่ใช่พวกที่มีสัจจะ

ถาม: ใช่ ก็จะกลายเป็นว่า ไม่มีสัจจะ

ตอบ: ไม่ขลัง

ถาม: อืม ก็อาจจะเป็นไปได้เนอะ

ตอบ: ใช่ อันนี้ก็เป็นที่แน่ชัดว่าคุยกัน แต่ว่าไม่ใช่คำตอบ เพราะบางอันมันหาคำตอบไม่ได้

ถาม: มันแค่เพื่อที่จะเข้าใจ จริง ๆ ไม่ได้สนใจเรื่องนี้ เเจาะจงว่าเรื่องคุณไสยเรื่องอะไร แต่แค่อยากรู้ระบบของโลกว่า คือทุกอย่างมันจะไปตามกฎของโลก แล้วอันนี้มันเข้ากฎนั้นยังไง

ตอบ: มันเป็นนคติกา โลกมีนคติกาอย่างไร เกมแต่ละเกมที่เล่นก็มีนคติกาแบบนั้นก็เหมือนกับว่าผู้ชายไทยแต่งงานมีเมียเดียวตัวเดียว พวกพุทธ แต่พวกอิสลามสี่เมีย มันเป็นนคติกาของเขาที่เขาจะตั้งขึ้นมา เราก็แค่ต้องเดินตามนคติกา แม้กระทั่งกฎหมายบ้านเมืองต่าง ๆ ว่าภาษิตต้องเสียเท่านี้ อันนี้ต้องทำแบบนั้น นี่เป็นนคติกา ซึ่งเปลี่ยนได้ตลอดเวลา จริงไหม คณะใหม่ขึ้นมาเขาก็เปลี่ยน แม้กระทั่งประชาธิปไตย กลุ่มใหญ่เห็นยังไงก็เป็นไปตามนั้น แต่มีกลุ่มเล็กใหม่ มี พวกที่ไม่เห็นด้วย มีแน่นอน ก็เป็นสิ่งที่มนุษยตั้งขึ้นมา ใครบอกมันถูกต้องที่ไหนกัน ถูกต้องตามที่ตั้ง ถูกต้องตามนคติกา

ถาม-ตอบ

๑๕๔

ศีล ๘ ข้อห้ามไม่ให้ดูหนังฟังเพลง

ถาม: ในการถือศีล ๘ จะมีข้อห้าม ข้อห้ามไม่ให้ดูหนัง ไม่ให้ฟังเพลง ไม่ให้ทำอะไรที่ถือว่าเป็นเอนเทอร์เทนเมนต์ ไซ้ใหม่คะ ที่นี้การทำสิ่งพวกนี้ มันเป็นโทษต่อกบวชจริงหรือไม่ หรือแค่ไหนคะ

ตอบ: มันก็มีส่วนนะว่าเรื่องดูหนัง ดูจอหนัง ละคร หรือฟังดนตรีหรืออะไรพวกนี้ มันเป็นโทษได้ เป็นโทษได้จริง ๆ เพราะว่าถ้าเราเพลิดเพลิน แล้วเอามาใช้ประโยชน์จากการดูนั้นไม่เป็น ไม่ได้เรียนรู้มาว่าดูยังไง แบบไหน ก็เป็นโทษ แต่ถ้าคนที่เขาจะเอาประโยชน์จากมันนะ มันก็เป็นประโยชน์มหาศาล

ถาม: เอาประโยชน์ยังไงเหอคะ

ตอบ: เอาประโยชน์จากมันอย่างฟังเพลงเนี่ย มันจะมี หลัง ๆ นี้มันจะมีเพลงนึง เพลงปล่อยของหนู่ม กะลา เขาจะบอกว่า ปล่อยดวงจันทร์

ให้ตามตะวันไม่เจอ ปล่อยน้ำมันให้ไหลไป แบบไม่ต้องไปห้ามอะไรแบบนี้ คือเนื้อหาของเขาในเพลง มันจะบอกให้เราเอามาพิจารณาได้เลยว่า ถ้าเรายึดอยู่กับอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างคนที่สามีตายแล้วยึดอยู่กับว่า เขาไม่น่าตายเลย เขาควรจะอยู่กับเรา เขายังไม่ได้ทำอันนั้น ไม่ได้ทำอันนี้ แต่ถ้าพอเราได้ฟังเพลงนี้มันอาจจะบาดใจจึกนึกว่าเขาจะบอกให้เราปล่อยซะ แล้วพอถ้าเราเอาอันนั้นมาพิจารณาปั๊บ เราเห็นสมควรว่าเราควรจะปล่อย ถ้าไม่ปล่อยมันเป็นทุกข์อยู่ยังไง มันเป็นโทษอยู่ยังไง และถึงไม่ปล่อย เราก็ยึดเขาเอาไว้ในใจไม่ได้ ยิ่งทุกข์ไปเปล่า ๆ อะไรพวกนี้ เราจะเอามาพิจารณาได้หมด เพลงลมเพลงอะไรก็ตามที่เราฟัง ถ้าฟังเป็นโดยเฉพาะถ้าอะไรที่มันมากกระตุ้น หรือบางเพลงไม่มีความหมาย ความหมายของมันไม่มีนะ แต่ถ้ามันเอามากกระตุ้นใจให้เห็นว่า ทำไมเราถึงสะดุด ทำไมเราถึงรู้สึกเศร้าฟังเพลงนี้ เราฟังเพลงนี้ครั้งแรกมันมีความรู้สึกเศร้าที่ไหนล่ะ เรื่องอะไรล่ะ เราแคะเรื่องนั้นออกมาพิจารณาก็ได้ หรือแม้ว่าบางครั้งเนี่ยเวลาใจเรามันซังอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพลงบางเพลงมันจะไหลขึ้นมา มันเป็นประโยชน์ของเพลงนั้นมันจะไหลขึ้นมาว่า “คนที่ไม่ใช่แฟน ทำแทนทุกเรื่องไม่ได้ เหนื่อยก็รู้ เหนงาก็เข้าใจ” พอเราฟังมันขึ้นมาตรงเนี่ย มันจะทำให้เราตระตุกนะ ว่าเพราะอะไรทำไมเพลงนี้มันถึงขึ้นมา พอมันขึ้นมาแล้ว เราหาดูมันเนี่ย มันจะเห็นว่าเรากำลังมีความน้อยเนื้อต่ำใจว่าเราเป็นนักบวชหญิง เราไม่สามารถจะช่วยครูบาอาจารย์ได้สักเท่าไรเลย ทำไมน้อคนที่เขานักบวชชาย

เป็นพระด้วยกัน เมื่อไหร่จะกลับมา เมื่อไหร่จะมาช่วย เมื่อไหร่จะมาเอาภาระนี้ออกจากมือเราอะไรแบบนี้ คือว่าเราอยู่ตรงนี้เหนื่อย แค่นี้เราก็จะทำ แต่ด้วยความเป็นผู้หญิงของเรามันทำไม่ได้ เรารู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจอยู่ลึก ๆ เราไม่รู้ตัว เพลงนี้มันขึ้นมา มันขึ้นมาเหมือนกับเราเดินร้องเพลงนี้ไปด้วยว่า เหนื่อยก็รู้ เหนงาก็เข้าใจ มันก็เลยบอกว่า ตอบได้ว่า ถ้าเราเอามาใช้เป็น พวกนี้จะเป็นคุณมหาศาล มันไม่ใช่เรื่องที่ว่า ห้ามมันก็เป็นข้อห้ามมันมีหลายประเภท ห้ามสำหรับคนที่เอามันไปรื่นเริง เอาไปทำในทางลบคือเบิกบาน เล่นสนุกสนาน มันก็จะเป็นทางลบเพราะว่ามันก็จะติดไปเรื่อย แต่ถ้าเราพลิกกลับมาอีกทางนึง เอามาใช้ประโยชน์มันก็เป็นประโยชน์มหาศาลเหมือนกัน

ถาม: ค่ะ

ประวัติย่อ แม่ชีโย ศรัณญา เทียนเงิน

แม่ชีโย ศรัณญา เทียนเงิน เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ที่ตำบลท่าพระ จังหวัดขอนแก่น เป็นลูกคนสุดท้องในจำนวนลูกทั้งหมดแปดคน ของคุณพ่ออยู่คิม แซ่ไค้ว คุณแม่หู่เซียม แซ่พั้ว

จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ (MBA) จาก Portland State University ในรัฐออริกอน ได้สมรสกับนายธรรมศักดิ์ เทียนเงิน ใน พ.ศ. ๒๕๒๒ หลังจากนั้น ได้ย้ายมาอยู่ที่ซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย จนถึงปัจจุบัน

ทำอาชีพขายประกันชีวิต เปิดร้านอาหารไทย ร้านโดนัท และทำธุรกิจเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ มีบุตรชายหญิง คือ นายอาโนลด์ เทียนเงิน

และนางสาวนิชา เทียนเงิน ซึ่งต่อมาได้บวชเป็นพระและแม่ชี คือ พระครูปลัด อาโนลด์ อานนทปญฺโญ และแม่ชีนิชา เทียนเงิน

พบหลวงพ่อทูล ขิปปปญฺโญ ครั้งแรกที่เอสคอนติโต รัฐแคลิฟอร์เนีย ใน พ.ศ. ๒๕๓๘ และใน พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ร่วมอบรมธรรมกับหลวงพ่อทูล ที่วัดญาณรังษี รัฐเวอร์จิเนีย ใน พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้เป็นสปอนเซอร์หลัก ชื่อที่ดิน สร้างศูนย์ปฏิบัติธรรม KPY ที่เรดวูดแวลลีย์ และสร้างวัดชานพรานธัมมารามในอีกสองปีถัดมา

ตั้งแต่บวชเมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน ได้เป็นกำลังหลักในการเผยแผ่คำสอนของหลวงพ่อทูล ผ่านการจัดอบรมธรรมะ และเป็นที่ปรึกษาในการสร้างสื่อธรรมะต่าง ๆ ในหลายภาษา ตามที่หลวงพ่อกะปรารภไว้ก่อนท่านจะดับขันธว่า ให้เอาคำสอนของหลวงพ่อก่อสร้างสายตาชาวโลก

ติดต่อสอบถาม

วัดซานฟรานธัมมาราม (San Fran Dhammaram Temple)
2645 Lincoln Way, San Francisco, California 94122, USA
โทร +1 415 753 0857, อีเมล: watsanfran@yahoo.com
เว็บไซต์: watsanfran.org, LINE: @watsanfran, FB: watsanfran
YouTube: watsanfran

มูลนิธิ WSF สะพานบุญ (WSF Saphanboon Foundation)
LINE: @wsfsaphanboon, FB: wsfsaphanboon

วัดป่าบ้านค้อ

1/1 หมู่ 7 ตำบลเขื่อน้ำ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี 41160
โทร +66 85 453 3245, อีเมล: watpabankoh@gmail.com
เว็บไซต์: watpabankoh.com, LINE: watpabankoh, FB: watpabankoh
YouTube: Wat Pa Ban Koh

ท่านใดประสงค์จะร่วมบุญจัดพิมพ์หนังสือธรรมะ และสื่อธรรมะอื่น ๆ
ของพระอาจารย์ทูล ขิปปปัญญาเถร เชิญร่วมบริจาคได้ที่

บัญชี: มูลนิธิ WSF สะพานบุญ

ธนาคาร: กรุงศรีอยุธยา

เลขที่บัญชี: 299-917-6606

ส่งสลิปโอนเงินได้ที่ LINE: @wsfsaphanboon

ระบุ: ร่วมบุญหนังสือธรรมะ